

Novo mesto, starodavno in staroslavno, je imelo že marsikatero kulturno manifestacijo, takšno, ki je prerasla področje in dolenske meje in se vrasla v splošno kulturno rast naše dežele. Spomnimo se na Linhartov »Ta veseli dan« — prvo, še danes najprikupnejšo slovensko ljudsko igro, ki so jo prvič zaigrali v Novem mestu, pred 114. leti. Ali prodor »modernih« z očakom Jakopičem na likovni razstavi pred štiridesetimi leti. In še marsikaj v starejši in najnovjši dobi, kar je poseglo čez novomeške ograde, vzkalilo in rodilo cvet in sad. Kar se je manifestiralo v našem splošno družbenem in kul-

ne televizijski valovi. Ta pomen je: najožji stik z gledavci, s poslušavci, z neposrednostjo posredovanja in sprejemanja, pa naj gre za osrednje gledališke hiše ali za podeželski oder. Da pa bo amaterstvo dragoceno, po vsebini in obliki, si mora prizadevati, da bo res živo, ustrezno našemu človeku in našemu času. Za »živo amaterstvo« gre do naša prizadevanja, za požlahtnitev, za globinsko širino vsega amaterskega kulturnega dela in ustvarjanja. Veliko smo že dosegli, zavrgli, kar je bilo zastarelo, neprimerno, kar že v preteklosti ni imelo tiste življenjske sile, ki bi lahko posegla še v naš čas. Prilagajati se

PRED V. REVILJO DRAMSKIH SKUPIN SLOVENIJE V NOVEM MESTU

Prisrčen pozdrav in dobrodošlico!

turnem življenju, postalo tehtno po svoji vrednosti in podnetilo marsikakšno novo pobudo, se izrazilo in prešlo v trajnost, ki živi in rodoviti. Kdo dvomi, da bo vrednote ljudsko kulturne dejavnosti razgrnil in prikromogel k novi vni tudi festival, ki bo v terek na odru Doma ljudske prosvete odgrnil zaveso!

Gostje, gledališki amaterji, bodo tokrat prišli v to zgodovinsko in krajevno tako zanimivo mesto. V mesto, kjer je snoval Trdina in kjer se zdi, da Kette še zmeraj šepeta svoje najlepše stihe, v mesto, ki je povezano s toliko imeni pomembnih mož peresa, čopiča, klavirskih tipk, gledališke maske. Prišli bodo v mesto, kjer se staro skladno srečuje in spaja z novim, na zunaj in v bistvu, kjer starinske hišice na Bregu mežikajo v najsoodnejše bloke. Pet dni, od 22. do 26. maja, bodo prihajali gledališniki. Sprejemali bodo goste, dramske družine s Stajerskega Zasavja, z Gorenjskega, z Dolenjske na Peti republiški reviji dramske dejavnosti. Pozdravljali bodo odrske družine, ki so bile za dobo od lanskega do letošnjega festivala izbrane kot najboljše na področju našega amaterskega gledališkega udejstvovanja.

Amaterskega! To velja še posebno poudariti. Priznanje in čast ljudem, ki v tem, včasih tako pretiranu »zaslužkarskem« času, v teh »podenarjenih« težnjah, nesebično, brez materialnih koristi, iz plemenitega veselja in ljubezni služijo, v najlepšem pomenu besede, gledališču, sem glasbi in podobnim »nehasnim« dejavnostim. Le priznajmo, da je kljub vsej »ljubezni«, ki jo čuti in goji v sebi amater do tovrstnega dela, to presneto težavno področje, ki terja nemalo požrtvovalnosti in tudi pogumnega vztrajanja. In vsaj jaz sodim, da amaterstvu še malo ne »zvonijo navčke«. Nasprotno: v življenju ljudstva bo imele vse pomembnejši pomen in namek, ki mu ga ne bodo mogli vzeti ne radijski

življenju, ki vre in kipi kot še nikoli okrog nas in v nas, prisluhniti njegovim mnogoglasnim utripom, ga izražati, mu dajati vsebino tudi z igro, s pesmijo, z glasbo, z vsemi različnimi kulturnimi izrazi — to je velika naloga, dragoceno poslanstvo »živega« amaterstva. To vodi in namen naših Svobod in prosvetnih društev. In v tem je tudi namen takih revij. Pogled na prehojeno pot, na cvet in sad, in pobuda za nadaljnjo pot, še v večjo globino in širino in višino. In vsem, ki so s srcem in dušo v tem delu, ki ga pomagajo dvigati in poglobljati, našo zahvalo in priznanje!

Lepo število teh delavcev na področju kulturnega udejstvovanja med ljudstvom bomo srečali in videli v Novem mestu. Tokrat bodo to člani igralških družin. Prišli bodo iz Maribora, Trbovelj, Kranja, Mežice, iz Kostanjevice, Jesenic, Vidma-Krškega, Velenja. Odkrili nam bodo, kaj znajo in zmorejo. Srečali se bodo z Dolenjsko in Novim mestom, s prebivalstvom, ki tako rado sprejema in cenj take lepe, plemenite obiske.

Vsem vam, ki pridete: prisrčen pozdrav in dobrodošlico! Kot dragih prijateljev vas bomo veseli. Vas izpod planin, vas od Save in Drave, vas izpod Gorjancev, vas od Meže in vas iz Saleške doline! In vseh drugih, ki boste obiskali to ljudsko kulturno manifestacijo, to gledališko revijo v dolenjski metropoli! Pa tudi vam naj bo prijetno srečanje z dolenjsko deželico in njenimi ljudmi, prijetno lepo srečanje z vašimi gledavci!

Iskren pozdrav pa veljaj tudi vsem tistim gledališkim družinam, tistim amaterjem, ki na tej reviji tokrat sicer ne bodo nastopali, ki pa po vsej naši domovini tako prizadevno in uspešno posredujejo dramske stvaritve delovnim ljudem!

SEVERIN SALI
sekretar okrajnega sveta
Svobod in prosvetnih društev

Vsem darovalcem za Debeli rtič!

Akcijni odbor za Debeli rtič pri Okrajnem odboru Rdečega križa Novo mesto naproša vse kolektive,

VREME

OD 17. DO 27. MAJA
Približno do 24. maja bo prevladovalo deževje in hladno vreme. Po 24. maju pa izboljšanje vremena in toplje.

Dr. V. M.

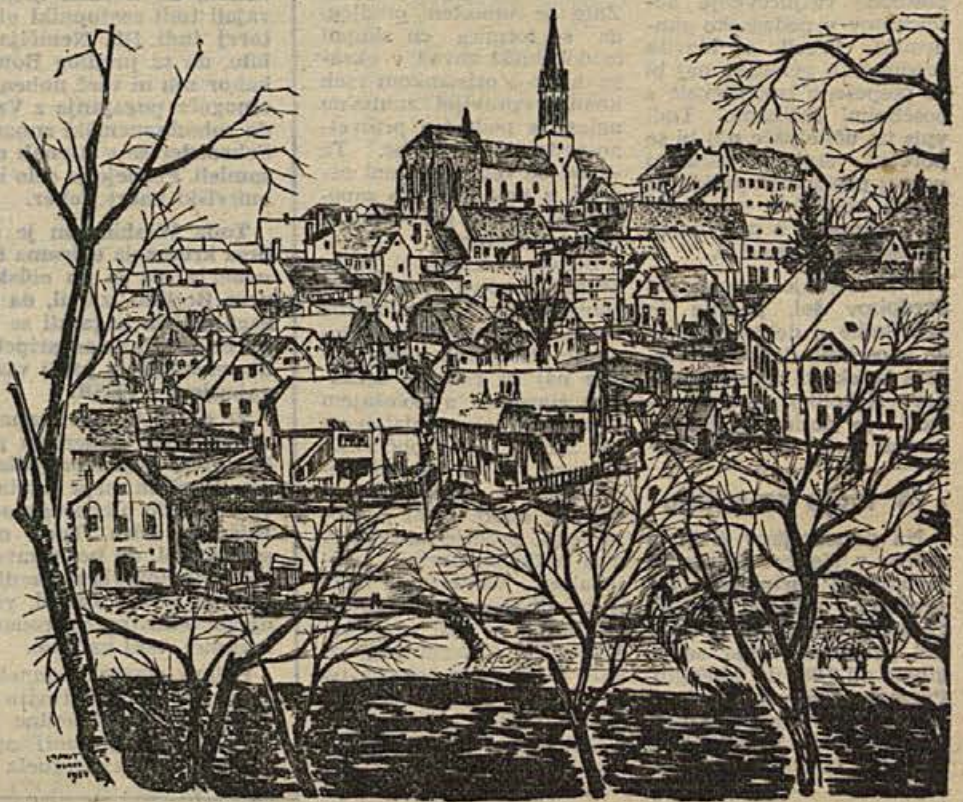
ve, ki so namenili svoje prispevke humani akciji za izgradnjo klimatskega zdravilišča za naše otroke na Debelem rtiču, naj o tem, koliko so prispevali, obvestijo neposredno akcijski odbor pri okrajnem odboru RK v Novem mestu. Prepričani smo, da so se mnogi kolektivi naši prošnji že odzvali. Ker bomo v prihodnji številki Dolenjskega lista že pričeli poročati o poteku akcije, želimo zbrati do takrat čimveč podatkov o darovalcih.

Prispevajte za izgradnjo klimatskega zdravilišča RKS Debeli rtič!

Akcijni odbor pri OO RK, Novo mesto

Športna srečanja v Novem mestu odpovedana!

Medobčinski zavod za prosvetno-pedagoško službo v Novem mestu in strokovni aktiv učiteljev ter profesorjev telesne vzgoje javljata, da zaradi epidemije vnetja očne veznice 20. maja v Novem mestu ne bo napovedanih republiških tekmovalnih srednješolske in osnovnošolske mladine.

VLADO LAMUT: Novo mesto iz Ragovega loga

Vsa vprašanja šolstva približajmo vsem občanom

Občine so izboljšale svoje donose do šolstva in mu namenile letos v našem okraju že milijardo in 300 milijonov dinarjev, posebej pa bo šlo za najnujnejše investicije v šolstvu še 280 milijonov — Osebnih dohodkov prosvetnih delavcev se bodo po dosedanjih predvidevanjih zvišali v okraju za približno 21 odstotkov — Šolski odbori naj se še bolj uveljavijo tudi pri uresničevanju šolske reforme — Naloga vseh organizacij SZDL: seznaniti vse člane s položajem šolstva

Potem ko je komisija za družbeno upravljanje pri okrajnem odboru SZDL po dolgem delu analizirala sedanje stanje v osnovnem šolstvu in je izvršni odbor na dveh sejah določil stališča in naloge organizacij SZDL do te družbene službe, je v ponedeljek poslušal referat celotni okrajni odbor Socialistične zveze. Prebral ga je predsednik podkomisije za šolstvo prof. Ivan Kasesnik, medtem ko je sejo vodil predsednik okrajnega odbora SZDL Viktor Zupancič. Med gosti smo videli tudi podpredsednika glavnega odbora SZDL Slovenije Franca Kimovca-Zigo, več ljudskih poslancev našega okraja, več ravnateljev osnovnih šol in predsednikov šolskih odborov tistih šol, na katerih je komisija posebej iskala podatke in pregledovala razmere. — Po razpravi se je razvila zelo plodna razprava, o kateri bomo več poročali v prihodnji številki, danes pa objavljamo glavne misli iz osnovnega poročila na ponedeljkovi seji okrajnega odbora Socialistične zveze.

Kaj je napotilo okrajni odbor, da je sprejel to, sicer res obsežno, toda tudi že dokajkrat prediskutirano poglavje na dnevni red? Vodilni motivi pri tem so bili predvsem v tem, da spoznamo, kakšen materialni napredek je doseglo osnovno šolstvo v tem letu. Kako s temi sredstvi gospodarimo in kje je vloga šolskih odborov ob gospodarjenju, vsebinski in oblikovni reformi šole, idejni vrednosti šole, kako je s kadri, pravili in pravilniki in z drugimi predpisi šol, s pedagoško-prosvetno službo in z vzgojo učiteljskega kadra — na vse to je seja opozorila vse organizacije Socialistične zveze v okraju.

Za materialni položaj osnovnih šol so vse komune v tem letu verjetno res dale od sebe svoj maksimum. Kako bi sicer tolmačili porast sredstev v primerjavi z lanskim letom skupno za 37 odstotkov? Lanski odnos med osebni in material-

nimi izdatki (88:12 odstot.) se bo letos popravil za pet odstotkov — torej 83:17 odstotkov. V celoti segajo letos namenjena sredstva za šolstvo že preko milijarde in 300 milijonov dinarjev! Sredstva, predvidena za investicije, bodo po vseh pokazateljih znašala blizu 280 milijonov dinarjev. To so vsekakor številke, ki so resničen dokaz razumevanja vse družbe in kažejo tudi na resničnost gornje trditve o maksimalnih naporih v sedanjem položaju. Tudi osebni dohodki prosvetnih delavcev v okraju se bodo po predvidevanjih izboljšali za 24 odstotkov.

Gospodarjenje s sredstvi po šolskih odborih šol je ocenjeno kot dobro. Ti namreč predvsem razpravljajo o notranji delitvi dohodka šole na materialne, osebne izdatke, amortizacijo, sklade itd. Seveda dosega načelo »dobrega gospodarja« bolj tisti šolski odbori, ki so bolj seznanje-

ni s celotno problematiko šole, občinskega sklada za šolstvo in tudi politiko občinskega ljudskega odbora v celoti. Tam je manj napak, več konstruktivnih razprav in tudi večja aktivnost. Manj so se šolski odbori uveljavili na področju izvajanja šolske reforme — tako vsebinske in oblikovne. Za to pa so dobivali doslej tudi vse premalo pomoči. O idejnosti pouka in širjenju vpliva šole navzven je bilo tudi precej povedanega, tako dobrega kot slabega. Tod šolski odbori še orjejo ledino. Ob tem jim lahko precej pomagajo šolski kolektivi, ki te naloge izvajajo vsak dan.

Stanje v zasedbi učnih mest izkazuje trenutno pomanjkanje 306 učiteljev. Najhujše je v Trebnjem in v Sevnici (35 in 29 odstot-

(Nadaljevanje na 2. strani)

V torek zvečer otvoritev revije

V torek, 22. maja zvečer ob 20. uri, se bo dvignila zavesa na odru Prosvetnega doma v Novem mestu: začela se bo V. revija dramskih skupin Slovenije, ki bo trajala do 26. maja. Takoj po otvoritvi bodo nastopili člani Svobode Center iz Trbovelj z znano Goldorijevo komedijo Krčmarica Miran dolina. Spored revije objavljamo na 14. strani današnje številke Dolenjskega lista.

SZDL o problemih osnovnega šolstva

(Nadaljevanje s 1. strani)

kov praznih učnih mest!), najboljše pa v Novem mestu, Brezicah in Vidmu-Krškem. Iz takega položaja je tudi sledil predlog v referatu, da z reformo učiteljstva se počakamo nekaj časa, da bi dozoreli pogoji za prehod na višje organizirano pedagoško gimnazijo in postopno vključevanje absolventov v pedagoško akademijo. Vrzeli v število predmetnih učiteljev naj bi se pospešeno izpolnjevale s posebnimi oblikami. Tudi vpis na učiteljske naj bi se povečal, skrb za naraščaj pa naj postopoma preide na šolske kolektive — razumljivo skupno s potrebnimi sredstvi za stipendije.

V urejanje notranjih predpisov šol, pravila in pravilnice o delitvi dohodka in osebnih dohodkov vlagajo kolektivi ogromne napore. Nekoliko pre malo pomoči je doslej škodovalo, vendar kaže, da se bo sta-

nje izboljšalo po tej seji. Nekatere zdrave, a tudi škodljive težnje so bile podčrtane. Se posebno mesto so ta vprašanja dobila v razpravi.

Referat ugotavlja, da je sedanje stanje v prosvetno-pedagoških zavodih v Vidmu-Krškem in Novem mestu tako, da ne bo moglo zadovoljiti zahtev in nalog. Zato je umesten predlog, da se formira en skupni medobčinski zavod v okraju, ki bo s pristankom vseh komun opravljal zahtevne naloge s področja prosvetno-pedagoške službe. Ta zavod bo relativno tudi cenejši, z bolj smotrno zaposlitvijo kadra pa vsekakor tudi kvalitetnejši.

Bistvene naloge, ki jih to bogato gradivo nalaga organizacijam Socialistične zveze, pa so težke in odgovorne. Krajevne organizacije naj bi čimprej seznanile članstvo s položajem šolstva in tako nadaljevale že začeto delo občinskih odborov. Ti so namreč večinoma že razpravljali o šolstvu, dobre misli pa niso vedno prodrle navzdol in niso našle konkretnih izvrševalcev. Usmerjanje šolskih odborov na bistvena vprašanja je tudi ena važnih nalog. Razen tega se kaže tudi velika potreba po nadaljnjem usposabljanju članov šolskih odborov, da bi lažje opravljali težke naloge. Poročanje zborom občanov o problemih šole samo ob proračunskih razpravah je vse premalo; potrebni bodo posebni zbori, posvečeni samo temu družbenemu vprašanju. Tudi krajevni odbori imajo iz nakažane problematike široko področje dejavnosti, saj so pripomogli k znatno hitrejšemu odstranjanju malih, pa tudi velikih problemov svojih šol. Pritegnili so celo vase, kjer so ljudje veliko prispevali za nabavo opreme, pa tudi investicije v zgradbe in druge rekvizite, šolske vrtove itd.

Na tak način bodo lahko vse organizacije Socialistične zveze resnično približale problematiko šolstva vsem občanom. Njihovo sodelovanje pa bo ustvarilo predvsem lažje pogoje za učenje njihovih lastnih otrok. Le taka šola bo odigrala svojo osnovno vlogo, vzga-

ZUNANJEPOLITIČNI TEDENSKI PREGLED

Morda je najpomembnejši dogodek zadnjega tedna — vsaj v zahodnem taboru — globok razcep, ki se je na videz nenadoma pojavil med Washingtonom in Bonnom zaradi Berlina. Kot je znano, se je Zahod na sestanku zunanjih ministrov NATO v Atenah nekako sporazumel o tej zadevi. ZDA naj bi se pogajale z ZSSR o Berlinu v smislu ameriškega predloga, ki med drugim določa, naj bi nadzorstvo nad dohodi do Berlina med drugim izvajali tudi zastopniki obeh Nemčij, torej tudi DR Nemčija. Znano je bilo, da ta predlog Bonnu ni všeč, kakor mu ni všeč noben predlog, ki omogoča pogajanja z Vzhodom. Toda zahodnonemški zunanji minister Schroeder se v Atenah ni upiral tej zamisli. Pozneje je celo izjavil, da je ameriški načrt dober.

Toda Washington je delal račun brez krčmarja oziroma brez — Adenauerja. Ta je po obisku v zahodnem Berlinu izjavil, da nima nobenega smisla pogajati se z Rusi, ker ne bo to nikamor pripeljalo. Skratka, nastopil je proti vsakršnim pogajanjem z ZSSR.

Ze dolgo je bilo znano, da je Adenauer proti slehernim pogajanjem, ker bi ta nujno privedla do priznanja nemških meja iz leta 1945, predvsem pa do njegovega odhoda s političnega odra. Toda malokdo je pričakoval, da bo naravnost sabotal že pripravljen predlog, o katerem se je v Zahod, vstevši zunanjo ministra Schroederja, že sporazumel, vsaj načelno.

Poteza starega bonnskega »patriarha«, ki se še krčvito drži za državno krmilo Zahodne Nemčije in postaja čedalje bolj neodgovoren, je naravnost razbesnela Washing-

ton. Vse kaže, da je izraz »razbesnel« v tem primeru upravičen. Kennedy osebno sicer ni komentiral naravnost Adenauerjeve izjave, pač pa je povedal, da se bo še naprej trudil, da bi začel pogajanja s Sovjetsko zvezo. Se več, poslal je v Moskvo svojega tiskovnega šefa Salingerja, ki se je več ur pogovarjal s premierom Hruščevom in po razgovoru, čeprav je bil zelo skopih

potrebna. Stara os Washington-Berlin je slonela na zunanji politiki pokojnega ameriškega zunanjega ministra Fosterja Dullesa, ki je obravnaval hladno vojno v skoraj religiozni luči, v smislu križarske vojne proti zlu (komunizmu), ki so mu bila sleherni pogajanja z Vzhodom zoprna in se je z njim pogajal, kolikor se je pač moral pogajati. Skratka, Dulles je kljub velikemu

RAZCEP NA ZAHODU

besed, izjavil, da je ustvarjeno ugodno vzdušje za nadaljevanje stikov.

Adenauerjeva neodgovornost se kaže tudi v njegovih omalovaževalnih izjavah o malih državah v Evropi, ki bi se hotele pridružiti Skupnemu trgu, in celo o Veliki Britaniji. Čeprav so te izjave pozneje demantirali, je vstal ves britanski tisk in napadel Adenauerja. Britanski dnevnik »Daily Express« je na prvi strani objavil čez vse stolpce velik naslov »Gospod A nas ne mara«.

Vse kaže, da je Adenauer izgubil čut za določeno mero. Nobena skrivnost ni, da »somrak« tega tevtonskega boga spremlja v Bonnu zmeda, hudi politični škandali in korupcija. Toda spor med Bonnom in Washingtonom opozarja še na nekaj drugega.

Ceprav predsednik Kennedy nima namena popuščati Sovjetski zvezi v bistvenih točkah — in ena izmed najbolj bistvenih točk je zahodna navzočnost v zahodnem Berlinu — je vsekakor sklenil, da je v spremenjenih razmerah pržnost nujno

diplomatskemu izkustvu, ki ga je brez dvoma imel, obravnaval svetovne zadeve čustveno in moraliziral o svetu. Kennedy se je izkopal iz te čustvenosti, ki je dostikrat značilna prav za Američane, in gleda razumsko na pogajanja z Vzhodom. Vsekakor ga je k temu prisilil tudi razvoj, neslutena tekma v oboroževanju, napredek v raketni tehniki in čedalje določnejše spoznanje, da bi bilo verjetno nadpolovico Američanov ubitih v morebitnem atomskem spopadu. Zal, Adenauer te evolucije ni napravil. Od tod tudi sedanji hudi razcep.

Američani nadaljujejo s stiki v Moskvi, kar pomeni, da se ne ozirajo več na Adenauerja. Grožnje, ki jih je te dni slišati iz Bonna o novem Rapallu, jih očitno niso ganile. Ni nobene nevarnosti, da bi Bonn sklenil kak separaten sporazum s Sovjetsko zvezo, si mislijo v Washingtonu. Pač pa na skrivaj upajo, da bo najnovejši razvoj dogodkov le prisilil starega kanclerja k odstopu in da bodo novi ljudje v Bonnu večji realisti.

14. maja na sejm

Na ponedeljkov živinski sejem v Novem mestu so živinorejci pripeljali 785 prašičev v starosti od 6 do 12 tednov. Od teh je bilo 729 prodanih. Cena se je gibala od 6.000 do 9.000 din. Promet je bil zelo živahen, saj je bilo kupcev dovolj iz bližnjih in daljnjih krajev, pa tudi iz sosednje Hrvaške.

MATIČNI URAD IZ VIDMA-KRŠKEGA SPOROČA

Aprila ni bilo rojstev izven bolnišnice. Poročili so se: Ivan Cerjak, delavec, in Pavla Kelhar, krojačica, oba iz Presladola; Stanišlav Kozole, delavec s Trške gore, in Milena Levčar, poljedelka iz Goleka; Rihard Avsec, delavec, in Franciška Pajler, poljedelka, oba iz Bučerce; Anton Janež, delavec iz Leskova, in Ana Glas, delavka iz Vidma-Krškega; Janez Kranjec, inženir iz Krške vasi, in Nada Glas, natakarica iz Brezice; Jožef Miklec, delavec iz Vidma-Krškega, in Karolina Bernarčič, gospodinjica pomočnica iz Vidma-Krškega; Franc Gasperin, inženir iz Gor. Spokic, in Ana Sotošek, kuharica iz Anovca; Alojzij Jerak, elektricar iz Vidma-Krškega, in Roza Gorjup, bolničarka iz Novega mesta.

Umrli so: Marija Knez, posestnica iz Raven, 72 let; Marija Božič, posestnica iz Raven, 81 let; Marija Cerovšek, gospodinja iz Vidma-Krškega, 77 let; Franc Vanč, posestnik iz Vidma-Krškega, 79 let.

Vsklajevanje osebnih dohodkov

Komisija za izvajanje predpisov o delitvi čistega dohodka in osebnih dohodkov pri ObLO Novo mesto se je doslej sestala že na dveh sejah. Člani komisije so najprej obdelali vsa navodila in predpise in se dogovorili o kriterijih. Opaziti je, da v podjetjih in zavodih vse preveč čakajo na ukrepe komisije, namesto da bi se sami lotili vsklajevanja

jati svobodnega ustvarjave in upravljavca, ki bo jutri zasedel vsa odgovorna mesta v naši družbi, ustvarjal in razporejal družbena sredstva v sklopu socialistične skupnosti.

pravilnikov o delitvi čistega dohodka in osebnih dohodkov v smislu novih navodil. Komisija je najprej zahtevala od podjetij, ki doslej, čeprav je 31. decembra 1961 kot skrajni rok že davno potekel, še niso poslala pravilnikov na vpregled, naj slednje takoj pošljejo. Ugotovili so, da je v novomeški občini še vedno 17 manjših obrtnih in gostinskih podjetij, ki pravilnikov niso izdelala. Komisija je 15. maja imela z direktorji in predstavniki DS teh podjetij posvet.

V uvodnih analizah je komisija že izbrala 2 zavoda in 3 podjetja, kjer so lani

delili sorazmerno visoke osebne dohodke, ki niso bili v skladu s porastom storilnosti. V enem izmed teh podjetij so posamezniki imeli v letu 1961 povprečno 190 tisoč din osebnih dohodkov na mesec, v drugem pa po 130 tisoč na mesec. Komisija bo najprej analizirala te primere. Vsa podjetja in zavodi bodo dobili okvirna navodila o tem, kako naj vsklajujejo svoje pravilnike o delitvi čistega in osebnih dohodkov z novimi predpisi. O delu komisije bomo sproti podrobneje poročali, pričakovati pa je, da bo trajalo dlje časa, ker so naloge obsežne.

■ V mestu Alžiru je skupina ogorčenih Alžircev z ognjem odgovorila na stalne provokacije osovceev in uboje, ki se vrste dan za danem. Alžirci so s strojno streljal iz avtomobila, pri čemer je bilo 13 ljudi ubitih, 54 pa ranjenih.

■ Deli ameriških kopenskih, pomorskih in letalskih sil iz tihomorskih oporišč so krenili proti Tajlandu. Na ukaz predsednika Kennedyja so enote ameriške mornariške pehote zasedle položaje na reki Mekong, na meji med Tajlandom in Laosom. Ti premiki so v zvezi z najnovejšo laosko krizo.

■ Predstavnik za tisk ameriškega predsednika Salinger je med bivanjem v Moskvi imel sedemurni razgovor s premierom Hruščevom. Po razgovoru je bil Salinger zelo skop z besedami, povedal pa je, da je ustvarjeno ugodno vzdušje za nadaljevanje stikov med ZDA in ZSSR.

■ V zahodnem Berlinu se je začela sodna obravnava proti skupini nekdanjih policajev in pripadnikov nacističnih jurisdikcijskih odredov, obtoženih, da so med drugo svetovno vojno ubijali žide in Ruse.

■ Premier Hruščev je na čelu partijske in vladne delegacije ZSSR prispel na uradni obisk v Bolgarijo. Moskvska »Pravda« piše ob tej priložnosti, da bo obisk prispeval k nadaljnji poglobitvi bratskega prijateljstva med obema deželama, da pa je »njegov pomen dosti širši«.

■ V Španiji se vedno stavlja kakih sto tisoč delavcev. Policija pritiska individualno na stavitelje in upa, da bo tako zatrla gibanje. Franco je izdal ukaz, da je treba stavko za vsako ceno zadušiti.

■ Na indonezijskega predsednika Sukarno so napravili atentat, pri katerem pa se Sukarnu ni zgodilo nič zalega. Nekaj oseb iz njegove neposredne okolice je bilo ranjenih. Sodijo, da je atentator, ki so ga prijeli, član fanatične sekte »Darul Islam«.

■ Vatikanski radio je te dni v posebnih oddajah »Glas svetih očetov« napadel sovjetskega kozmonavta Titova zaradi njegove izjave, da v vesolju ni videl ne boga ne angelov. To po mnenju vatičanskega komentatorja spodbujava temelje vere.

TEDENSKI NOTRANJEPOLITIČNI PREGLED

Zivahna družbeno-politična dejavnost pri odstranjanju slabosti v gospodarskem in družbenem življenju je že rodila sadove, ki se zrcalijo v večji odgovornosti pri uporabi družbenih sredstev, v krepitvi socialistične zakonitosti in v drugih pozitivnih prizadevanjih. Ta proces prihaja posebno do izraza v številnih kolektivih, kjer se na pobudo organizacij Zveze komunistov uveljavlja duh bolj odkrite kritike raznih napak.

Zunanja trgovina bo skušala v celoti urediti pripravljena najvišjih političnih organov in se bo držala smernic, ki jih vsebuje govor predsednika republike Tita — je bilo rečeno na nedavni seji upravnega odbora Zveze zunanjetrgovinske zbornice. Slaba koordinacija, nelojalna konkurenca, odkrivanje poslovnih taj, pretirana potovanja v tujino in drugi negativni pojavi bodo morali v naši zunanji trgovini izginiti. Res je, da so podjetja tudi doslej spremljala pojave na tujem trgu, niso pa se dovolj poglobljala v perspektivne možnosti za uveljavitev naše proizvodnje v svetu. Tuji trg pa ne čaka odprtih rok. V zadnjem času so sprožili vrsto postopkov proti posameznim zunanjetrgovinskim podjetjem pred častnim sodiščem Zveze zunanjetrgovinske zbornice. Medtem ko se je prej častno sodišče le redko sestajalo, zaseda zdaj skoraj permanentno. — Pričakovati je, da bo Zvezna ljudska skupščina v kratkem razpravljala o osnutku zakona o blagovnem prometu s tujino, ki ga je lov. Tito napovedal v svojem govoru v Splitu. Ta zakon naj bi pripomogel urejati

odnose v naši zunanji trgovini in pravilneje usmerjati zunanjetrgovinsko dejavnost.

Na sestanku Sveta živilske industrije v Beogradu so posebej opozorili na anomalije, da pri nenehnem naraščanju zalog še vedno naraščajo cene v trgovini na drobno. Čeprav proizvajalci znižujejo cene, jih trgovina še vedno zvišuje. Zato je potrebno tesno sodelovanje med proizvajalci in njihov skupni nastop na trgu, da bi preprečili naraščanje maloprodajnih cen.

ODKRITA KRITIKA NAPAK

■ V Ljubljani so v petek odprli mednarodni obmejni sejem »Alpe — Adria«. Na sejmju razstavlja 173 podjetij iz Avstrije, Italije in Jugoslavije. Sejem bo vsako leto. Razširjal bo možnosti mednarodnega sodelovanja, sproščal nove pobude in v praksi odkrival številne možnosti sodelovanja in blagovne menjave.

■ Na IV. občnem zboru Zveze naravnih zdravilišč Slovenije v Slatini Radenci so ugotovili, da naravna zdraviliška sredstva niso povsod dovolj izkoriščena in raziskana. Nujno je, da se v graditev zdraviliških krajev vključujejo tudi gostinske in turistične organizacije, ki naj ustvarijo najširše možnosti za rekreacijo in razvedrilo, s tem pa povečajo tudi dohodek od turizma.

■ V Vipolžah na Brdih je bilo v nedeljo veličastno srečanje avstrijske, italijanske in

slovenske mladine kot manifestacija miru in prijateljstva. V okviru srečanja so bile športne in kulturne prireditve. Na zborovanju je govorila predsednica CK LMS Francka Strmole.

■ V Mariboru se je pred nekaj dnevi mudilo na tridnevem obisku nad 300 potnikov »Vlaka bratstva in enotnosti« iz Srbije. Od železniške postaje do spomenika so srbski gostje hodili po preprogi cvetja, nato pa so tri dni uživali gostoljubje mariborskih družin in delovnih kolektivov, ki so jim omogočili izlete v razne kraje. S tem so se Mariborčani skušali vsaj skromno oddolžiti za vse, kar so bratje iz Srbije med vojno storili za naše izseljence.

■ Te dni pride v javno razpravo osnutek odloka o delovnem času in odmoru poklicnih voznikov v cestnem prometu. Po tem odloku šofer ne sme nepretrgoma šofirati nad pet ur, skupno število ur šoferjeve vožnje v 24 urah pa ne sme presegati deset ur. Čezurno delo šoferjev ne more trajati nad 18 ur tedensko. Dokazano je namreč, da se je večina prometnih nesreč pripetila zaradi preutrujenosti šoferjev.

■ Pomladna setev se naglo bliža koncu, sklepanje kooperacijskih pogodb pa še znatno zaostaja. Setev bo v glavnem zaključena do 15. maja. Stanje pšenice in drugih ozimnih posevkov je zelo različno. V večjem delu žitornih krajev kaže pšenica zelo dobro in obeta se bogat pridelek. Tam, kjer kaže pšenica slabše, jo bo treba vsekakor še dodatno pognojiti.

Vrsta posvetovanj pri okrajnem odboru SZDL

V zadnji številki smo poročali o delovnem načrtu okrajnega odbora do zgodnje jeseni. Danes si pogledamo, katere naloge so si vodstvo okrajnega odbora in njegove komisije zadali mimo sej okrajnega odbora.

Izvršni odbor okrajnega odbora bo v tem času razen o gradivu za osnovno šolstvo, ki je bilo že na ponedeljkovi seji, razpravljalo še stalno o težah in mislih, ki naj bi jih vsebovali novi statuti komun. Na tem dela posebna podkomisija. S predavateljskim aktivom bodo poglobljeno obdelali osnutek ustave, enako tudi s predstavniki vseh strokovnih društev v okraju. Razen priprav, ki jih sicer zahteva vsaka seja okrajnega odbora SZDL, bodo pred izvršnim odborom na vrsti še materiali za posvetovanje o tovarniškem tisku, analiza občinskih tednov tiska in drugih akcij, ki so bile ob tem izvedene, analize s področja delovanja družbenih organizacij in društev.

Okrajni odbor bi z vrsto posvetovanj rad razčistil veliko vprašanj, ki se pojavljajo na različnih področjih. Tako bo razen že izvedenega posvetovanja o vzgoji učiteljskega kadra, ki je bilo 25. aprila, organiziral še posvetovanja o skupnih akcijah ob taborjenjih in letovanjih mladine. Za gospodarske organizacije pripravljajo še ta mesec posvetovanja o tovarniškem tisku. Predsednice občinskih konferenc za družbeno aktivnost žen se bodo zbrale na posebnem posvetu, kjer bodo obdelale pereča vprašanja iz svoje prakse. Tudi koordinacija dela in programska vprašanja delavskih univerz in Zavoda za izobraževanje kadrov in produktivnost dela bo predmet posebnega posvetovanja. Za jesen pa pripravljajo drugo posvetovanje o delu zunanjepolitičnih sekcij. To bo, če se v tem času ne bo njihovo število tako povečalo, da bi kazalo organizirati že občinska posvetovanja.

Iz teh nalog sledijo konkretne akcije vseh osmih komisij pri okrajnem odboru, ki se ravno v zadnjem času krepko lotevajo zastavljenih nalog.

Čebelarji v Spod. Posavju

Čebelarstvo društvo Videm-Krško zajema skoraj 200 članov iz petih družin, ki delujejo v Sevnici, Brestanici, Vidmu-Krškem, Brežicah ter Dobovi. V marcu se je v Vidmu-Krškem na občnem zboru zbralo več kot 70 predstavnikov iz vseh petih družin. Zbrali so se čebelarji iz vsega Spodnjega Posavja, moške, ki čebelarijo že pet desetletij, mlajši tovarši in tudi pionirji so bili zastopani, saj imajo na mnogih šolah čebelarstva krožke.

Pred občnim zborom je o življenju čebel predaval profesor Edi Senegačnik, ki je hkrati prikazal tudi nadvse zanimiv strokovni sovjetski barvni film. Zelo lepe slike in prisrčna, včasih tudi malce šegava beseda predavatelja — oboje je poslušavcem nudilo obilo užitka. Po predavanju je predsednik dru-

štva tov. Anton Bizjak otvoril občni zbor, vsi navzoči pa so soglasno izvolili za delovnega predsednika najstarejšega posavskega čebelarja upokojenega šolskega upravitelja ter znanega javnega delavca Franca Vadnala iz Dobove.

Ko so prebrali poročila o delu društva v razdobju 1961 do 1962 je predsednik tovarši Bizjak v lepem nagovoru orisal plodno in uspešno čebelarstvo, ki ga je v 52 letih opravil delovni predsednik tov. Franc Vadnal, mu čestital za 70-letnico in mu hkrati izročil diplomu ter praktična darila. Slovenski učitelj, ki je vse svoje delovanje posvetil kulturnemu napredku kraja in okolice, kjer je živel, ter razvoju čebelarstva, je prejel zasluženo priznanje. Jubilant se je ganjen zahvalil in poudaril, da je bilo njegovo delo vedno tesno povezano z ljudstvom ter da učiteljevo mesto ni le v šoli, temveč tudi zunaj šole pri delu v organizacijah. Na občnem zboru so čestitali še enemu jubilarju, tov. Jožetu Dularju iz Vidma-Krškega, ki je proslavil 60-letnico rojstva in 30-letnico čebelarjenja.

Razprava po poročilih se je dotaknila mnogih težav, ki tajejo čebelarje, ter raz-

nih organizacijskih vprašanj. Razpravljali so o obupnem stanju čebelnih družin, o škodi, ki jo je povzročil posevek silazne sončnice na velikih površinah, o odnosih z DOZ zaradi zavarovanja čebel, o pridobivanju matičnega mlečka, prodaji medu, o pasiških in podobnem. Občni zbor sta pozdravila in delo čebelarjev pohvalila profesor Edi Senegačnik kot predstavnik Zveze čebelarjev iz Ljubljane in tov. Slavko Šribar kot predstavnik občine in ObO SZDL iz Vidma-Krškega. Poudarila sta velik pomen izvoza medu, saj ga iz Slovenije izvozimo vsako leto za milijon deviznih dinarjev, čebele pa opravljajo koristno delo tudi s tem, ko oplajajo sadno drevje in rastline.

Na občnem zboru so sprejeli načrt dela za leto 1962 in izvolili nov odbor, v katerem so večji del dosedanjih tovarši. Novi odbor se je že sestel v Dobovi, kjer je pregledal delovni načrt in razpravljalo o pripravah na občni zbor Zveze čebelarstva Slovenije, ki bo v Murski Soboti. Čebelarji v Spodnjem Posavju pa pridno delujejo še naprej in upajo, da jim bo narava vsaj letos naklonila dobro letino.

Oton Mikulič

Manj pridig, pa več ukrepov!

Pristojni organi večkrat razpravljajo o vlogi sindikata v novem gospodarskem sistemu. Poudarjajo, da so bili izvršni odbori sindikalnih podružnic in izjemoma tudi občinski sindikalni sveti v preteklem obdobju preveč pridigarški oziroma načelni.

Če bi analizirali vlogo izvršnih odborov sindikalnih podružnic med dvema občinama ObSS v Norem mestu, bi ugotovili, da so ti odbori naloge res površno opravljali ali pa jih sploh niso izpolnjevali tako, kakor bi bilo potrebno. Sestajali so se poredkoma, razprave o problemih in pogajanjih pa so bile načelne. To je dokazalo tudi decembrsko posvetovanje s celotnim plenumom ObSS ter predsedniki in tajniki sindikalnih podružnic. Kazalo je, da so bili ljudje, ki so bili prvi poklicani razpravljati o problemih delitve dohodka, s stvarmi premalo seznanjeni. Molk ne-

katerih udeležencev na tem posvetovanju pa je še povedal, kako malo vedo o podjetju in ustanovi, kjer so zaposleni. Ti predstavniki so bili od tam, kjer se govori o nedotakljivosti vodilnih v kolektivih (Zdravilišče Dol. Toplice, Hotel Kandija, novomeška Mlekarna), kjer politične sile sploh niso prišle do izraza, še manj pa bi lahko govorili o uveljavljenem delavskem samoupravljanju. Glave teh kolektivov so vedno samovoljno ukrepale in se niso zmenile za pripombe »od spodaj«, ker so jih spet šteli »višje«. V izvršnih odborih sindikalnih podružnic je zato večkrat prevladala bojazen; menili so, da se ne splača drezati v oklep, ki šteti tiste »goraj«.

Poglaviti problem je kader, ki sestavlja vodstvo sindikalne podružnice. Ta se ne prestando menja, ne da bi se

OGLEDALO

Prisel je v novomeški obrat velikega podjetja z lesnimi izdelki in prinesel s seboj približno takole karakteristiko: delavec srednjih let, borec, nagnjen k pijančevanju in osebnim sporom. Dodelili so mu delovno mesto v decimirnici, prvi ekonomski enoti tega obrata, kjer je postal predelavec. To je bilo pred petimi meseci. — Cas je tekkel, obrat se je boril za plan in trg, v prvi ekonomski enoti pa so se začele dogajati čudne reči. K obratovodji so prihajali anonimni listki s pritožbami, do predelavca nažene vsakogar: kdo mu ugovarja. Listov je prišlo vedno več, delavci pa so zahtevali premestitev in so odpovedovali delovno razmerje. — Predelavec je malo dal na opozorila vodstva in političnih organizacij. Na delo je prihajal pijan in zamujal. Zbral je krog prištev, jim pojasnjeval, da »je uprava kriva, da tako malo zaslužijo«, in od njih pobiral denar za pijačo. Kdor mu ni dal, mu je zagrozil, da ga bo... Pilo se je večkrat, med delovnim časom in po njem. — »Izbrani krog ljudi, najslabših delavcev s predelavcem na čelu, je popival tudi dan poprej, preden je v ekonomsko enoto prišel obratovski list. Predelavec je svojim kolegom spretno natvezil, da bodo za april malo dobili, in »pojasnil«, zakaj bodo tako malo dobili. — Ko je prišel naslednji dan na delo, je minilo že pol ure. Ukazal je, da se stroji ustavi, toda poslušal ga ni nihče. Ogorčen, da ga noče nihče poslušati, je šel sam od stroja do stroja in ustavil motorje. Prva ekonomska enota, kjer je 21 ljudi, pol ure ni delala. Sele ko je prišla komisija, so stroji spet stekli...

Škodljivo samovoljo je treba kaznovati!

Kje je vzrok temu, kar se je dogodilo v prvi ekonomski enoti? Nedvomno v organizaciji dela. Predelavec, ki se je ubadal z vsemi rečmi, le organizacije ni imel na skrbi, je zadeve po svoje pojasnjeval. Ni mu bilo mar, ali delavci dosegajo norme ali ne. Prva ekonomska enota pa je pripravljena za proizvodnjo; če zastane delo v decimirnici, ne dosegajo norme tudi v ostalih enotah. Delo je zastalo »po zaslugi« ene same osebe.

Kdo bo kril izgube? Kdaj bomo prenehali z zaščito negativnih pojavov? Ali je slab delavec, ki je pozabil, da bi bil moral biti kot borec celo za zagled drugim res več kot celoten kolektiv? Vsakomur priznavamo zasluge, toda s podobnim, kot se je zgodilo v decimirnici, se ne moremo strinjati. Ali bodo politične sile slednjic le ukrepale ali pa bomo morali o negativnih pojavih še pisati? Primer smo navedli, delovni kolektiv novolesovega obrata, ki nedvomno zna ceniti borbo za plan in trg, ter politične organizacije pa naj o pojavi in človeku, ki ga kot nesposobnega predelavca ne bi smeli imeti na takem delovnem mestu, same obravnavajo.

prej seznanil s problemi kolektiva in bi odigral svojo vlogo. V prihodnje bomo v odbor sindikalne podružnice volili pač tiste ljudi, za katere bomo vedeli, da bodo dalj časa ostali pri podjetju, torej največ neposredne proizvajalce. Delo sindikata in samoupravnih organov bo potem veliko bolj življenjsko, obravnavani pa bodo konkretni primeri. Tako se bomo tudi izo-

gnili pridigarstvu, ki ga mnogi očitajo sindikatu.

V sedanjem obdobju vendarle ne kaže, da bi ena organizacija zmogla vse naloge brez podpore drugih organizacij in organov. Skupno sodelovanje bo potrebno predvsem tedaj, ko se bo treba izreči o zaključkih komisij za izvajanje predpisov o delitvi čistega dohodka v gospodarskih organizacijah.

Kaj je z živinorejo?

Enajsta seja upravnega odbora Okrajne kmetijsko-gozdarske zbornice, ki jo je vodil predsednik zbornice Lojze Pajnič, je poskušala kar se da stvarno razpravljati o nekaterih perečih vprašanjih kmetijstva, ki v našem okraju — podobno je tudi v ostalih okrajih Slovenije — premaguje vrsto težav tako v družbeni kakor v zasebni proizvodnji. Poročevalec inž. Janez Miklavc je obširno spregovoril o vseh glavnih kmetijskih panogah ter poudaril probleme tistih dejavnosti, ki imajo sicer ugodne pogoje za razvoj, nismo pa pri njih opazili kakšnih posebnih premikov oziroma izboljšav. Dodal je še, da bi se ob pametnem gospodarjenju izognili več izgubam, ki jih ugotavljamo zlasti spričo precejkrat nesmotrne reje živine.

Z uvodnim poročilom je potem inž. Miklavc navzoče podrobneje seznanil s stanjem v živinoreji, ki res ni brez pomanjkljivosti in ovir. Omenil je, da imamo letos v okraju okrog 71.000 glav goveda, da pa se število s tem še ni ustabilo, ker lahko kmalu pričakujemo porast živinoreje. Dodal je, da je v družbenem sektorju le 5 odstotkov vseh govedih in da bo šele razvoj zadrug in socialističnih posestev omogočil pospeševanje živinoreje.

Porast živine v družbenem sektorju je že zdaj večji kot v zasebnem, v prihodnje pa bo to še bolj občutno. Spričo ugodnih tržnih razmer in ostalih pogojev, zlasti če bodo živinorejci uspeli izboljšati setev živalske hrane ter seveda do graditi dovolj stojšč za živino, bodo uspehi še zanesljiveje doseženi.

PROBLEM ŠT.1: MLEKO
Ceprav na eni strani govorimo o toliko in toliko kratnem povečanju števila

govoda, moramo resnici na ljubo ugotoviti, da je v okraju krav molznic vedno manj, dasiravno jih je letos skoraj trikrat več, kot smo jih imeli 1957. Pomanjkanje mleka na trgu je občutno. V hlevih imamo take krave, ki s količino mleka ne zadovoljijo. Ni kvalitete mleka. Ugotavljamo tudi, da so proizvodni stroški mleka previsoki. Če upoštevamo, da je treba molznic skrbno negovati in porabiti pri tem precej več delovnih ur kot za drugo govedo, na drugi strani pa, da je povprečna mlečnost premajhna, so izgube pri proizvodnji mleka res velike. Mnogokrat si sicer pomagamo na ta način, da mleko prodajamo dražje, seveda pa tako problema ne bomo rešili.

Tov. Miklavc je poročilu ugotovil, da bomo o napredku lahko govorili le takrat, če bomo živalim

nudili hrano s predpisano hranilno vrednostjo. Zato naj bo merilo za dobro hrano v prihodnje njena kalorična vrednost, ne pa kilogrami in tone.

Družbeni sektor proizvajala na leto 2.204 ton mleka, to pa je le 10% celotne količine mleka, ki se proizvede v našem okraju. Mleko iz družbenih obratov dobijo največ mlekarne. Žal, delajo te s polovično kapaciteto, kar bi pomenilo, da prevzamejo le okrog 11.500 litrov mleka, ki ga pretežno predelajo, deloma pa prodajajo v konsumu.

Tako poročilo kakor tudi razprava sta potem navajala vrsto dokazov, češ da je proizvodnja mesa mnogo cenejša in da bo treba prav sem usmerjati živinorejo. V prihodnje naj bi mleko proizvajala le dva okoliša: Kmetijsko-gozdarski predelovalni kombinat in Dob. Drlgcd bi zgradili vrsto pitališč in hlevov ter poskrbeli, da bi bilo meso kvaliteto. Če družbeni sek-

tor ne bi zmoget vseh nalog v živinoreji, bi prešli na pogodbeno rejo s privatnimi živinorejci.

Okrog 95 odstotkov živine je last zasebnih gospodarstev. Največji družbeni proizvajalec mesa pa so zadružne ekonomije, ki z mesom krijejo komaj osmino potreb na trgu.

V razpravi je inž. Branko Voljc poudaril, da bomo kvaliteto živino dobili tudi iz pitališč. Pitalji pa bomo le taka teleta, ki že po naravi ustrezajo kakovosti pitanega goveda. Predsedujoči predsednik zbornice Lojze Pajnič je zalem dejal, da bomo morali resno paziti, da se bodo izvajale odredbe, ki določajo, katera teleta smejo v zakol.

ZADRUGE IN POSESTVA ZA ODKUP ZEMLJIŠČ

Ko so člani upravnega odbora nato ugotavljali premajhno aktivnost gospodarskih kmetijskih organizacij za krepitev socialistič-

nega sektorja, so se seznanili tudi s težavami, ki se pojavljajo v zvezi s tem vprašanjem. Menili so, da bi bilo treba temeljito proučiti postopek pri odkupu in že vnaprej izločiti vsa tista dela, s katerimi se brez potrebe povečujejo listine in celoten elaborat za prenos lastninske pravice. Upravni odbor je naložil zbornici, naj nemudoma opozori gospod. kmet. organizacije na izvajanje njihovih nalog, oziroma naj zbornica vsem svojim članom razpošlje priporočila z ustreznimi vsebino.

Razprave o problemih, ki jih je načela Okrajna kmetijsko-gozdarska zbornica, se ne bi smele ustaviti na ravni upravnega odbora te ustanove, pač pa bi morali o njih razmišljati vsi, od delavca v kmetijski organizaciji do oblastnih organov in političnih organizacij. Resni pomeniki o tem, predvsem pa ustrezni ukrepi v tej smeri bodo koristno napotilo za smotnejšo politiko v kmetijskih panogah.

Učiteljišniki o skupnih problemih

Z zadnjim posvetovanjem slovenskih učiteljišnikov 12. in 13. maja v Šmihelu pri Novem mestu je postala ta oblika dijaškega zborovanja že tradicionalna. Lani je bilo posvetovanje v Celju, letos pa ga je pripravila mladinska organizacija novomeškega učiteljišča.

Dvodnevno posvetovanje je pričel predsednik mladinske organizacije na novomeškem učiteljišču Jure Perko, ko je razen dijakov in gostov v dvorani dijaškega doma v Šmihelu pozdravil tudi predsednika republiškega sveta za šolstvo Vladka Majhna, podpredsednico OLO Novo mesto inž. Vilmo Pirkovič in predsednika okrajnega od-

bora SZDL Novo mesto Viktorja Zupančiča. Udeleženci, med katerimi je bilo tudi več profesorjev z vseh slovenskih učiteljišč, so potem poslušali izčrpen in precej obsežen referat. Poročevalec Jure Perko je v njem osvetlil vse probleme, o katerih so poglobljeno razpravljali že oblastni organi in politične organizacije. Vendar se poročilo ni ustavilo samo pri tem.

Pravilna je bila ugotovitev, da so problemi vseh učiteljišnikov skupni. Posebno je bila poudarjena vzgoja učiteljskega naraščaja. Ta mora biti primeren na času in razvoju, njej na čas in razvoju, njej na predmetni. Nova šolska reforma je to samo deloma rešila. Razen tega pa smo prenašli z ustanovitvijo

pedagoške akademije, ker še niso docela razčiščeni pojmi, kakšna ustanova je pravzaprav to. Zato bo s prihodnjim šolskim letom ukinjena pedagoška gimnazija v Novem mestu, njeni dijaki pa bodo prešolani na učiteljišče, ki bo spet delalo po svojem programu.

Vedno pogosteje se razpravlja o tem, kakšen naj bo učiteljišnik, ko zapustijo šolo. Čas in potrebe dandanes zahtevajo, da mora biti učitelj »doma« v svoji stroki, to je, da je dober strokovnjak in vzgojitelj, na drugi strani pa mora poznati vse liste reči, s katerimi se ukvarjajo politiki in gospodarstveniki. Seveda je večkrat težko zahtevati, da bi učitelj vse to vedel, kajti vsa vnema za delo, posluh za probleme in smisel za reševanje težav — to je zdaj še celo potrebno — izhajajo predvsem iz šolske in splošne izobrazbe. Razvidno je, da je v precejšnji meri odvisno tudi od ustanove, učiteljišča, ali se bo njegov absolvent znašel ali ne. Izobraževalni proces postavlja pred učitelja take naloge, da jih bo sposoben opravljati le strokovnjak. Da bi to dosegli, je nujno, da pošljemo absolventa na enoletno plačano prakso k dobremu upravitelju. Napačno bi bilo mlademu človeku nalagati naloge, kakršnih še starejši z dolgotrajno prakso ne morejo izpolniti!

Nedvomno je potrebno dvojno izobraževanje. Drugo, izvenšolsko, naj prevzamejo predvsem organizacije Mladinska organizacija je v ta namen že uveljavila vrsto oblik dela z mladino, še posebej za šolsko mladino. Ni odveč govoriti o izvenšolski dejavnosti in uspehih mladine. Morda je

dragocen uspeh takega dela tudi to, da šolska mladina pozna probleme in samostojno ter z zrelim poslušom razpravlja o njih.

O tem, da mladina pravilno razpravlja o perečih problemih, je v razpravi spregovorila tudi inž. Vilma Pirkovič. Naglasila je, da smo lahko prepričani, da bodo take razprave prinesle uspeh. Vladko Majhen pa je dejal, da se zdaj zavzemamo za enoten koncept izobraževanja. Trenutno ga še ni mogoče uveljaviti, ker nimajo vsa področja enakih pogojev, slej ko prej pa ga bomo morali uvesti. —iz—

Letos: 44 dovoljenj za gradnje

Organi ObLO Novo mesto so letos izdali 44 dovoljenj za graditve. Dovoljenja se v večini primerov nanašajo na preureditve ali dozidave stavb, nekaj je tudi gospodarskih poslopij (razni kozolci, podi in podobno). Zelo veliko število prostov je še nerešenih; največ so jih vložili interesi za manjše gradnje, predvsem za preureditve in dozidave stavb.

Pred posvetovanjem o tovarniškem tisku

Okrajni odbor Socialistične zveze bo organiziral v prihodnjem tednu posvetovanje o vlogi, mestu in pomenu tovarniškega tiska. Posvetovanje je nadaljevanje naporov v okviru letošnjega meseca tiska v okraju, da bi proučili vse možne oblike sodobnega obveščanja ljudi. Trenutno sta v okraju

dva tipa tovarniških glasil: taka, ki že imajo tradicije in izkušnje in so tudi že oblikovno in vsebinsko izgradila v cenjene pripomočke delavskih svetov, kolektivov in tudi že delno komun, in take, ki šele nastajajo in odigravajo v glavnem vlogo informativno. Najhujša napaka večine od njih je neredno izhajanje.

Vsebinske pomanjkljivosti pa imajo vzrok v razvojni poti, pojmovanju vloge, pokroviteljstvu, dušenju iniciative in drugem.

Idejno-vzgojna komisija okrajnega odbora in komisija za tisk pripravljata za posvetovanje vrsto predlogov, kako bi to sredstvo obveščanja napravili še bolj učinkovito. Predvsem gre za to, da se natančneje določi namen lista kot obveščevalca, vzgojitelja in graditelja družbene zavesti v kolektivih. Na posvetovanju nameravajo še posebej obdelati vlogo lista v takih kolektivih, ki so razbiti po delovnih, področnih, obratnih itd. (gradbeništvu, gozdarstvu, kmetijski kolektivih). Pisana beseda bi lahko opravila vrsto nalog, ki jim sicer noben sestanek ni kos, saj se lahko ljudje seznanjajo z dogodki, nalogami in mislimi takrat, ko imajo čas za to.

Pričakujemo, da bo zaradi aktualnosti posvetovanja na sedanji stopnji družbenih odnosov v kolektivih udeležba polnoštevna. Na posvetovanje so sklenili povabiti večino večjih in tudi manjših kolektivov, kjer bi bila uvedba takega stika med ljudmi nadvse koristna. Gm

OBVESTILO GOSPODARSKIM ORGANIZACIJAM

Obveščamo vse gospodarske organizacije, da prireja Zdrženje knjigovodij LRS v Ljubljani v času od 21. do 26. maja 1962 seminarje glede izvajanja načel delitve čistega dohodka in sestave ustrezne dokumentacije.

Društvo knjigovodij v Novem mestu nima v programu tega seminarja. V kolikor gospodarske organizacije niso prejele posebnega obvestila, lahko prijavi udeležbo Zdrženju knjigovodij LRS v Ljubljani, Trubarjeva 14-I., p. p. 8.

NAGRADA ALI PRETVEZA?

V podjetju Elektro-Novo mesto so za prvomajске praznike razdelili 46 članom kolektiva zapadne ure. Zato, ker so že 10 let nepretrgoma v elektrotehniški stroki. Delavski svet je že pred letom dni sprejel sklep o tem. Ure so kupili v Ljubljani, čeprav so se že prej pogajali za nakup v novomeški trgovini. 46 zapadnih ur je veljalo 849.767 din, z dajatvami vred (znesek je bil izplačan iz sklada osebnih dohodkov) pa so stale 1 milijon 459 tisoč 208 dinarjev.

Ne bi bili radi krivični, saj so na podoben način mnogi kolektivi »nagrajevali« svoje člane že nekaj let nazaj. Kolektiv Elektro pa je to opravil v zelo nepravem času. Takrat, ko smo že resno razpravljali o štednji in o raznih anomalijah v našem gospodarstvu. Ko so bile ure razdeljene, se je v kolektivu pričelo negodovanje. Pojavile so se govornice o tem, kdo je imel pravico do ure, in je ni dobil, in kdo jo je dobil, pa ni imel pravice do nje. Kolektiv je bil na en mah razdeljen v uza-ljence in v prizadete, oboje pa vpliva na notranje odnose in zmanjšuje voljo do dela.

Največje zlo pa ni v tem. Gre za pojav, ki služi ostro in odločno obsodbo kjerkoli bi se še primeril. V našem družbenem sistemu je dovolj meril, po katerih lahko nagradujemo vsakogar po njegovem delu. Delo pa ni zasluga, ampak dolžnost in družbena potreba. Zato nimata ne DS in ne kolektiv prav nobene pravice deliti kakršnekoli nagrade. Vsakogar pošteno plačujemo za delo, ki ga opravlja!

S kakšno moralno pravico jemlje zdravnik v Trebnjem na mesec po 223.662 din osebnih dohodkov?

Človek se najprej vpraša: kje je meja nesramnega izkoriščanja naše demokracije, kot si ga dovoljujejo nekateri skrajno sebični posamezniki med nami? Kje je njihov čut odgovornosti pred družbo, kje so osnovna merila za poštenost in za trezno presojo, kaj je prav in kaj ne? Nehote se nam vsiljuje primera:

medtem ko množice zavednih graditeljev socializma z vso prizadevnostjo in udanostjo požrtvovalno pomagajo napredku po strmem klancu navkreber, sedi na tem našem vozu nekaj izkoriščevalcev, ki brezobzirno in skrajno nesramno, pa hkrati še košato in bahato vpije nad množico: »Le poganjajte, le potrudite se, moramo naprej! Le dajte!« Kdo so ti izkoriščevalci? Posamezniki, ki so pozabili na svojo čast in poštenje in ki spričo šibkosti v posameznih organih našega samoupravljanja grabijo z obema rokama v svoj nenasitni žep!

Naj bo dovolj. Oglejmo si raje primer, ki odgovar-

ja gornjemu naslovu:

zdravnik dr. Jože Pavlin, upravnik Zdravstvenega doma v Trebnjem, je dobil v letu 1961 izplačanih skupno 2.683.946 dinarjev osebnih dohodkov ali povedano po domače: njegova lanska mesečna plača znaša nič manj kot 223.662 dinarjev. V januarju, februarju, aprilu, juniju, juliju, avgustu in oktobru je dobil po 78.013 din, marca 89.568 din, maja 126.689 din, septembra 277.013 din, novembra 567.585 din in decembra še 386.001 dinar. Razen zneska 2.683.946 din pa je dobil lani izplačanih v Zdravstvenem domu še 691.999 din za kilometrino (za obiske na domovih), kar spet pomeni na mesec povprečno po 57.650 din dohodkov. Ostanimo pri povprečnih mesečnih osebnih dohodkih: 223.662 dinarjev! Človek bi menil, da je zdravstvena služba v trebanjski občini na zavidi ljivi višini — žal pa to še daleč ni res! Na občinskem ljudskem odboru vedo povedati, da prav ta služba nikakor ni občini ne v ponos, ne v zadovoljstvo šte-

vilnih pacientov, ki so že leta in leta navezani samo na enega zdravnika v vsej občini! Kdo je kriv, da v občini še vedno ni drugega zdravnika? O tem v temle kratkem sestavku ne bomo razglabljali; človeku pa se nehote porodi vprašanje: čemu pa tehle 223.662 dinarjev ne bi delili z 2 in bi imela dva zdravnika vsak na mesec po 111.830 dinarjev dohodkov? (Nalivno vprašanje laika, kajne, dr. Pavlin?) Nismo poklicani razpravljati v temle članku tudi o kvaliteti zdravstvene službe v trebanjski občini, zvedeli pa smo za pritožbe, da sprejema zdravnik v Trebnjem v ambulanto naenkrat tudi po 4 do 5 pacientov in jih hkrati obdeluje!

Morda se bo na današnji seji sveta zavoda — zdravstvenega doma v Trebnjem — tudi pojasnilo, kako je z lanskimi podatki za »delo zdravnika iz Trebnjega na zdravstveni postaji v Mokronog«, kako je z zakonskimi osnovami za nadure v trebanjskem zdravstvenem domu in kako je z drugimi obli-

kami dviganja osebnih dohodkov, ki so pognali živo srebro dinarjev dr. Pavlinu tako zelo visoko. Danes dopoldne namreč zaseda svet zavoda, ki bo nedvomno postavil pravo besedo glede prejemkov v zdravstvenem domu. Morda bo razčistil tudi vprašanje odgovornosti za škodo, ki je nastala lani v Mokronogu spričo slabega dela tamkajšnjega zdravnika dr. Noseta in ki dosega po mnenju odgovornih predstavnikov OZSZ 6 milijonov dinarjev. Morda, pravimo — ker ugotovljamo hkrati, da je velika škoda, da svet zavoda teh in podobnih vprašanj ni zasledil in uredil že lani!

Svet zavoda danes tudi ne bo mogel mimo osebnih dohodkov računovodkinje tega zdravstvenega doma; Marta Prijatelj je dobila lani izplačanih za svoje redno, honorarno in nadurno delo skupno 870 tisoč 860 dinarjev ali povprečno po 72.571 din na mesec! (Škoda, da ni na svetu več računovodskih in knjigovodskih mest pri zdravstvenih domovih:

Duh revolucije in uporne misli

Borci obsojajo petolizništvo neznačajnih posameznih državljanov, med katerimi so tudi redki nekdanji pripadniki NOB! — Pri nas: »nesposoben delovni invalid« s priznano pokojnino, v Nemčiji: garač z 12-urnim delavnikom! — S stradežem prihranjeni stari avtomobili na račun naše socialistične zaščite in skupne blagajne nimajo nič skupnega s častjo delovnih ljudi nove Jugoslavije!

Okoli 1500 ljudi se je zbralo v nedeljo, 13. maja, na proslavi 20. obletnice Gorjanskega bataljona v Orehovici pod Gorjanci. V osnovni šoli je bilo razstavljeno zadnje večje predsmrtno delo pokojnega umetnika akademskega slikarja Vladimirja Lamuta, zbirka »Po poteh Gorjanskega bataljona«, ki obsega 42 umetniških del in večje število skic. Razstavljeno je bilo tudi blizu 50 dokumentarnih fotografij in fotografij spominskih obeležij iz krajev, kjer se je Gorjanski bataljon ustavljal ali boril.

Slavnosti se je razen domačih predstavnikov udeležil tudi prior kartuzije Pleterje dr. Leopold Edgar. Ko je pozdravil navzoče, je predstavnik ZB NOV tov. Rudi Pušenjak-Uragan povabil sekretarja OK ZKS nekdanjega komandanta Gorjanskega bataljona tov. Franca Pirkoviča-Corta, naj spregovori. Tov. Pirkovič je najprej orisal zgodovino nastanka in razvoja bataljona in poudaril, da je bataljon častno izpolnjeval svoje vojaške in politične naloge. Skozi bataljon je v tem obdobju šlo okoli 2 tisoč borcev; mnogi izmed njih so pozneje v drugih enotah NOV opravljali odgovorne naloge. To so bili borci revolucionarnega duha in uporne misli, najmočnejšega orožja, ki nam je pomagalo izvojevati svobodo in graditi socializem. Tega revolucionarnega in upornega duha moramo v naših ljudeh ohranjati.

Naša nedavna zgodovina nas uči: zanašajmo se nase! Vedno sta nas reševali zavest in odločnost, da si hočemo izvojevati boljše življenje, brez ozira na žrtve, ki bi jih morali pretrpeti. Tovariš Pirkovič je opozoril na dogodke v letu 1948 in na spor z Vzhodom ter poudaril, da tudi današnji čas ni lahak. Ogromno smo zgradili po vojni, nebrzdana želja po napredku pa nas je včasih vodila tudi v razsipnost. Pravkar uveljavljamo ukrepe, ki bodo zagotovili štednjo. Uporabo sredstev moramo omejevati, čeprav bo to težko zlasti tam, kjer so bili važen »na široko« gospodariti. Vsem nam je jasno, da ta generacija ne bo mogla prenesti vsega bremena revolucije in povojne izgradnje. Povečevati moramo storilnost, toda tako, da bomo v delovnem času naredili več in boljše in pri tem kar najbolj varčevali.

Tov. Pirkovič se je v govoru dotaknil še dveh problemov. Poudaril je, da so mnogi naši borci z neresničnimi izjavami pomagali nekaterim, ki tega niso zaslužili, do raznih socialnih olajšav za borca NOV. V vseh takšnih primerih bomo proti krivcem postopali po zakonitih predpisih. Pri tem pa imamo še vedno vrsto skromnih in zaslužnih borcev NOV, ki doslej svojih pravic še niso uveljavljali, pa jih nihče ne vidi. Tem moramo v prvi vrsti pomagati. Drugi

dokaj žalosten pojav pa je odhajanje nekdanjih borcev na delo v Zahodno Nemčijo. Upokojeni in pri nas »nezmožni dela«, se tam udinjajo tujcem in čisto brez socialnih pravic kot sodobni sužnji delajo tudi po 12 in 16 ur na dan ter se vračajo domov z avtomobilom. Vračajo se bolni in izčrpani na ramena naše družbe. Mar so pozabili, da služijo prav tistim ljudem in prav tistem vojaškemu stroju, ki je pred dvema desetletjema prepla-

vil našo zemljo in pri nas ropal in moral ter povzročil smrt milijonov najboljših ljudi po vsem svetu? Mar ne bi ti »sodobni sužnji«, če bi enako pridno delali doma, pod ugodnejšimi pogoji več in boljše zaslužili? Tudi proti njim bo naša družba ukrepala po zakonitih predpisih, saj so pozabili na svojo čast. Ob koncu govora je tovariš Pirkovič čestital prebivalcem in borcem, zbranim na slovesnosti, ter vsem zaželel pri delu za razvoj naše družbe mnogo uspehov.

Z nedeljske proslave v Orehovici: prior kartuzije Pleterje dr. Edgar Leopold, sekretar OK ZKS Franc Pirkovič, predsednik okrajnega odbora Zveze združenj borcev Miloš Jančič, Jože Franko in predsednik občinskega odbora ZB Slavko Štrukelj

Pomembna zdravstvena pridobitev za Spodnje Posavje

V soboto popoldne je bila pred novim ambulantno - polikliničnim traktom pri splošni bolnišnici v Brežicah pomembna slovesnost: ob navzočnosti predstavnikov ljudske oblasti, političnih in družbenih organizacij, delovnih kolektivov ter strokovnjakov zdravstvene službe je bil novi trakt izročen kolektivu brežiške bolnišnice v uporabo. Slavja so se udeležili predstavniki republiške

store, novo kirurško, ginekološko in internistično specialistično ambulanto, nove rentgenske, laboratorijske in lekarniške prostore, prepotrebne prostore za fizioterapijo, nove garderobe, jedilnico in nadvse praktične upravne prostore. S preselitvijo v novi trakt bo bolnišnica pridobila tudi 30 bolniških postelj v svojih dosedanjih

nja kolektiva bolnišnice za prepotrebne nove prostore, pri čemer je na kratko omenil tudi zgodovino brežiške bolnišnice, predvsem pa je podčrtal potrebo, da bi brežiško bolnišnico dogradili s prizidavo potrebnih oddelkov, za kar obstoje spričo novega trakta zelo ugodni pogoji.

Gostje so si nato pod vodstvom ravnatelja bolnišnice dr. Vladimira Brgleza ogledali prostore novega trakta in njihovo ureditev. Bili smo prijetno presenečeni nad izredno ubrano notranjostjo novih prostorov. Velika zasluga za ekonomično in res praktično stavbo gre predvsem njenemu arhitektu inž. Bojanu Tratniku iz Ljubljane, ki je predstavnikom ljudskih odborov sproti razlagal bistvene elemente novega trakta in povezanost bodočih del v brežiški bolnišnici s sedanjim

prizidkom. Vso pohvalo za služi tudi kolektiv domačega gradbenega podjetja »GRABENIK«, ki je preстал z novim traktom enega svojih glavnih izpitov v zadnjih letih — saj se je znova potrdil rek: »Delo hvali mojstra!« Iz vseh prostorov novega trakta diha prijetna domačnost, ki še zdaleč nima primerjave z nekdanjo dolgočasno notranjo ureditvijo starih bolnišnic. Pohvalo za služi tudi delo domačih obrtnikov in drugih sodelavcev, ki imajo kakršnekoli zasluge za novi trakt.

Veselimo se s kolektivom brežiške bolnišnice vred lepe in pomembne pridobitve za nadaljnji dvig zdravstvene službe v Spod. Posavju. Skrb socialistične družbe za delovnega človeka se je znova izpričala v resničnem delu, saj imajo zdaj prebivalci spodnjeposavskih občin in obmejnega dela sosednje Hrvaške že korist od novih zmogljivosti povečane bolnišnice v Brežicah! Tg.

V enem izmed prostorov novega prizidka: podpredsednica OLO inž. Vilma Pirkovič, arhitekt projektant inž. Bojan Tratnik, ravnatelj brežiške bolnišnice primarij dr. Vladimir Brglez in ravnatelj novomeške bolnišnice primarij dr. Oton Bajc

ga sveta za zdravstvo, republiškega centra za zdravstveno varstvo, člani OLO, OK ZKS, okr. odbora SZDL Novo mesto, zastopniki ObLO iz Spod. Posavja ter predstavniki političnega, gospodarskega in kulturnega življenja okraja in Spod. Posavja.

Proslavo je začel v imenu sveta zavoda Stane Iljaž, ki je v strnjениh besedah opisal dolgoletna prizadevanja kolektiva brežiške bolnišnice za dograditev novega trakta. Bolnišnica v Brežicah je kot osrednji zdravstveni zavod pridobila z novim traktom sodobne operacijske pro-

storih. Stroški za gradbena in obrtniška dela znašajo 115 milijonov dinarjev, za opremo, ki je že in deloma še bo nabavljena, pa 20 milijonov dinarjev. Skupna vrednost stavbe z opremo vred je 135 milijonov din, kar je spričo izredne funkcionalnosti, uporabnosti in razsežnosti novih prostorov izredno malo. Tovariš Iljaž je med drugim tudi dejal, da je zbral kolektiv bolnišnice v zadnjih 6 letih za to gradnjo 96 milijonov, pri čemer je imel popolno podporo Okrajnega zavoda za socialno zavarovanje. ObLO Brežice je prispeval za gradnjo posojilo 10 milijonov, ObLO Videm-Krško 9 milijonov, kolektiv podjetja ELEKTRO Krško pa 1 milijon din. Nepokritih je ostalo še 20 milijonov din, ki jih bo bolnišnica dobila iz skupnega okrajnega sklada za izgradnjo bolnišnic. Toplo se je zahvalil OLO in vsem ObLO ter kolektivom v okraju, ki so omogočili, da je bil novi objekt zgrajen v tako kratkem času.

Nato je pozdravil goste in domačine predsednik upravnega odbora bolnišnice primarij dr. Franjo Pavlič. Opisal je prizadeva-

Kadar mrtvi govore...

Pred dvajsetimi leti je našilne in mučeniške smrti, mladi in poln vere v lepše in boljše življenje umrl Franci Sušec, organizator mladine in Skoja v Metliki.

Franci Sušec je bil rojen v Metliki 8. septembra 1920 kot sin obrtnika. Osnovno šolo je obiskoval v Metliki. Ze takrat se je aktivno udeleževal v sokolskem društvu. Takoj v začetku okupacije se je pridružil kot sokol pristajšem in aktivnim delavcem Osvobodilne fronte. Delal je med mladino v Metliki, ki se je skotraj v celoti pridružil OF. Sam je bil pri delu zelo pogumen in vtrajen. Ponoči je pisal po zidovih parole in lepil lepake OF. pred odhodom v partizane je sam zbiral po mestu orožje in ga tudi vozil v ročnem vozičku iz mesta. V mestu je organiziral aktiv Skoja in zbiral tudi ostalo mladino.

V partizane je odšel 9. maja 1942 s skupino dvanajstih fantov, med katerimi je bilo največ mladincev iz Metlike. Bil je pripadnik Belokranjske čete, ki je bila v maju 1942 razdeljena v štiri skupine. Nje-

govi skupini je bila 18. maja določena akcija blizu Metlike. Franci se je ta dan oddvojil od skupine z namenom, da dobi zvezo z domačini. Blizu Metlike so ga iz bunkerja opazili Italijani in ga obkolili v Strmcu blizu Metlike. Pri zasliševanju ni odgovarjal na vprašanja Italijanov. Zato so ga v jezi pobili s puškinnimi kopiti.

Njegova smrt je med ljudmi v Metliki, zlasti med mladino, izzvala ogorčenje. Njegov grob je bil ves zasut s cvetjem, čeravno so Italijani pokopališče zastražili. K pogrebu so smeli le ožji sorodniki. Okupatorji so se bali celo mrtvih borcev za svobodo. Mrtvi so spregovorili z močnejšim glasom kakor živi. Se isti dan in naslednji mesec so odšli iz Metlike vsi mladinci — Francijevi letniki.

Kljub množičnemu terorju, zapiranju študentov, rezervnih oficirjev, partizanskih družin in drugih se je delo za OF v mestu močno razmahnilo. Mladi so položili temelje našemu lepšemu življenju.

REGINA FIR

Borci Gorjanskega bataljona na nedeljskem slavlju v Orehovici

Poziv svojcem internirancev

Svoje žrtev fašističnega nasilja naprošamo, da sporoče občinskim odborom Zveze borcev (preko krajevnih odborov) podatke o svojih najbližjih sorodnikih, ki so umrli v taboriščih, zaporih ali konfinacijah v Italiji in sicer: ime in priimek, dan mesec in leto rojstva, zadnje bivališče v domovini, taborišče, kraj zapora ali konfinacije, datum smrti in kraj, kjer je pokojnik pokopan.

Zbrane podatke nujno potrebujemo zaradi priprav na postavitve spomenikov vsem žrtvam fašističnega nasilja, ki so umrli v taboriščih, zaporih in konfinacijah v Italiji.

Sekcija internirancev pri Glavnem odboru Zveze borcev NOV Slovenije

COSMOS

INOZEMSKA ZASTOPSTVA
LJUBLJANA, Celovška 34
Telefon 33-141

zastopa

in posreduje nabavo osebnih avtomobilov, nadomestnih delov in opravlja servisno službo vodilne francoske tovarne

RENAULT

Predstavništvo:

BEOGRAD,
Jlica 1. maja 11
telefon 35-078

Traktorji so orali noč in dan

Več površin v pogodbeni proizvodnji v KZ Brežice

Kmetijska zadruga Brežice, ki je ena največjih v novomeškem okraju, že več let zapovrstjo uspešno sklepa pogodbe z zasebnimi pridelovalci. Pogodbene proizvodnje ne razvija samo v poljedelstvu — v kooperacijskem planu ima travnike, vinograde, sadovnjake. Hkrati je že podpisanih več pogodb o vzreji bekonov in pitane goveda, kar vse kaže, da poskuša uveljaviti pogodbeno proizvodnjo prav na vseh kmetijskih področjih.

V gospodarskem letu 1961-1962 ni bilo veliko zamujenega. Pogodbeni plan, ki se računa za enoletno obdobje od 1. septembra do 1. septembra, je bil do 1. maja realiziran povprečno s 65 odstotki, kar je zadovoljivo. V panogah brez živinoreje je bilo podpisanih za 842 ha pogodb, to je skoraj polovico manj, kot je predvidel plan, oziroma 57 odstotkov.

Novo rokometno igrišče v Brežicah

Želja po novem rokometnem igrišču je med brežiškimi športniki zelo velika. Sedanje igrišče namreč ne zadošča potrebam in je zaradi peska in prahu tudi neustrezno glede na higienske predpise. Ta problem bo končno rešen z novim asfaltnim igriščem, ki ga bodo gradili na stadionu. Novo igrišče bo zgrajeno tako, da bodo na njem igrali lahko še košarko in mali rokomet.

Za pričetek del je že vse pripravljeno, neugodne vremenske razmere pa delo zavlačujejo. Občinska zveza za telesno kulturo, ki je investitor tega športnega objekta, bo skušala s pomočjo mladinskih aktivov in ostalih športnih društev po šolah v najkrajšem času dokončati zemeljska dela. V tem primeru bodo lahko uporabili stroje za asfaltiranje, ki bodo delali pred prosvetnim domom. V želji, da bi bilo rokometno igrišče čimprej narejeno, pozivamo brežiško mladino, da s prostovoljnimi delom pomaga pri gradnji.

Močno pod planom so pogodbeni posevki pšenice, kjer je plan realiziran komaj s 47 odstotki, in realizacija plana v travništvu, ki je zajela komaj 45 odstotkov predvidenih travniških površin. Precej pod planom je tudi realizacija pogodb v pridelovanju korenin, medtem ko je za ostale kulture plan dosežen

BREŽIŠKE VESTI

in večkrat celo presežen. — Ustrezno k planu je kmetijska zadruga preskrbela tudi umetna gnojila. Za 480 ha pšenice je predpisala 480 ton umetnih gnojil, medtem ko je 667 ton umetnih gnojil pripravila za ostale kulture. Nenehna skrb zadruga je pogodbenikom omogočila nepretrgana poljska in dru-

ga dela, tako je bila kljub slabemu vremenu v prvih štirih mesecih tega leta tudi spomladanska setev še pravočasno končana. Od srede aprila do prvih dni maja so na poljih pogodbenikov noč in dan orali zadrugi traktorji. Zadruga je z zasebnimi gospodarstvi sklenila pogodbe tudi za oranje, žetev in druga poljska dela, ter tako omogočila hitrejšo in pravilno obdelovanje.

Pogodbeni plan vzgoje bekonov in pitane goveda traja od 1. januarja do 1. januarja, predvideva pa vzrejo 2074 glav živine. Do 1. maja je bilo podpisanih za 1.550 glav pogodb, s čimer je zadruga uresničila plan za 74 odstotkov. Pričakujejo, da bodo še do konca maja plan dosegli, oziroma preseglji, saj je zlasti za pitanje bekonov med zasebnimi živinorejci veliko zanimanja.

Kaže, da je pogodbeno sodelovanje res najprimernejši most med kmetijsko zadrugo in kmetom, oziroma

med družbenim in privatnim lastništvom. Zadruga pamefno gospodari, zato zasebniki z vedno večjim zaupanjem podpisujejo pogodbe. Vendar so to večinoma stari kooperanti, ker ugotavljamo, da jih je toliko kot lani (950), le da so letos podpisali pogodbe za večje površine. Svojevrstni rekord ima pogodbenik Franc Rodman iz Spodnje Pohance, ki je v tekočem gospodarskem letu podpisal z zadrugo za 8,5 ha pogodb (za žitarice in druge pridelke je nabavil za 124.000 dinarjev umetnih gnojil), razen tega pa bo pogodbeno redil 6 bekonov in 2 govedi. Zanimivo je, da je imel omenjeni gospodar lani v pogodbenem sodelovanju dober poldrugi hektar zemlje, za tolikšne površine pa so podpisovali pogodbe tudi drugi kmetovalci.

Pogodbeno sodelovanje se utrjuje, njegovi rezultati so boljše, kot jih dosegajo samostojna zasebna gospodarstva, o uspehih pa govori tudi vedno večje zanimanje za skupno gospodarjenje te vrste. Ob podpori zadrugi in lokalnih organov, ki morajo biti pogodbenikom predvsem v strokovno pomoč, in ob pravilnem razumevanju za-

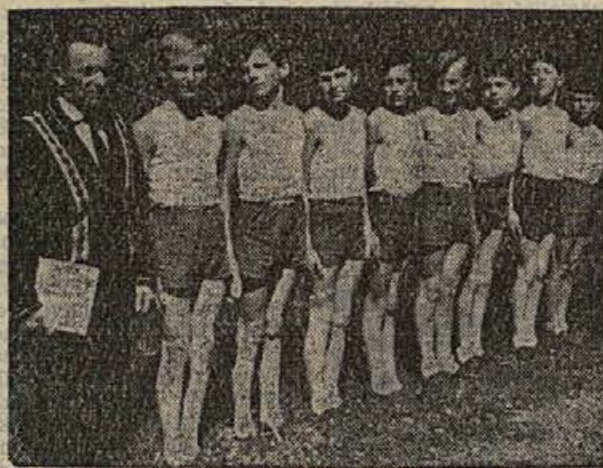
V brežiški kmetijski zadrugi so se pravočasno pripravili na odgovorne naloge letošnje pomladanske setve. Mehanična delavnica zadruga je imela polne roke dela

Naši hmeljarji so zadovoljni

Lanski pridelek hmelja je bil nadvse obilen, pa tudi kvaliteta je bila izredna. Vse kaže, da so hmeljevi nasadi, ki jih najdemo v vseh naših zadrugah, donosni kmetijski obrati. Približno 138 ha površin je zasejanih s hmeljem, povprečen pridelek na ha je bil lani 1.111 kg, vsega pa smo pridelali 153 ton hmelja. V I. kvalitetni razred je bi-

selnih pridelovalcev, da je taka oblika sodelovanja ne samo koristna, ampak tudi potrebna, bitka za plan nedvomno ne bo zgubljena.

lo razvrščenih 17 ton ali 11 odst., v drugega 100 ton ali 65,3 odst., v tretjega 31 ton ali 20,3 odst., v četrty razred pa le 5 ton ali 3,4 odst. Kvaliteta je mnogo boljše kot v letu 1960, ko je bilo v I. razredu le 70 kg pridelka, tretjina v drugem, tretjina v tretjem in tretjina pridelka v četrtem kvalitetnem razredu. Najboljši hmelj sta pridelali KZ Senternej in KZ Semič, ki sta prodali pretežni del pridelka v I. in II. kvalitetnem razredu. Povprečna cena je bila lani 823 din za kg, vrednost pridelka po ha pa 915.062 din.

Vrsta pionirjev iz Brežic se je na okrajnem pionirskem prvenstvu v orodni telovadbi uvrstila na 2. mesto takoj za Novomeščani

ELEKTRO - RAJON V LOKI

Podjetje Elektro-Sevnica je imelo približno leto dni v Loki svoj rajon z dvema uslužbencema, od njiju je bil eden domačin. Vse potrebno za popravila okvar je bilo pri roki, prebivalci pa so bili zadovoljni. Pred mesec je bil rajon kljub negodovanju prebivalstva ukinjen, čeprav je teren okoli Loke hribovit in obsežen in mine precej časa, preden od kod sporočijo okvaro in preden jo je nato moči popra-

viti. V zadnjih 14 dneh smo doživeli kar dva primera, ko je bila potrebna hitra pomoč, zato zahtevamo, naj Elektro-Sevnica prilagodi svoje poslovanje krajevnim potrebam.

7. maja se je ob 5.30 uri podrl drog javne razsvetljave v Račici in padel na cesto ter zaustavil ves promet. Zaradi oddaljenosti od Sevnice smo morali čakati na popravilo, hkrati pa je bilo ogroženo tudi življenje lju-

di. 10. maja smo doživeli prekinitev toka in bili ves dan in vso noč brez elektrike (šola, dom onemoglih, železniška postaja!). Prebivalci predlagamo, da Elektro-Sevnica, kolikor ne more obnoviti rajona v Loki, uredi zadevo tako, da bi vsak dan

SEVNIŠKI VESTNIK

Sreča v življenjskem poklicu

Utrinki iz pisem otrok, ki končujejo šolsko obveznost v brežiški občini — Kam bo šlo 512 fantov in deklet, ki zapuščajo letos osnovne šole?

Za nami je mesec poklicnega usmerjanja, v katerem smo skušali seznaniti mladino, ki je na razpotju življenja, s poklici, da bi si izbrala najprimernejšega. Otroci so v tem času poslušali predavanja poverjenikov in poklicnih svetovalcev, pisali so ankete, iskali nasvetov, nazadnje pa so se odločili.

Prisluhnimo njihovim besedam, ki so jih napisali pred tednom dni:

Vlado iz: Globokega razmišlja takole: »Ni važno, katera pot je najkrajša do poklica, važneje je, da je prijetna, vesela. Dobro je treba premisliti, kam boš krenil, da te to spremlja sreča.« In kaj si je izbral

naš Vlado? Ker ga je v šoli najbolj zanimal pouk fizike, ker je mnogo slisal o elektriki, se je odločil za ta poklic.

Metka, prav iz te šole, toži, da je ne veseli to, kar ji svetujejo drugi. Rada bi postala medicinska laborantka, ker jo veseli delo z epruvetami. »Moja trdna volja je, da bom postala to, kar si želim.«

Ivica se kar ne more načuditi, da mora že v samostojno življenje. Postati hoče otroška negovalka, ker ima rada otroke.

Tudi France hoče pomagati otrokom, vendar na drug način. Postal bo učitelj. Nemalo je ljudi, ki nikoli ne pozabijo svojih vzgojiteljev in mnogi znajo ceniti njihovo pomoč in delo.

Posebno veliko je takih, ki bi radi postali trgovci. Dragica bo prav gotovo prijazna prodajalka, saj pravi, »da so nekateri prodajalci neprijazni in se ne radi ukvarjajo s stranko. Jaz pa želim, da bi vsak nakupovalec za svoj denar dobil dobro blago.« — Željko, opisovanje poklica, razmišljanja o bodočnosti in slovo od doma, je glavna vsebina vseh teh pisem.

Otroci so se odločili za ta ali oni poklic, pogledjmo pa, kakšne možnosti imajo, da ga bodo dosegli. Kam naj usmerimo 512 otrok, ki le-

tos končujejo šolsko obveznost, če je v vsej občini le 45 učnih mest in 9 mest za priučitev v poklicu? Gimnazija bo verjetno vzela le 120 učencev. Tudi na ostale srednje šole bo velik naval. Kam pa s tistimi, ki žele postati trgovci, šivilje, frizerke, mehaniki? Za te pri nas ni mest, le za mehanično stroko jih bo nekaj. Rešitve iščemo v tem, da priskrbimo učna mesta v Ljubljani in drugje. Glede stanovanja in hrane pa nastaja spet kup novih problemov, saj je mnogo takih, ki ne morejo pošiljati otroku prave tisočakov mesečno za vzdrževanje. Marsikdo nima očeta, zopet nekje je številna družina brez zasluzka, da ne govorimo o pastirskih, ki že nekaj let služijo vsakdanji kruh. Kdo bo poskrbel za te, ki so najbolj potrebni pomoči?

Prizadevamo si pomagati vsakemu posemezniku, da si izbere primerno življenjsko pot. Še enkrat pa bi rada poudarila to, kar smo govorili na vseh roditeljskih sestankih: starši, mislite na to, da je vaš otrok le eden od 512, ki iščejo pomoči, in da bo treba mnogo truda, če bomo hoteli pomagati; vsem. Mladini pa želimo, da bi srečno hodila po poti, ki si jo je sama izbrala.

Ivanka Kosteve

Filatelistična razstava Spod. Posavja

V počastitev 70-letnice predsednika Tita priredita filatelistični društvi Sevnica in Videm-Krško ob dnevu mladosti meddruštveno filatelistično razstavo. Kot skupna razstava Spod. Posavja je prva, za društvo Videm-Krško pa tretja, a za Sevnico četrta razstava po osvoboditvi. Odprta bo v Vidmu-Krškem od 20. do 25. t. m., a v Sevnici v veliki dvorani gasilskega doma od 27. do 29. t. m. Razstavno gradivo bo obsegalo okrog 40 velikih vitrin. Z ozirom na dan mladosti in na letošnje pionirske igre bodo eksponati zajeli okrog 30 športnih in telesnovzgojnih panog, ki bodo prikazane z najlepšimi znamenkami vseh dežel sveta in obrazložene s primerno legendo. Razstava ima poseben tematski značaj in bi ji lahko dali ozračje »Telesna vzgoja v zrcalu filatelije«. Nekaj vitrin bo tudi posvečenih delu in življenju predsednika republike.

Iz Krmelja

Podjetje »Lisca« povečuje svoj obrat v Krmelju. Sedanje prostore preurejajo in povečujejo, tako da bo lahko v njih, ko bodo gradbena dela opravljena, zaposlenih 35 do 40 delavk.

Kolektiv krmeljskega rudnika je izvolil nov delavski svet, ki šteje 19 članov. Volitev so se udeležili domala vsi člani kolektiva.

Podjetje »Kremen« iz Novega mesta mehanizira peskokop in pralnico v Krmelju. Storitnost, obseg proizvodnje in kvaliteta izdelkov se bodo zaradi sodobnejše proizvodnje znatno povečali.

D. B.

Občinsko tekmovanje v Sevnici

10. maja se je zbralo pred osemletko v Radni pri Sevnici mnogo tekmovalcev iz petih šol sevniske občine. Pričelo se je občinsko tekmovanje v štirih disciplinah: v metu kroglice, skoku v višino, skoku v daljino in teku na 60 m. Tekmovalci so fantje in dekleta. Med fante je bil najboljši Milan Močivnik iz Sevnice, ki je zmagal kar v dveh disciplinah: v skoku v višino (1,50 m) in skoku v daljino (2,20 m). V teku na 60 m je bil prvi Andrej Kurnik iz Sevnice s časom 6,5 sek. V metu kroglice je bil najboljši Lado Zevnikar iz Sevnice, ki je vrzel kroglo 10,5 m. — Tudi dekleta so se izkazala. V skoku v daljino je dosegla najbolj rezultat Danica Cigler — Sevnica z 4,02 m, v skoku v višino Ana Mlakar — Trzinč (1,15 m), v teku na 60 m Jozica Vidic — Sevnica (7 sek.) ter v metu kroglice Marija Dolinšek — Sevnica (6,70 m).

Na sliki: Milan Močivnik pri skoku v daljavo.

Počasno ali hitro združevanje?

V črnomaljski trgovini se je premaknilo. Preurejena, sodobno opremljena prodajalna »Delikatesa«, ki je odprta ves dan, je izpolnila vrzel v prodaji delikatesnih izdelkov, razen tega pa nudi potrošnikom tudi specerijsko blago. V drugem preureje-

opremljena s kabino za preoblačenje, v prodajalni, kjer je bila prodaja konfekcije doslej, pa je trgovina s čevlji, ki nudi izdelke tovarne čevljev Planika (komisijska prodaja). V novi sodobno opremljeni lokal v stavbi KZ Črnomelj se je preselila družna trgovina z reprodrukcijskim blagom. V prostore dosedanje Zelezne na Kolodvorski cesti se bo, ko bodo lokal preuredili in vanj postavili novo opremo, preselila prodajalna zelenjave in sadja, ki se stiska v pre-majhnem prostoru. V bodočnosti bo zelenjavno trgovino prevzela KZ, ki že pripravlja proizvodnjo vrtnin za potrebe črnomaljskega trga, sadja pa je v Beli krajini dovolj. Torej vse v redu?

NOVICE ČRNOMALJSKE KOMUNE

nem lokalu na Kolodvorski cesti posluje prodajalna konfekcijskih oblačil, ki je

KRATKE IZ ČRNOMLJA IN OKOLICE

● Turistično olepševalno društvo je v recepciji hotela »Lahinja« organiziralo pisarno »Turistični informator«. Tu bodo odslej domači in tuji turisti prejeli vse turistične napotke. Turistično društvo bo na željo nudilo turistom vodiča za ogled znamenitosti mesta in okolice. Tu bodo turisti lahko dobili napotila glede prevozov po Beli krajini.

● V Zapudju so razpravljali o tem, kako bodo uredili pokopališče. Vaščani bodo delo opravili sami. Pričakujejo, da bo o tem razpravljal tudi svet za komunalne zadeve občine Črnomelj in da bodo prejeli za ureditev pokopališča delno denarno pomoč. Večjo skrb kot doslej bodo posvetili tudi grobovom padlih borcev NOB.

● Člani delovnega kolektiva »Belokranjka« iz obrata Vinice so razpravljali o tem, da bi bilo nujno na Vinici ustanoviti nov obrat — šivalnico. O tem je razpravljala tudi delavska svet in sprejel sklep, da bodo obrat ustanovili, ko bodo imeli na razpolago sredstva.

● Kmetijska zadruga Črnomelj je preselila svojo poslovalnico »Agrooskrba« iz dosedanjih prostorov »Pri Brusu« v nove prostore nasproti doma ljudske prosvete. Novi prostori so sodobno urejeni. S to poslovalnico bo omogočeno, da bodo kmetovalci hitreje in boljše oskrbovani s semenom, umetnimi gnojili, zaščitnimi sredstvi in kmetijskimi stroji.

● Splošno trgovsko podjetje Črnomelj je pričelo poslovati v novi poslovalnici »Delikatesa«, v prostori adaptirane Kvasove hiše pri suhem mostu. Poslovalnica bo poslovala non-stop. Z otvoritvijo te poslovalnice je splošno trgovsko podjetje rešilo precejšen problem oskrbe mesta. Dosedanji prostori delikatese, v katerih je bil tudi bife, res niso bili primerni za prodajo živil in alkoholnih pijač na drobno, ker niso ustrezali higieni.

Delo črnomaljskih pionirjev

Črnomaljski pionirji so zelo aktivni. Pred kratkim je bilo na osemletki ustanovljeno športno društvo »Stane Rozman«, v katerem so vključene razne sekcije: šahovska in rokometna, ki sta najaktivnejši in atletska.

Pionirje je treba pohvaliti, saj so z zbiranjem železa in papirja sami zaslužili denar za nabavo najnujnejših športnih rekvizitov. Okoliščine in igrišča pridno urejujejo. V tem tednu bodo obiskali spomenike iz NOB.

Mnogo dela imajo s pripravami na praznovanje dneva mladosti. Peveči zbor bo ob tej priložnosti priredil samostojen koncert. Pripravljajo se tudi za paradno in telovadno nastop. S tem bodo proslavili tudi 20-letnico obstoja pionirske organizacije.

jo, ki jo v Črnomlju močno pogrešamo! V njej bi prodajali mlečne izdelke, osvežilne brezalkoholne pijače in slaščice. Kdo bo pričel: trgovina ali pekarija?

Zadružni trgovini reprodrukcijskega blaga je treba določiti predmet poslovanja. Prav gotovo je odveč, da prodaja vodovodno-inštalacijski material, štedilnike, razne gospodinjske pripomočke in še marsikaj drugega. Prodajalne v Črnomlju bo treba še bolj specializirati; potrebujemo na primer prodajalno suhe robe, stekla in steklarskih izdelkov (v železnini se rado primeri, da nimajo diamanta, s katerim bi potrošniku odrezali kos stekla!). Samopostrežna trgovina bo, kot upamo, odprta prihodnje leto, letos pa dograjena toliko, kolikor bo na razpolago sredstev.

Vsekakor bo trgovina našete naloge laže uresničevala zdaj, ko sta se obe trgovinski podjetji v Črnomlju

združili. Delavska sveta trgovskega podjetja »Potrošnik« in Splošnega trgovskega podjetja sta že sprejela sklep o združitvi. Ljudski odbor pa je na seji 21. aprila njun sklep potrdil. Obe podjetji pa še vedno poslujeta ločeno. Slišati je, da so se odločili za počasno združevanje, počakali bodo do polletne inventure in polletnega zaključnega računa. Mar je res tako težko izvesti izredno inventuro? Saj so po osvoboditvi trgovine delale inventure vsak mesec enkrat, pa ni bilo to nikomur odveč! Zakaj se ni nihče razpisal volitev novega DS, čeprav bo kmalu minilo mesec dni, odkar je ljudski odbor združitve potrdil? Ali je v Črnomlju združitve zaradi združitve ali združitve zaradi potrošnikov in v želji, da bi njim ustregli? Ali imamo res toliko časa? Kaj pravi k takšnemu stanju in zavlačevanju svet za blagovni promet pri ljudskem odboru?

Veselje ob lepih knjigah (z otvoritve nove knjižnice v Črnomlju)

Sredstva občinskega sklada za zidanje stanovanjskih hiš

V stanovanjski sklad občine Črnomelj se bo steklo letos skupaj okoli 156 milijonov dinarjev. Ta znesek je namenjen za gradnjo stanovanj družbenega sek-

torja (116 milijonov dinarjev) in zasebnega sektorja (12 milijonov dinarjev) ter za odplačilo anuitet in obresti (25 milijonov dinarjev).

Predvidena sredstva so vsekakor premajhna. Predvsem se bodo morale gospodarske organizacije vključiti v akcijo stanovanjskega sklada ter aktivno sodelovati pri zbiranju sredstev. Sklad naj bi v bodoče skrbel za smotno gradnjo stanovanjskih objektov, hkrati pa zbiral sredstva podjetij in privatnih interesentov, ki bi si z omenjenimi vplačili pridobili predpravo do stanovanja ali kredita za zasebno gradnjo.

S sredstvi tega sklada bodo letos dogradili 24-stanovanjsko stavbo v Črnomlju, začeli pa graditi 29-stanovanjski blok in 6-stanovanjsko stavbo pri novi lekarni v Črnomlju ter devetstanovanjsko hišo v Semiču.

ZA PRAZNIK MLADOSTI

Z mladinskim plesom, ki je bil 12. maja v hotelu Lahinja v Črnomlju, so se pričele mladinske prireditve v počastitev dneva mladosti. Naslednji dan je bilo šahovsko tekmovanje med občani in pripadniki JLA ter v popoldanskih urah istega dne v Semiču zabavni program s plesom, ki so ga priredili pripadniki črnomaljskega garnizona.

Naslednja prireditev dneva mladosti bo v soboto ob 4. uri popoldne, ko bo tekmovanje črnomaljske strelške družine. V nedeljo ob 9. uri bo v šahovskem klubu v Črnomlju povratno srečanje med črnomaljskimi šahisti in pripadniki JLA popoldne ob 5. uri pa bo na Vinici zabavni program v katerem bodo nastopili vojaki.

22. maja ob 4. uri popoldne bodo v počastitev dneva mladosti pripadniki črnomaljskega garnizona obiskali črnomaljski gimnazijci in učenci osemletke ter priredili kulturno-zabavni program. 24. maja zvečer, pred samim rojstnim dnevom predsednika Tita, bodo mladinci rajali ob kresu na Sadežu. Pridružili se jim bodo tudi novi člani mladinske organizacije, ki bodo ta dan sprejeli v organizacijo v vseh popolnih osnovnih šolah. 25. maja, na sam dan

mladosti, bodo dijaki črnomaljske gimnazije in učenci osemletke obiskali garnizon, kjer bo ob 8. uri športna prireditev pripadnikov JLA. Pol ure zatem bo rokometna tekma med vojaki in gimnazijci, ob 9.30 pa bodo vojaki priredili kulturni spored za mlade obiskovalce. Popoldne ob petih bo športna prireditev na malem stadionu v Črnomlju.

Večje prireditve v počastitev dneva mladosti bodo končane v nedeljo, 27. maja. Ta dan bo v Črnomlju

parada mladosti (ob 9. uri) rokometna tekma na malem stadionu (ob 10. uri), ob 15. uri bodo pionirji in mladinci izvedli nekaj prostih vaj in nekaj vaj na športnih napravah, za zaključek pa bodo pripadniki JLA odšli v Dragatuš, kjer bodo ob 17. uri priredili zabavni program s plesom.

V okviru praznovanja dneva mladosti snadajo tudi izredna predavanja v vseh večjih občinskih središčih. Tema je »Desant na Drvar«, predavanje pa bo popo-pestriil ustrezen film.

Mladini več razvedrila!

Slika mladincev, ki zbrani v skupinice okrog mladinskega interneta kvartarja, in slika mladih ljudi, ki po gostiščih dan za dnem premetavajo karte, človeka z bode in presune hkrati. Oboje dovolj zgovorno dokazuje, da bi morali nuditi mladini več kot doslej in več investirati v športne naprave ter v vse ostalo, kar lahko nudi mlademu človeku razvedrilo ter mu krepi duha in telo. Prav o teh problemih so na zadnji seji občinskega ljudskega odbora v Črnomlju živahno razpravljali. Ugotovili so, da za takšno

odtegotanje mladine ni edini vzrok pomanjkanje sredstev in primernih objektov. S sredstvi, ki jih imamo, in z malo več dobre volje in iznajdljivosti bi lahko dosegli več, kot smo. Imamo na primer Planinsko društvo, društvo Partizan, gasilsko organizacijo, ribiško društvo, še in še bi lahko naštevali; prav v njih pa pogrešamo mladine, čeprav bi ji udeleževanje v teh organizacijah lahko nudilo mnogo koristnega znanja in razvedrila in ji hkrati pomagalo na koristen način izrabiti prosti čas. Vse kaže, da

bo treba v bodoče prirediti več izletov, tekmovanj, pohodov in srečanj, ki ne terjajo večjih sredstev. V okolici Črnomlja je dovolj naravnih lepot (Mirna gora in Dolina Kolpe), vsega tega pa dobršen del mladih ljudi najbrž še ne pozna. Kolesarjenje bi bilo zelo primerno za krajše pohode in srečanja. Z dobro voljo, z iznajdljivostjo in z novimi pobudami skušajmo popraviti zamujeno!

Občinski sklad za telesno vzgojo

Na zadnji seji ljudskega odbora Črnomelj so ustanovili občinski sklad za telesno vzgojo in kulturno dejavnost. Sklad bo zbiral prispevke gospodarskih organizacij, zavodov in ustanov in je ustanovljen z namenom, da bi za razvoj telesne vzgoje in kulturne dejavnosti skrbela vsa družba. Doslej je sredstva za oboje prispeval le občinski proračun.

Sredstva občinskega gozdnega sklada

Po predvidevanju občinskega družbenega plana se bo zbralo letos v občinskem gozdnem skladu 23.800.000 din razpoložljivih sredstev. Ta bodo uporabljena tako: 11,4 milijona za gozdna gojitvena dela, pogozdovanje in nasade, 2,8 milijona za urejanje gozdnih cest, 8,4 milijona za medobčinski gozdni sklad in 1,2 milijona za ostale izdatke.

Naš letošnji družbeni plan

Osnovna predvidevanja za letošnje gospodarsko rast naše komune: porast družbenega proizvoda za 16 odstotkov, narodnega dohodka za 14 odstotkov, števila zaposlenih za 9 odstotkov, storilnosti za 7 odstotkov in porast realnih osebnih dohodkov za 10 odstotkov

Oba zbora občinskega ljudskega odbora Črnomelj sta pred kratkim sprejela družbeni plan za leto 1962. Osnovna značilnost plana je prav gotovo predvidena nadaljnja razširitev materialne osnove naše družbene ureditve. Povečal naj bi se namreč obseg proizvodnje in storitev na vseh gospodarskih področjih ter doseglo večje izkoriščenje proizvodnih zmogljivosti.

Z uvajanjem boljše organizacije dela, smotnejših proizvodnih procesov in modernih tehnoloških postopkov bo dosežen nadaljnji gospodarski razvoj občine. Z omenjenimi ukrepi in uvajanjem spodbudnejših oblik nagrajevanja bo možno racionalneje izkoristiti delovno silo in doseči predvideni obseg proizvodnje. Ra-

čuna se, da bo delovna storilnost porasla za 7 odst.

Družbeni plan zahteva, da se skladno s povečanjem osebnih dohodkov in izboljšanjem družbenega standarda izboljša tudi preskrba z industrijskimi in kmetijskimi proizvodi; dalje je treba pospeševati razvoj storitvenih obratov in servisov v stanovanjskih skupnostih ter ostalih gospodarskih organizacij, ki opravljajo storitve za gospodinjstvo. Nadaljevala se bo izgradnja stanovanj, komunalnih, zdravstvenih in šolskih objektov, saj porast negospodarskih investicij neposredno vpliva na dvig družbenega standarda.

Pri investicijskih izgradnjah je treba v gospodarskih in negospodarskih panogah pospešiti dovršitev že začetih

gradenj. Investicije je treba uporabiti predvsem za izpolnitev in razširitev tistih obstoječih kapacitet, ki bodo prinesle pomembnejše rezultate že v letu 1962. Še vnaprej je potrebno razvijati socialistične odnose, krepiti komunalni sistem ter razvijati delavsko in družbeno upravljanje.

Lani je bil gospodarski razvoj občine najuspešnejši in zato bo potrebno vložiti vse notranje rezerve, da se bodo v celoti uresničile tudi za letošnje postavljene planske obveze. Te predvidevajo, da se bo družbeni brutoprodukt povečal v primerjavi z lanskim letom za 16 odst. in narodni dohodek za 14 odst. Narodni dohodek na enega prebivalca bo znašal 183.000 dinarjev.

Dopisujte v vaše komunsko glasilo!

Ivan Ivanovič in Ivan Nikiforovič

»Ne upam se z vami pripraviti. V primeru, da svinje ne boste poslali na policijo, ukrepajte z njo po svoji volji. Lahko jo zakoljete za božič, takoj pojedite ali pa obesite v dim. Če boste morebiti delali klobase, bi vas lepo prosil, pošljite mi par krvavic — vaša Gajka jih naredi čudovito okusne. Moja Agraftena Trofimovna je vsa nemurna nanje.«

»Klobas bi radi? Prav, poslal vam jih bom!«
»Jako vam bom hvaležen, ljubi prijatelj in dobrnik. Samo eno besedico mi še dovolite: tako sodnik kot vsi najini znanci so mi naročili, naj vas, kako bi rekel, pomirim z vašim prijateljem Ivanom Nikiforovičem.«

»Kaj? S tem zarobljenecem? S tem rokovničjem naj se pobotam? Nikdar in nikoli! Ivan Ivanovič je to povedal presneto odločno.

»Kakor veste,« je rekel policijski upravnik in počastil svoj nos s tobakom. »Svetovati vam ne smem, le tole bi rekel, če dovolite: zdaj ste ves v ognju, ali kadar se boste ohladili...«

Alli Ivan Ivanovič je obrnil pomensk na lov na prepelece, kakor zmeraj, če mu pogovor ni ugaljal. In tako se je upravnik vrnil domov z dolgim nosom.

SESTO VOGLJAVE,

V KATEREM BO BRALEC ZLAHKA ZVEDEL VSE, KAR VSEBUJE

Naj so na sodišču še tako poskušali skriti ves prijetaj, je vendar še drugo jutro ves Mirgorod vedel, da je svinja Ivana Ivanoviča ukradla pritožbo Ivana Nikiforoviča. Prvi se je bil zarekel sam policijski upravnik.

Ko je stvar prišla na ušesa Ivana Nikiforoviča, ni rekel ne bele ne črne, samo vprašal je:
»Ali ni bila temnorjava?«

Agafja Fedosejevna je pa spet začela hujskati Ivana Nikiforoviča: »Za božjo voljo, Ivan Nikiforovič, kaj pa misliš? Smejal si ti bodo kot pavilji, če odnehaš! Ali boš potlej še sploh plemiču podoben? Saj boš slabši od tiste babnice, ki prodaja sladkarije, na katere si ves lakoten! In pretentala ga je, ženska zdrhabast! Naša je nekje srednjeletnega človeka s kozavim obrazom, v temno-modrem sukničju z zakrpanimi komolci — pravega sodniškega peroprasak! Skornje si je ločel s kolozomom, za ušesom je nosil tri peresa, namesto črnilnika je pa imel lekarniško stekleničko, z vrvice obeseno za gumb. Na en pot je lahko pojedel deset prirogov, desetega je pa vtaknil v žep. Na kolkovani papir je lahko nakracal toliko vsakršnih obrekovanj, da ni bilo bralca, ki bi mogel njevo pisanje prebrati nenkrat brez kašljanja in kihanja. To, človeku ne prevede podobno bitje je torej čepelo, smrkalno, čečkalno in slednjič skrpucalo takšnele pisanje:
»Okrožnemu sodišču v Mirgorodu od plemiča Ivana Nikiforoviča, sina Dovgočuma.
V zadevi moje pritožbe, katero sem jaz, plemič Ivan, sin Nikifora Dovgočuma, vložil na tisto sodišče in taističas kakor plemič Ivan Ivanov, sin Pererepenka, ki mu samo mirgorško okrožno sodišče daje potuho. Tudi predzna nesramnost tiste rjave svinje, čeprav ste jo hoteli utajiti, mi je po tujih ljudih že prišla na ušesa. Ker pa sta ta dopustite in ta potuha zlonamerni, spada to nemudoma v pristojnost sodišča. Saj tista svinja je

bedasta žival in zato tembolj prikladna za krajo spisa, iz česar je očitno jasno, da je večkrat omenjeno svinjo k temu ropu nahujskal sam moj sovražnik samozvani plemič Ivan Ivanov, sin Pererepenka, kateremu je že dokazan rop, poseg po tujem življenju in svetoskrunstvo. Ali omenjeno mirgorško sodišče je z njemu lastno hinavščino dalo tajni pristanek svojemu človeku, kajti brez takega pristanka bi omenjena svinja nikakor ne mogla priti v pisarno in ukrasti spisa, saj je mirgorško okrajno sodišče dobro založeno s služabniki, za kar je dovolj omeniti le tistega čuvalja, ki je slednjo uro v čakalnici in čeprav je na eno oko slep in ima eno roko nekoliko pokabljeno, je vendar v polni meri sposoben, da udari svinjo s krepelom in jo prepodi. To zanesljivo kaže na potuhnjenost mirgorškega sodišča in na nesporno delitev judovskega dobička, ki iz takega sodelovanja izhaja. Zgoraj imenovani ropar in plemič Ivan Ivanov, sin Pererepenka, je pri tem odigral jako izdajalsko vlogo. Zatega-voljo dajem jaz, plemič Ivan Nikiforov, sin Dovgočuma, okrožnemu sodišču na znanje in v ukrepanje, da mora mojo pravdo glede rjave svinje in z njo soglasnega plemiča Pererepenka pretestiti in jo rešiti pravico in v mojo korist. V nasprotnem primeru bom jaz, plemič Nikiforov, sin Dovgočuma, o takem protizakonitem postopku imenovanega sodišča, vložil po predpisani poti in z vsemi dokazi pritožbo na Najvišje sodišče.

Plemič mirgorškega okrajja Ivan Nikiforov, sin Dovgočuma.

To pisanje je zadelo v črno! Sodnik je boječ človek, kakor so običajno vsi dobrničniki. Zatekel se je k tajniku. Ali tajnik je samo puhnil skobi zobe globok shem in pokazal tako mimodusen in slodjevo pretkan obraz, kakor ga ima sam peklenski, ko vidi, da se mu bliža žrtev. Ostalo je samo eno: pomiriti oba bivša prijatelja. Ali kako začeti, ko so vsi dosežani poskusi spodeliti? Vendar so poskusili še enkrat. Toda Ivan Ivanovič je odločno izjavil, da o kakki spravi sploh slišati neče, celo vzrojil je od jeze.

POROD NA VLAKU 6532

Očetek, 10. maja 1962...

Večerni vlak Karlovac—Novo mesto, ki prispe v dolenski metropoli ob 22.15, je humrel in topotal v noč kakor vsakdar ter se vzpenjal v hrib proti Semeču. Večina potnikov je izstopila na semiški postaji. Vlak je spet potegnil in nato zavil v semiški predor. Kmalu za Rožnim dolom je prispel v oddelček sprevodnik. Precej utrujen in zbežan je bil videti, skorodna žuželka se je na klop med nas. Bilo nas je kakšnih 10 ali 12 potnikov, ki smo sedeli, vsak zatopljen v svoje misli.

— Kje je? Ali je sama? — Moja je? — Tu, v kupeju poleg vas! — Mož je z njo, tudi on se je že naručil! — Morda pa le ni tako hudod! Saj ne bo pred Novimi mesti! — smo ugovarjali polni upahja in

AvtoBUS plačujejo z jajcem

Nekateri učenci, ki se vozijo z avtobusom v svojo šolo v Novih Selih (Vojvodina), plačujejo svojo vozno karto z jajcem. Uprava prevoznega podjetja je namreč pristala, da daje učenci za vozno eno jajce. Tako ima sprevodnik avtobusa razen torbe še posebno košaro, v katero spravljajo jajca.

Slepi deček je razstavljal

Stirinjastje! Asim Devjak iz Zemuna je pred sedmimi leti izgubil vid. Eksplozirala je bomba, ki so jo našli ob poti v šolo. Čeprav slep, je Asim nadaljeval šolanje. Sedaj obiskuje 7. razred osnovne šole. Ze nekaj let se ukvarja z modeliranjem in oblikuje različne figure iz gline, plastelina, mavca in žice. Nedavno je svojih trideset izbranih del iz glinice razstavil v pionirskem klubu. Učenci in odrasli so imeli polno pohval za umetnine mladega slepega kiparja.

Žareča ljubezen

V severnem bavarskem mestecu je bil pred sodiščem obsojen neki 33-letni elektrovarilec, ki je 30. januarja zvečer iz ljubosumnosti obsul svojo 43-letno prijateljico z žaredim ogljem. Takoj nato mu je bilo neprimerno dejano, da je bil in je polni svojih izvoljenko z vedrom vode, toda bilo je za prepoved: ženska je dobila hude opekline po telesu in obrazu.

Lesni sejem na Gospodarskem razstavišču

Od 2. do 10. junija bo v prostorih Gospodarskega razstavišča v Ljubljani mednarodni lesni sejem. Z ozirom na to, da ima lesna industrija v našem gospodarstvu vse odgovorne vloge, bo letos temu sejmju posvečena posebna pozornost.

Razstavljeni bodo najmodernejši stroji in naprave za predelavo lesa, različni izdelki, kot lesna galanterija, tipični izdelki za gradbeništvo, predvsem pa bo vzbudilo med obiskovalci veliko zanimanja modernih in praktičnih pohištvo, ki ga bodo potrošniki lahko tudi naročili. — Razen jugoslovanskih bodo na sejmju zastopana tudi inozemska podjetja.

Nad milijon litrov reka je namolzel

5. maja je bila na grmki kmetijski šoli v Novem mestu prisilna slovesnost od kolektivna šole in posestva za je poslovlj živinorejec in vesela, da je najhujše že mimo.

Osebuju vseh železniških postaj od Semeča do Novega mesta, zlasti pa sprevodniku tov. Antonu Zrimu velja javna pohvala. Z velikim razumevanjem in skrbno možo delo je videti zmedena obojavljajo se je stala pred kupejem in razlagala: — Se nikdar nisem bila pri porodu, ne vem, kaj je treba narediti! — Ženske se med seboj o tem laže sporazumete, nekako boste že! — smo jo bodrili vsi, močno olajšani. — Popkovino je treba prevezati! se je spomnil nekdo. — Ne, vlak bo čez 20 minut v Novem mestu. Tam čaka rešilni avtomobil. Najbolje je pustiti vse tako, kot je! Mož naj sleče sukničje ali srajco, da boste zavili otročkar! — je svetoval drugi. Nato smo složno ugovarjali, da je tako najbolje, in svetovalni potnici, naj porodnico bodri in tolaži. Med namí se je nato razvil prisrčen pogovor o otrocih in rojstvih. Rešilni avtomobil že čaka, saj go gotovo vse v redu,« smo se tolažili.

mlekar FRANC BONČINA, ki te dni odhaja v zaslužen pokoj v svoj rojstni kraj. — Se pred koncem prve svetovne vojne je prišel tovariš

PRIHODNI TEDEN: nova slikanica KRIŠTOF DIMAČ — po povesti Jacka Londona priredil Stanko Šimenc, risbe: Janez Gruden. — Ne zamudite: prihodnji teden začetek zanimive slikanice v Dolenskem listu!

Novo odprto gostišče na Ruperčevi (obrat hotela METROPOL iz Novega mesta) postaja za Novomeščane in drugostilna, ki so jo pred kratkim urejena, nudi pa gostom tople sokove in dr. Z železnice je novega gostišča dobrš 5 minut je čudovit razgled na Gorjance. Po bližnjih je do Novega mesta okolica pa je polna gozdov in Ruperč vrh in njegovih

zelo brez koles. Tisti teden pred prvim majem so se pri Stublarjevih v Malem Lešču skrbno pripravljali na svatbo. 27. aprila je bilo vse pripravljeno in popoldne bi moral nevestino balo odpeljati na njen novi dom. Popoldne je bila vsa družina zbrana v hiši. Zunaj je rosil dež, od daleč pa se je približevalo votlo grmenje, ki ni pomnilo nič hudega, vendar se je tamen oblak namagnoma pripodil nad vasico. Kar nenkrat je silen grom in blisk pretrgal ozračje. Šela na sosedov očrta se je Stublarjevi zavedli, da je njihova streha v plamenih. Gasilci iz Grabrova so takoj prihitali, malo za njimi tudi gasilci s Suhorja in iz Metlike. S hitro in pravilno pomočjo so rešili, kar se je dalo odnesti, razen nekaj obleke in živeža. Požrtvovalnim sosedom in gasilec gre zasluga, da se ogenj ni razširil, saj je bila ogrožena

Zalostno slovo od rojstne hiše

Tisti teden pred prvim majem so se pri Stublarjevih v Malem Lešču skrbno pripravljali na svatbo. 27. aprila je bilo vse pripravljeno in popoldne bi moral nevestino balo odpeljati na njen novi dom. Popoldne je bila vsa družina zbrana v hiši. Zunaj je rosil dež, od daleč pa se je približevalo votlo grmenje, ki ni pomnilo nič hudega, vendar se je tamen oblak namagnoma pripodil nad vasico. Kar nenkrat je silen grom in blisk pretrgal ozračje. Šela na sosedov očrta se je Stublarjevi zavedli, da je njihova streha v plamenih. Gasilci iz Grabrova so takoj prihitali, malo za njimi tudi gasilci s Suhorja in iz Metlike. S hitro in pravilno pomočjo so rešili, kar se je dalo odnesti, razen nekaj obleke in živeža. Požrtvovalnim sosedom in gasilec gre zasluga, da se ogenj ni razširil, saj je bila ogrožena

Naravni morski svetilnik

Severno od Sicilije, v Tirenem morju, je nekaj majhnih otokov vulkanskega porekla. Znani so pod imenom Liparski ali Eolovi otoki. Zadnji teh otokov na severu je vulkan Stromboli. Ta vulkanski otok štel naravnost iz morja, visok je 926 metrov in bruha stalno, odkar ljudje pomnijo. Vulkan Stromboli ni ravno hud, kar zadeva izbruhe, toda njegov stožec, iz katerega se nepretrgoma kadi, poznajo vsi pomorščaki Tirskega morja. V eni uri bruhne vulkan največ trikrat, pri čemer vrže velike

kolčene pare, razbeljeno lavo in pene — tudi po nekaj sto metrov visoko v zrak. Ponoči je visoki steber osvetljen od rdeče razbeljene lave. Steber obledi, pa spet zasveti. Ker pomorščaki vidijo siljče steber že iz daljave 150 km, je Stromboli res orjaški naravni svetilnik Sredozemskega morja. Pomorjarjem pa vulkan napoveduje tudi vreme. Če so izbruhi močnejši in pogostejši, je to znamenje južnih vetrov, velika kolčena pare pa zanesljivo napove vihar

Ne čakamo torej brez vzroka trepetajočih src na konec alarma. Tokrat je trajal tri ure. Ko spet stopimo iz plinske celice, je vse normalno razsvetljeno kot navadno.

Ležem in poskušam zaspat. Danes bo to še teže kot navadno. Pri mojem obisku bolnikov v krematoriju II. mi drugo jutro pripoveduje vodja tamkajšnje »Posebne komande«, da so se med alarmom približali taborišču partizani. Na skritem mestu so prerezali žično ograjo krematorijevega dvorišča in potisnili skoz odprtino tri avtomatične puške z municijo in 20 ročnih granat. Može »Posebne komande« so zjutraj odkrili orožje in ga spravili v varno skrivališče.

Čeprav je naš položaj brezupen, vendarle spet začujemo upati. Dobro nam je znano: partizani, ki so nam prinesli orožje, niso daleč stran od tu, morda 25 do 30 km. Trdno sem prepričan, da nam bodo pri prvem letalskem preplahu spet prinesli orožja. V nekaterih razdobjih je letalski preplah vsak dan, včasih celo po večkrat na dan. Toda za nas pride v poštev le alarm ponoči, ko ugasne luč in se partizani približajo brez strahu. Le trije, štirje nočni alarmi bi zadostovali, pa bi dobili dovolj orožja.

Potem bi morda mogli tvegati osvoboditev s silo. Organiziranje tega načrta se je začelo pri »Posebni komandi« III. krematorija in se je razširilo na ostale tri krematorije. Vse se pripravljajo z največjo previdnostjo. Smrt preži na nas! Toda mi hočemo živeti!

Otresti se moramo te ječe. Pa če se beg posreči le nekaterim, le dvema, le enemu, smo zmagali. Saj bi potem svet zvedel o grozodejstvih v taborišču Auschwitz.

Tistih pa, ki bi morali pri poskusu pobega umreti, esesovstvo vsaj ne bi iztrebilo kot mrčes. Umri bodo kot ljudje.

Za svobodo... Oberscharführer Steinberg me dostikrat obišče v secirni dvorani. Za časa weimarske republike je bil prometni policist v Berlinu, v tretjem rajhu je vstopil v SS. Nevaren moč, brutalen in inteligenten.

Nekega dne mi pripoveduje, da bodo njega in še tri tovarise poslali za nekaj dni v neko letovišče, da si odpohčijo. Letovišče je last SS in leži nekje v šlezjskih gorah. Razen njega bodo odšli tja še Oberscharführer Seitz, 3. Rottenführer Holländer in 4. Rottenführer Eidenmüller.

Vse štiri poznam. Vsi so najkrvoločnejši krmilniki taborišča Auschwitz. — Če mi po treh mesecih bivanja v »Posebni komandi« reče esesovec, da je nekaj črna, mu tega kljub temu ne verjamem. In če mi Oberscharführer Steinberg govori o odpohčitvi, potem je to prav gotovo posebna krvniška naloga.

Pet dni nato so Steinberg in ostali trije že spet doma. Jaz nič ne vprašam, oni ne govore nič.

Po njihovem prihodu grem v kuhinjo »Posebne komande« k Michelu, francoskemu kuharju. Predtem je bil ladijski kuhar na luksuznem parniku neke francosko-jugoslovenske proge. Michel danes ni tako prijazen kot sicer. Opaziti je, da se je nekaj zgodilo. V ustih ima kratko pipico, brez katere ga nikdar ne vidiš. Toda ugasnila je! Kakor hitro vstopim, nagle zapre vrata in me vleče v kot. Na stolu stoji črnaš banjca, polna vode. Michel ulovi v vodi esesovski srajco, potem drugo in tretjo. Vse so prepajane s krvjo. Oberscharführer Steinberg in njegovi kompanjoni so mu takoj po svoji vrnitvi z »letovišča« izročili svoje srajce v pranje.

Za 4500 zapornikov ciganskega taborišča se je približala ura uničenja konec julija 1944. Natančno tako kot pri likvidaciji taborišča čeških Judov da vodstvo taborišča neprežno zapreti tudi to taborišče. Močna četa esesovec izzene Cigane iz njihovih barak in jih postavi v vrste. Potem jim razdelijo kruha in salame. Vsakdo dobi kolčino za tri dni. Ciganom rečejo, da so premeščeni v drugo, boljše taborišče, kjer bodo sami zase. Cigani so o tem prepričani.

Nihče ne misli na plinske celice, nihče na krematorije. Saj za to ne potrebuje hrane. Esesovski krmilnik ne varajo žrtev iz usmiljenja do njih. Kaj še! Edini njihov nameca je spraviti žrtev čim hitreje in s čim manjšim trudom in kolikor mogoče neopazno v plinske celice. Ko so enkrat tam, je vse v redu. Poslednjih smrtnih tožb ne sliši nihče več.

Račun je v redu: likvidacija ciganskega taborišča je potekla v popolnem zatišju. V noči od 31. julija na 1. avgust bruhata dimnika krematorija I in II neprestano ogenj. Tokrat niso sezgali Judov, temveč kristjane: katoliške Cigane iz Nemčije in Avstrije. Proti juru ugasne ogenj. Na dvorišču je prazno — ne, tiho leži na njem kup pepela.

Spet iluminacije v koncentracijskem taborišču Auschwitz. Koliko jih je bilo? Koliko jih še bo? Trupla dvanajstih dvojčkov niso bila zavlečena pred peči. Na njihove prsi je zapisal šef zdravnik dr. Mengele s kredo: za s. — za seciranje.

Dvojčki različne starosti so to: od dojenčkov do šestmajsletnikov. Otroška trupla rjave kože leže v mrtvašnici na tleh. Sortiranje je težavno. Zamenjave ne sme biti nobene! Dvojčki, ki so se skupaj rodili, ne smejo biti ločeni niti po smrti. Kako bi potem tudi mogli študirati njih posebnosti! Kadar gre za njegove dragocene, redke študijske objekte, takrat dr. Mengele ne pozna prizanašanja!

Nedavno je pregledoval dr. Mengele dosjeje dostaj preiskanih dvojčkov. Na svetlo modrem ovitku je našel komaj opazljiv masten madež. Očitajče me je pogledal in dejal ostro: »Kako morete s temi zapiski, ki sem jih zbral s tolikšno ljubeznijo, tako malomarno ravnati?«

Mengele je rekel: »Ljubezen!... Beseda mi ni mogla iz ust!«

Pri obdukciji starejšega moža sem našel v žolčnem mehurju žolčne kamne. Umil sem jih, posušil in vsul v stekleničko ter etiketiral. Pri svojem prvem obisku je dr. Mengele opazoval te redke kristale z velikim zanimanjem.

NEKAJ OKROGLIH

»Jaz,« se oglasi nekdo. »Povejte no, koliko je ura!«
VAZNO VPRAŠANJE
Osemnajstletno dekle pride k zdravniku za srce. »Gospod doktor, nisem pršla na pregled. Rada bi le vedela, če se sliši, ko srce od razočaranja poči.«
POMOTA
»Hišna pomočnica je odpovedala službo. Pravi, da si bil sinoči strašno grob z njo po telefonu.«
»Vragel! Nisem vedel, da je ona pri telefonu. Mislil sem, da si se ti oglašila.«
OTROŠKA
»Očka, povej mi praviljice!«
»Dobro! Kakšno pa?«
»Tako, da je imel neki sinček dobrega očka in ta očka ga je vsak dan peljal v slaščičarno...«

Kalifornijski morski lev so priljučna pridobitev zagrebškega živalskega vrta. Morski majski šolski izlet bo usmerjen tudi v bližnji Zagreb, pa bo mladina lahko videla elegantne živali, ki jemljejo ribice iz rok krmiljev in gostov...

SESTANEK PO DVAJSETIH LETIH

Tudi v Dragomlji vasi so nekdanji borci in zavedni vaščani ostro obsodili nečastne pojave, ko odhajajo naši ljudje na tlako v Nemčijo, tam garajo po 10 in 12 ur na dan, samo dvakrat jedo, domov pa se vračajo s starimi motornimi kolesi in avtomobili — Noben pošten Jugoslovčan ne bo šel lizati podplatov nekdanjih fašističnih osvajačev, komur pa to le ugaja: odprta so mu vsa vrata iz domovine! Nazaj pa ga seveda ni treba, saj se tudi zdaj vračajo posamezni »delavci« iz Nemčije zgarani in izmozgani in spet želijo naše pokojnine in invalidnine — OZSZ naj vsem takim »invalidom« odvzame vso zakonito pomoč, ker je niso vredni!

V nedeljo, 13. maja, so vaščani Dragomlje vasi sprejeli borce partizane, ki so se zbrali v bližnjem gozdu pred dvajsetimi leti. Spominske svečanosti in slavja se je udeležilo okrog 20 borcev, predsednik OLO Novo mesto Niko Belopavlovič, narodni heroj general Franc Kočevar-Ciril, predsednik ObLO Metlika Franc Vrvišar, podpredsednik ObLO Crnomelj prvoborec Franc Košir ter višji oficirji JLA, predstavniki političnih oblasti in številni gostje.

Kolona borcev, gostov in vaščanov se je pomikala dobrih tri sto metrov iz vasi proti gozdu, kjer je bilo slavnostno odkritje plošče, posvečene prvemu borcem in vaščanom Dragomlje vasi. Tov. Frenk Molek, predsednik obč. odbora ZB NOV Metlika je v kratkih besedah obudil spomine na prve dni naše revolucije in poudaril delež belokranjskega ljudstva v NOV. Odkril je ploščo in jo predal v varstvo krajevni organizaciji ZB Dragomlje vasi. Zlate črke v sivo črnem marmorju bodo pripovedovale slehernemu potniku, ki bo šel tod mimo: »Maja 1942 so se zbrali v tem gozdu belokranjski partizani. Iz teh je nastal belokranjski odred. Hvala Dragomlji vasi, ki je te partizane preskrbovala.«

Od partizanov, ki so bili maja 1942 v taboru pri Dragomlji vasi, še žive: Stanko Cuznar-Jure, Franc Košir-Pavle, Matija Bahor (politikomisar), Mitja Grčar (poveljnik grupe), Martin Brodarič, Mike Sajatovič, dr. Lojze Mihelčič, Ivan Ivec-Jovič, Anton Ivec-Ziga, Rudi Malešič-Čaruga, Tinko Ružič, Polde Orlič, narodni heroj Franc Kočevar-Ciril, Rafo Škrl, Ivan Koželj, Jože Jug, Zvonko Kopljan, Zvonko Hanzelj, Milan Vrežec, Ja-

nez Kramarič, Franc Bogataj in Miran Premru. Med njimi ni bilo tovarišev, ki so dali svoja življenja; to so bili: Jože Voljavec iz Metlike, narodni heroj Janko Brodarič, Slavko Ograjensek-Iztok, Franc Ivec iz Metlike, Franc Sušec iz Metlike, Jakob Butala-Vladimir iz Gradca, Franc Kompare iz Metlike, Darko Rus iz Dobravic, Rudi Jerman iz Crnomlja, Viktor Miler iz Crnomlja in Matija Starc-Tarzan.

Tova. Frenk Molek je predal besedo podpredsedniku ObLO Crnomelj in prvoborcu tov. Francu Koširju. Ta je pozdravil vse

dnevno krompir in prodajajo svojo čast za kos pločevine. Če bi delali in živeli tudi doma tako, bi tudi tu imeli možnost, da si kupijo motorno kolo ali osebni avto. To početje ni v čast našemu ljudstvu.

Po slavnostni otvoritvi so se borci in vaščani Dragomlje vasi slikali, da bodo imeli lep spomin na težke dni NOV. Nato so prisotni odšli v gozd, kjer je bil improviziran tabor, s »kazanom« v sredini. Borci so se postrojili in predan je bil raport prvemu komandirju te skupine Mitji Grčarju. Ob pesni so dvignili zastavo in prečitali dnevno zapoved in počasti-

go gostitelja kot pred dvajsetimi leti, toda sedaj svobodni in radostni. Po gozdovih je odmevala partizanska pesem in harmonika. Stiski rok z znanci so se vrstili. Veselo srečanje po dvajsetih letih! Iz tabora so vsi odšli v Dragomljo vas, kjer je bila pripravljena pogostitev.

Tako smo počastili spomin na slavne dni NOV. Vaščani in borci so obujali dogodke, ki so jih tako tesno vezali in zahtevali žrtev od obojih. Naj se ta spomenik pridruži vsem ostalim v naši domovini, ki pričajo, kako je ljudstvo s krvjo pisalo zgodovino svoje svobode.

Ivo Likavec

Metliški pionirji si takole urejajo igrišče (Foto: Foto krožek iz Metlike)

svoje tovariše in goste ter jih opozoril na naloge, ki nas čakajo danes pri graditvi naše države. Opomnil je tudi vse prisotne na nekatere neljubne dogodke, ki se dogajajo pri naših borcih in državljanih, ki ho- dijo prodajati svojo čast tistim, ki so nam povzročili največ gorja, delajo po »Tovariši in tovarišice, žalostno je, da celo nekdanji borci hodijo v Nemčijo in tistim, ki so nam povzročili največ gorja, delajo po 16 ur na dan, jedo dvakrat

li z enominutnim molkom padle tovariše. Majhen prikaz iz vsakodnevnega dela in življenja partizanov.

S tem se je slavnostni del končal. Vaščani Dragomlje vasi so prevzeli vlo-

Vrsta tečajev za prvo pomoč

Na prvi seji novega občinskega odbora Rdečega križa so razpravljali o delovnem načrtu za leto 1962-63 in ga tudi sprejeli. Program je zelo obsežen. Tako se bodo trudili za utrditev krajevnih organizacij in pridobitev novega članstva. Krajevni odbori

bodo še nadalje tesno sodelovali s podmladkom in mu pomagali pri izvajanju zadanih nalog. Sklenili so, da bodo tečaji za prvo pomoč po vseh osemletkah, večjih podjetjih in v Metliki. V načrtu je tudi to, da bodo na novo opremili omarice s sanitetnim ma-

Proizvajalci so si izvolili nova vodstva

Ceprav nismo nič pisali o volitvah v organe delavskega samoupravljanja, so priprave nanje tekle že dolgo časa. V delovnih kolektivih so na sestankih sindikata, osnovne organizacije ZK in posamično razpravljali o volitvah in o tem, koga bodo volili v delavske svete. Kandidati so bili izbrani z vso resnostjo, o predlogih so razmišljali, kajti ni vseeno, kakšni ljudje bodo v delavskem svetu ali upravnem odboru, ki vodita in upravljata podjetje.

Pred volitvami sta se na skupnem plenumu sestala občinski sindikalni svet in občinski odbor Socialistične zveze. Obravnavala sta, kako je delavsko samoupravljanje v zadnjih dveh letih napredovalo, kakšne napake in pomanjkljivosti so pri tem in drugo. Zlasti slabo je delavsko samoupravljanje v manjših podjetjih, kjer celotni kolektiv tvori delavski svet. Tu se ne more pokazati pravo samoupravljanje. Kolektivi tudi ne vedo, kako gospodarijo, ali so uspešni ali ne, drugače v Pekarji ne bi moglo priti do tega, da so šele ob zaključnem računu za 1. 1961 konec marca uvideli, da bodo imeli zgubo zaradi povišanja osebnih dohodkov. V manjših podjetjih nimajo dobro urejenega finančnega knjigovodstva. To bi bilo treba vsakakor urediti.

V dveh podjetjih so bile lani organizirane ekonomske enote, ki so šele v razvoju. Člani svetov ekonomskih enot še vedno ne vedo, kakšne pravice in dolžnosti imajo, zato bo občinski sindikalni svet moral organizirati zanje poseben seminar o delovanju ekonomskih enot. Ravno tako bo organiziran seminar za novo izvoljene delavske svete, ker je v njih veliko novih proizvajalcev.

Volitve v organe delavskega samoupravljanja so se začele prejšnji teden. Povsod so jim dali svečan poudarek, da so proizvajalci vedeli, da volijo svoja vodstva.

J. D.

Teško, toda uspešno...

Pionirji osnovne šole so si letos zadali težke naloge in jih z vso prizadevnostjo uspešno opravljajo. Marsikdo se je zamislil ob njihovem programu JPI. Ali bodo zmogli? Danes to ni več vprašanje. Delo uresničuje program. Postavljeni bodo krepki temelji za bodoči razvoj telesne kulture. V čem se to kaže? Skrb za zdrav razvoj je temelj splošen in temeljit zdravniški pregled in vodenje zdravstvenih kartonov. To je bilo z največjo vestnostjo izvršeno. Da bi si uredili prostore za telesno vzgojo, je bilo treba zgrabiti za delo. Malokdo med njimi ni dobil žulja, pa naj bo to pionir ali pionirka. Tudi vročina jih ni ovirala. In kaj lahko pokaže-

jo? Otroško igrišče je urejeno. Šolski prostori za učence nižjih razredov, kjer bodo imeli telesno vzgojo, je očičen in splaniran. V tem mesecu mora biti delo dokončano. Pri domu TVD »Partizane« so se pošteno lotili izkopavanja, planiranja in urejevanja. Preko 100 m² zemlje in kamena je odpeljanega. Prostor dobiva lepše lice.

Ne samo delo, tudi telesna vzgoja mora dobiti svoje mesto. Sami so si napravili obrabce za preverjanje telesne zmogljivosti. Za šolski športni znak tekmujejo vsi učenci višjih razredov in njihovi rezultati so dobri. Šolsko športno društvo pošilja tekmovalce na tekmovanja, kjer dosegajo vidne uspehe. Niso se

osramotili ne na občinskem prvenstvu v krosu in atletiki ne na okrajnem. Kolesarji in taborniki redno prirejajo izlete v bližnjo okolico. Strelci so odnesli drugo mesto v okraju. Se in še bi lahko naštevati. Vendar ne smemo po-

zabiti pogodovanja (posadili so okoli 7000 smrekic) in dela za šolsko kuhinjo.

Vse to lahko naredi le pionirji, ki se zavedajo pomena letošnjih JPI. In ne samo to, ustanoviti si hočejo boljše pogoje za telesnokulturni razvoj.

Ivo Likavec

NAŠ OBISK PRI ZORANU HOČEVARJU

Okrajna revija kulturnih dejavnosti za leto 1962 v Krškem od 20. do 28. aprila je prinesla lepo priznanje — zlato plaketo mlademu Metličanu Zoranu Hočevarju, kjer je na razstavi likovnih amaterjev osvojil prvo mesto. Zoran je dijak drugega letnika gimnazije v Crnomlju. Je tudi dober športnik — atlet. Zastavil smo mu nekaj vprašanj: — Kaj si razstavljal v Krškem?

»Imel sem štiri grafike. Dva motiva iz Metlike, portret in motiv iz kuhinje; ta slika mi je prinesla priznanje.«

— Koliko časa se ukvarjaš s slikanjem in kaj so tvoji motivi?

»S slikarstvom se ukvarjam šele dobro leto. V šoli sem nekoliko izstopal. Zadnje leto pa sem začel slikati sam. Za motive najraje izbiram pokrajinske značilnosti in tudi portrete.«

— Koliko slik imaš narejenih?

»Mislim, da jih je okrog 50. Imam pa precej več nedovršenih skic.«

— Dobil si priznanje za grafiko; slikaš tudi z oljem in akvarele?

»Najbolje mi leži grafika, akvareli in olje mi gredo slabše.«

— Kje si že razstavljal in kakšni so tvoji načrti?

»Imel sem samostojno razstavo v Metliki in Crnomlju ter sedaj skupno v Krškem. Upam, da bom ob koncu šolskega leta priredil še razstavo z likovnim krožkom osnovne šole v Metliki. V jeseni pa

Zoran Hočevar: avtoportret

dova z Bogomilom Jakšem iz Gradca pripravila razstavo v Metliki. Moj največji načrt je, da bi končal gimnazijo in potem šel kam naprej. Zato se bom sedaj oprjel učevanja, slikanje pa bo šlo za nekaj časa v kraj.« I. L.

MOTORISTI: na pokopališču je še dovolj prostora!

V Metliki imamo 800 metrov asfaltirane ceste. To je skozi mesto samo, od zdravstvenega doma pa do doma Partizana. V mestu je dovoljena hitrost 30 km na uro. Ker pa na Dragah kopoljeje temelje za hotel, je hitrost na tem odseku ceste zmanjšana na 15 km, na kar opozarja tudi prometni znak. Zakaj sploh to omenjam? Zato, ker se predpisov in opozoril naši mopedisti, motoristi in avtomobilisti ne držijo. Z nezmanjšano hitrostjo drve po asfaltu. Pred dnevi sem opazoval motorista, ki je preizkušal svojega (ali tuje) »železnega konjčka«, koliko zmore. Drvel je po mestu po vsej ver-

jetnosti s hitrostjo 70 km, če ne več. Lepo izpeljana in asfaltirana cesta skozi mesto tako preizkušanje kajpak prenese, vendar je nevarnost v tem, da lahko pride do nesreče. Mimogrede lahko skoči pred drveče vozilo otrok in nesreča je tu. Čudno je, da do nesreče še ni prišlo. Proti »drvečim« voznikom motornih vozil bi bilo treba torej ukrepati, potem bi bilo neumestno vprašanje: zakaj so prometni znaki sploh postavljeni?

Ne smemo pa pozabiti, da se precej voznikov motornih vozil ravna po prometnih predpisih. J. D.

Gradčani so gostovali

S komedijo »Poročili se bom s svojo ženo« je građaško prosvetno društvo sredi aprila gostovalo v Metliki. Ceprav je prišlo z bojaznijo, da ne bi uspelo, je odhajalo zadovoljno, ker je bilo v dvorani TVD »Partizan« na Pungertu precej ljudi, ki so bili s prikazano igro nadvse zadovoljni. Bogomir Jakša je zaigral zahtevno vlogo zdravniškega pripravovalca. Zelo izkušeno je igral očeta zdravnikove žene Julij Kočevar. Tudi gospodinja (Milka Škabarjeva) je mnogim gledalcem ugajala s svojo igro. Nastopili so še: Malči Plut, Ivarka Marentič, Anica Mal-

narič, Janez Puš, Rudi Dim ml. in Stane Kočevar.

Tako je metliško gledališko občinstvo zopet videlo uspešno igrano. Režiser Rudi Dim st. nam je povedal, da so se za gostovanje težko odločili, ker je metliška publika zelo zahtevna, oni pa lahko prikažejo, le, kar sami znorejo, saj nimajo nobenega prosvetnega delavca ali kakšnega drugega solanega človeka, ki bi jim pri amaterski dejavnosti pomagal in svetoval.

Zato građaščim igralcem lahko samo čestitamo za dosežene uspehe.

terialom za prvo pomoč. Kjer pa omaric ni, jih bodo nabavili. Z njimi se morajo oskrbeti vse organizacije RK. Kakor vedno bodo tudi letos v tečnih Rdečega križa, v tednu borbe proti TBC in alkoholizmu ter v tednu zdravja organizirali predavanja in zaktivizirali celotno prebivalstvo, da bo s tem seznanjeno.

Krajevne organizacije so pri asanacijah vasi prejšnja leta dosegle uspehe. Še vedno pa ni rešeno vprašanje pitne vode v Gradcu, Rosalnicah in Do-

bravicah. V teh krajih bo treba analizirati vodo in vodnjake higiensko zaščititi.

Pogovorili so se še o zbiranju sredstev za dograditev obmorskega mladinskega zdravilišča RKS na Debelem rtiču v Slovenskem Primorju.

Na prvem plenumu za izvajanje programa so izvolili več komisij in osnovali nov odbor. Za predsednico je bila ponovno izvoljena Anica Molek, za tajnico Vera Pavlovič, blagajničarka je pa Martina Kočevar.

Dan mladosti v metliški občini

V metliški občini bodo za 25. maj, rojstni dan maršala Tita in praznik mladosti, naslednje prireditve, katerim daje 70-letnica rojstva maršala Tita in 20-letnica pionirske organizacije še močnejši poudarek.

13. maja bo pohod metliških pionirjev v Dragomljo vas, kjer bo proslava ob 20-letnici odhoda prvih belokranjskih fantov v partizane.

19. maja bo imela metliška šola športni dan; prireditelja bo športno srečanje s pionirji iz Zakanja.

24. maja zvečer bo v Metliki proslava. Sodelovali bodo: mestna godba na pihala, tamburaši, recitatorji in pevci.

25. maja bo centralna proslava v Metliki. Sem

bodo prišli pionirji vseh šol v občini. Imeli bodo športna tekmovanja; poleg zelo bogatega športnega programa pa bo še pester kulturni spored. Sodelovale bodo vse šole.

Na šoli v Metliki in na Suhorju bodo pionirji svečano sprejeti v mladinsko organizacijo.

V okviru tega praznika bosta mladinska aktivna tovarna Beti in Novoteks pripravila ekipno tekmovanje »Ali poznaš svojo tovarno?« Tekmovanje bo združeno s krajšim kulturnim programom, po zaključku pa bo mladinski ples. Razen tega bodo mladinski aktivni po vaseh zvečer pred praznikom kurili kresove in priredili proslave.

Malči Puš

Spoznajmo letošnje naloge

DVA NOVA OBČINSKA SKLADA

in sodelujemo pri uresničevanju programa nadaljnjega razvoja občine Novo mesto!

(Nadaljevanje in konec)

V gradbeništvu predvidevamo povečanje gradbenih storitev in uslug na teritoriji naše občine za 7 odst. Tak dvig bo možno doseči z vložitvijo novih investicijskih sredstev v gradbeno mehanizacijo, za kar je predvideno okoli 90 milijonov dinarjev. V tej panogi je, glede na najnovejšo odloko Zveznega izvršnega sveta, izpolnitev

močja občine. Zato naj v tem letu trgovska podjetja povečajo raznovrstnost blaga v svojih prodajalnih in naj dobro prouče notranje tržišče in njegove potrebe. Letos bo investirano v tej panogi za dograditev, ureditev in povečanje skladišč ter lokalov in izdelavo programov za bodoče prodajalne in urbanistične centre in industrijskih naselij - okoli 130 milijonov dinarjev.

Kaj pa gostinstvo?

Tudi gostinska podjetja so postavila zelo majhen plan povečanja svojih storitev in uslug - le za 11 odst. nasproti letu 1961. Pričakovati pa je, da bo celotni promet v gostinstvu narasel za ta odstotek že zaradi cen, katerih zviševanje je stalno in kaže v zadnjem času že ne zdrave tendence. Zato naj gostinske gospodarske organizacije te nezdrave pojave zaježe ter s kulturno in ceneno postrzebo prispevajo svoj delež k razvoju turizma na Dolenjskem, ki se je v zadnjih letih tako razmahnil. V tej

panogi bo investirano za adaptacijo delavsko-uslužbene restavracije in bifeja v Novem mestu, za opremo gostinskih lokalov, za izdelavo programov za nadaljnjo razširitev kapacitet v hotelu "Metropol" in v "Kavarni", za novo okrepčevalnico v Podturnu, za izdelavo programa za nov gostinski turistični objekt na Gorjancih in za izdelavo urbanističnih načrtov za zdraviliško-turistični naselji Dolenjske Toplice in Šmarješke Toplice okoli 52 milijonov dinarjev.

Pred reorganizacijo obrtne mreže

V obrtni panogi računamo, da se bo povečal obseg proizvodnje in uslug za 24 odst. Spremembe v strukturi industrijske proizvodnje oziroma njeno povečanje ter spremembe potreb potrošnikov so povzročile, da se zmanjšuje povpraševanje po nekaterih predmetih obrtne proizvodnje. Zato opažamo zastojo oziroma upadanje zlasti v krojaški in čevljarški obrti. Po drugi strani pa opažamo,

da še obstajajo potrebe po nekaterih obrtnih proizvodnih in uslugah. Ker pa majhna obrtna podjetja in delavnice ob obstoječem načinu proizvodnje in ob sedanjem sistemu delitve dohodka ne morejo ustvariti dovolj sredstev za osebne dohodka in se za razširjeno reprodukcijo, se iz dneva v dan ostreje pojavlja zahteva, naj se stanje popravi. Zato je že za leto predvidena analiza stanja obrti družbenega kot zasebnega sektorja ter izdelava predloga za reorganizacijo obrtne mreže na teritoriju naše občine. V tem letu je predvideno, da se investira za izdelavo programov za reorganizacijo obrtne mreže, za pričetek gradnje nove klavnice in nove mlekarne ter za delne rekonstrukcije in adaptacije okoli 120 milijonov din.

Člani ZB III. terena o bodočih nalogah

Občinska in terenska skupščina ZB sta dali dovolj gradiva in bogatih napotkov za delo, zato je novi terenski odbor pripravil sestanek članov Zveze borcev III. terena. Najprej so sprejeli novi statut Zveze združenih borcev NOV, nato pa razpravljali o letošnjih nalogah.

Predvsem se bo organizacija trudila reševati pereče stanovalniške vprašanje, saj z odlaganjem mislo doslej nič opravili. Upajo, da bodo jeseni uredili starostniki za dva borce. Člani so z zadovoljstvom sprejeli sporocilo, da bo pravni svetovalec ObLO borem svet-

toval in pomagal pri njihovih težavah ter da bodo letos upoštevani predlogi organizacije za zdravljenje bolnih borcev v zdraviliščih. Ker evidenco članov ni najboljše, so sklenili še enkrat izpolniti anketne liste članov, hkrati pa so pooblastili nekatero odborovnika, da povabi in vabijo v ZB nekaj ljudi, ki bi lahko bili člani organizacije. Organizacija je sklenila privedi letos več izletov v partizanske kraje in narje povabiti zlasti mladino. Da bi zagotovili sredstva v ta namen, bodo v juliju v počastitev letošnjega dneva borca privedli na Loid slavnost. Pričakujejo, da se je bodo udeležili člani organizacije iz vsega mesta.

Sestanek je bil sicer vsebinsko bogat, udeležba pa bi bila lahko boljše. mtr.

Franc Kralj

Občni zbor športnega društva na učiteljskiču

V ponedeljek, 14. maja, so imeli športniki na novomeškem učiteljskiču svoj drugi občni zbor, na katerem so kritično pregledali delo ob ustanovitve društva do sedaj in ugotovili, da je bilo delo uspešno. To potrjujejo tudi rezultati, ki so bili doseženi na različnih tekmovanjih. V glavnem je bilo delo omejeno na mednarodna in medškolska tekmovanja, za katera javnost ni vedela. V tem je tudi vzrok, da so nekateri našemu društvu očitali nedelavnost.

Lahko pa bi društvo še bolj zaživelo, če bi imelo vsaj skromno opremo, pa je žal nima. Zoge, s katerimi treniramo, imamo izposojene, zato ne moremo z njimi samostojno ravnati. Od občinske športne zveze smo dobili 2500 din. podpore, tega denarja pa je bilo premalo tudi za eno samo žogo...

ZUNANJEPOLITIČNA SEKCIJA JE ZAŽIVELA

11. maja se je v Žužemberku sestala zunanjepolitična sekcija pri krajevni organizaciji SZDL. Udeležba je bila velika. Prisotni so najprej razpravljali o važnejših zunanjepolitičnih dogodkih, nato pa so govorili o zadnjem govoru tov. Tita in proučili zlasti tiste dele, ki se nanašajo na zunanjo trgovino.

Vrsta pionirjev iz novomeškega Partizana je bila najuspešnejša na okrajnem prvenstvu v orodni telovadbi

NOVOMEŠKA KOMUNA

letnega plana najproblematičnejša ter bo potrebno, da gospodarske organizacije napnejo vse sile, da dosežejo postavljeni plan.

V prometu predvidevamo povečanje storitev in uslug za 27 odst. v primerjavi z letom 1961. Tako velik dvig predvidevamo zato, ker se je osnovalo novo Cestno podjetje, ki do letos ni bilo zajeto v plan. Tudi nove investicije, predvidene v letošnjem letu, bodo znatno pripomogle k povečanju storitev in uslug v tej panogi. Tako namerava Avtopromet "Gorjanci" izpolniti vozni park ter nadaljevati z gradnjo garaž v Novem mestu, podjetje PTT avtomatizirati telefonsko in telegrafsko službo in Cestno podjetje graditi garaže in delavnice. Za vsa ta investicijska dela bo porabljeno okoli 350 milijonov dinarjev

Bo trgovina še zaostajala?

V trgovini predvidevamo dvig blagovnega prometa za 12 odst. Ta razmeroma mali dvig je posledica preozkega gledanja nekaterih trgovskih gospodarskih organizacij, ki ostajajo še nadalje neaktivne pri zemanju denarnih fondov, ki nastajajo na področju občine tako, da se dober del teh fondov (po oceni do 30 odst.) potroši izven ob-

NOVO MESTO : JESENICE 2 : 2!

Na pokalnem prvenstvu LRS je novomeška ekipa ponovno dosegla lep uspeh. Potem, ko je v prvem kolu premagala Strazišče (Kranj) z 2,5:1,5 (Škeril : Škrab remi, Penko : Bertonec 1:0, Sitar : Djordjević 1:0, Tisu : Berčič 0:1), je v drugem kolu igrala z letošnjim močnim prvakom LRS Jesenicami in dosegla neodločen rezultat, čeprav so v jeseniški vrsti nastopili povprečno za dve kategoriji višji igralci. Penko je kot črti v ostri partiji premagal mojštrskega kandidata in dvakratnega udeleženca državnega prvenstva Vinka Cudermana, Sitar je remiziral z mojštrskim kandidatom in bivšim prvakom LRS Vošpernikom, Tisu pa je igral neodločeno s prvokategorijcem Roblekom. Na prvi deski je Radovanović mnogo boljše pozicijo proti mojštru Longerju najprej pokvaril na remi, nato pa v časovni stiski še celo izgubil. Tako se je Novomeščanom izmuznila zmaga nad velikim nasprotnikom.

Občinsko prvenstvo v krosu

V okviru občinskega pionirskega prvenstva v krosu je občinska zveza priredila tudi občirsko prvenstvo za ostale ka-

Uspel športni dan ŠSD "Katje Rupena"

10. maja je ŠSD Katja Rupena organizirala športni dan. Na stadionu "Bratstva in enotnosti" so se ob 8. uri pomerili najboljši atleti šole, nato pa so osmi razredi tekmovali v nogometu (fantje) in odbojki (dekleta), sedmi razredi pa so se pomerili v košarki in rokometu, šesti razred v rokometu, peti razredi pa so igrali "Med dvema ognjema".

Na atletskem prvenstvu je nastopilo 82 tekmovalcev in tekmovalk iz vseh razredov. Doseženih je bilo nekaj dobrih rezultatov. Prvi štirje iz vsake panoge so se plasirali v občinsko atletsko prvenstvo. Organizacija tekmovanja je bila dobra. Pred zaključkom športnega dneva pa je tekmovalce presenetil dež, ki pa je na srečo kmalu prenehal. Slavko Spilhal

Novomeška kronika

Uprava Doma JLA je pred nedavnim zaprla svojo kino dvorano zaradi beljenja in preurejanja kinokabine. Kupili so še en kinoprojektor, ki ga bodo te dni namestili in preizkusili. Računajo, da bodo dela v prihodnjem tednu končana, tako da bodo spet pričeli s predvajanjem filmov.

Ponedeljek zvečer so Novomeščani ponovili Shakespeareovo tragedijo "Othello". Dvorana je bila polna hvalečnih poslušalcev, od katerih je marsikdo držal robček v rokah. Mnogi so se zanašali, da bodo "Othello" videli na reviji, ki bo prihodnji teden v Novem mestu, ker pa so bili naši igralci na okrajni dramski reviji drugače ocenjeni, kot so pričakovali, in so iz republiške revije izpadli, so še pred njo igro ponovili za zamudnike. Kljub temu, da je novomeško občinstvo precej kritično in razvajeno, so gledalci nad vse zadovoljni: zapuščali dvorano.

Novo telovadno igrišče nastaja za mestno osnovno šolo "Katje Rupena". Dijaki in dijakinje te šole vsak dan dovažajo in kopijejo zemljo in z veliko vno mo opravljajo to delo. Izvedli smo, da tekmujejo v okviru Jugoslovanskih pionirskih iger. Predvidevajo, da bodo do konca šolskega leta uredili ta s cementno oblogo, prihodnje leto, če bo kak več denarja, pa pride na vrsto ograja.

Vsak dan ob dveh, ko gre do ljudje iz službe, je promet skozi mesto z motornimi vozili tako velik, da morajo mnogi na križišču v Kandiji čakati po več minut, da ga lahko prečkajo. Dobro bi bilo, da bi začrtali prehod za pešce in uredili promet vsaj v tem času tako, kot ga imajo v večjih mestih.

Izredno dobro je bil založen ponedeljkov živiliški trg. Okoli osme ure zjutraj je bila v tržnici taka gneča, da so se posamezniki kmalu prerili dalje. Prodajali so jajca po 20 din, špinac po 500 din, mleko po 50 din, orehe po 200 din, krompir po 35 din, kislo repo po 60 din, jabolka od 80-100 din, fižol po 120 din. Za glavico česna so zahtevali 15 din, za skodelico smetane 80 din, za šopek šmaric 15 din, za vejico španjskega bezga 10 din. Mnogo je bilo sadik za paradiznike, papriko in ostalo zelenjavo, kakor tudi rož v lončkih.

Gibanje prebivalstva: ródilski sta: Marija Korče iz Partizanske ceste 17 - dekleček in Jožeta Bukovec iz Kurirske poti 8 - dekleček. Poročila sta se: Alojz Fabjan, delavec iz Slakove 3, in Danijela Krivec, prešivalka iz Dol. Karteljevskega. Umrl je Janez Francič, duhovnik iz Trubarjeve 3.

Občinsko šolsko prvenstvo v atletiki

V Novem mestu je bilo zadnje soboto popoldne na zletnem stadionu občinsko atletsko prvenstvo za osnovne in srednje šole. V letošnjem letu Jugoslovanskih pionirskih iger šolska mladina mnogo tekmuje. Ne samo učenci večjih šol, temveč tudi manjše šole posiljajo tekmovalce, da se pomerijo med seboj. Na občinskem prvenstvu za osnovne šole so poleg Novomeščanov nastopili še atleti iz Sentjerneja in Malega Strazlika. Tekmovanja pa se zaradi boleznj niso mogli udeležiti učenci iz Stopič in Smithele. Pohvaliti moramo šentjernejske učence, ki se redno in polnoštevilno udeležujejo vseh tekmovanj in so tudi povsod uspešni.

Pri srednjih šolah so bili najbolj zastopani dijaki novomeške ESS, med dijakinjami pa učence administrativne šole. Ne vemo, zakaj ni mogel nastopiti niti ena dijakinja učiteljskega. Res, da so imeli svet učiteljskičev, toda mogoče, ki niso imeli pouka, so odšli domov, namesto da bi tekmovali. Tako so izpadli iz re-

publiškega atletskega prvenstva, ki bo v nedeljo dopoldne v Novem mestu. Med tekmovalkami z novomeške gimnazije je nastopila samo Cernetova. Kje so bile ostale?

Občinsko šolsko prvenstvo v atletiki je samo enkrat v letu. Zato se v bodoče ne bi smelo več zgoditi, da še takrat ni vseh tekmovalcev. Najboljši so bili naslednji:

TEKI
Osnovne šole:
60 m ženske: 1. Bernarda Jožef (Nm) 8,9, 2. Mira Rabič (Nm) 9,0, 3. Sonja Škof (Nm) 9,1.
60 m moški: 1. Stane Jarc 8,0, 2. Slavko Rahne 8,1, 3. Andrej Martičič 8,2 (vsi Nm).
Srednje šole:
100 m ženske: 1.-2. Mira Tomc in Joža Drenik (obe ESS) 14,6, 3. Joža Novak (Partizan) 15,0.
100 m moški: 1. Alojz Padovan (ESS) 11,9, 2. Tine Pavlin (gimn) 12,1.
400 m ženske: 1. Joža Rogelj 1:56,4, 2. Ančka Krevs 1:57,6 (obe AS), 3. Marija Zalec (ESS) 2:01.
1000 m moški: 1. Božo Osta-

nek 2:55,2, 2. Jože Burgar 2:57,5, 3. Omerzel 2:58,6 (vsi ESS).
1000 m ženske: 1. Istenič (Partizan) 2:40,3.

SKOK V VISINO
Osnovne šole:
ženske: 1. Marija Metelko (Sentjerne) 1,25 m, 2. Cirila Turk 1,25 m, 3. Vera Pezelj 1,25 m (obe Nm);
moški: 1. Janez Novšak 1,50 m, 2. Drago Plankar 1,45 m (oba Nm), 3. Peter Selak (Sentjerne) 1,40 m.
Srednje šole:
ženske: 1. Milana Cerne (gim) 1,30, 2. Joža Hrovat (AS) 1,30 m, 3. Anica Cvetko (AS) 1,30 m;
moški: 1. Miro Berger 1,65 m, 2. Aleš Kulovec 1,60 (oba gim), 3.-4. Bojan Adamič (ESS) 1,60, Branko Vidmar (gim) 1,60.

SKOK V DALJINO
Osnovne šole:
ženske: 1. Bernarda Jožef 4,32, 2. Sonja Škof 4,10 (obe Nm), 3. Marija Metelko (Sentjerne) 3,96;
moški: 1. Stane Jarc 5,12, 2. Marjan Somrak 4,97 (oba Nm), 3. Franc Stajner (Sentjerne) 4,96 m.

Srednje šole:
ženske: 1. Viktorija Mohorčič 4,12, 2. Joža Turk 3,30 (obe ESS), 3. Pavla Smuk (AS) 3,75;
moški: 1. Alojz Padovan (ESS) 5,56, 2. Stane Lukšič 5,47, 3. Tine Pavlin 5,45 (oba gimn).

KROGLA
Osnovne šole:
ženske: 1. Stefka Adamič 10,43, 2. Joža Turk 8,74, 3. Martina Pavlin 8,68 (vse Nm);
moški: 1. Miro Blažič (Nm) 12,45, 2. Tomaž Lampe (Sentjerne) 12,26, 3. Bogo Suštar (Nm) 11,56.

Srednje šole:
ženske: 1. Ana Bartelj 9,58, 2. Ivanka Baršč 9,08 (obe AS), 3. Marija Kožuh (ESS) 8,74;
moški: 1. Jože Košmrj (učit) 13,11, 2. Milan Bele 12,23 (gimn), 3. Igor Krol (gimn) 12,12.
Izmed najboljših atletov vseh naših šol, ki so nastopili na občinskih prvenstvih, bomo izbrali po dva v vsaki panogi, da bosta v nedeljo zastopala naš okraj na republiškem prvenstvu osnovnih in srednjih šol.

V proizvodnji zaostajamo

Za nami je prvo tromesečje 1962. Kako smo urešničili družbeni plan v tem obdobju? Temu vprašanju je bila predvsem namenjena 21. skupna seja obeh zborov ObLO, ki je bila v Trebnjem 10. maja, vodil pa jo je predsednik tov. Ciril Bukovec.

Poročilo ljudskega odbora je opozorilo predvsem na važno nalogo, ki je letos pred nami: sproti spoznavati vse, kar je v zvezi z urešničenjem planskih nalog! Če poznamo pomanjkljivosti, ki vplivajo na slabe uspehe v proizvodnji in storitvah, jih lahko tudi sproti odpravljamo. Tako smo zvedeli, da je bil druž-

beno, vendar pa so vse gospodarske organizacije že lani in predlanskim vedele, da se je treba začeti boriti za urešničenje letnega plana že 3. januarja vsako leto, ne pa šele potem, ko marca ali aprila sprejemamo plane! Če pogledamo posamezne panoge podrobneje, je stanje sledeče:

Industrija je dosegla v tem času 18,9 odstotka planirane proizvodnje, kmetijstvo 20,1 odstotka, trgovina 23,0 odstotka, gozdarstvo 22,8 odstotka, gostinstvo 22,3 odstotka, in obrt 24,4 odstotka. Hkrati pa so iste panoge takole poskrbele za osebne bruto dohodke:

industrija 24,9 odstotka od plana, kmetijstvo 19,7 odstotka, trgovina 22,7 odstotka, gozdarstvo 32,5 odstotka, gostinstvo 25,8 odstotka in obrt 28,3 odstotka.

Odborniki niso zvedeli za stanje v vseh podjetjih, zato je aparat ObLO pripravil poročila le za 26 izmed 35 gospodarskih organizacij. Naslednja podjetja niso dostavila poročil ali pa so jih tako slabo izdelala, da njihovih podatkov ObLO ni mogel vzeti v obzir: Knjižarna Trebnje, PTT in Kino podjetje Trebnje, bife »Dana« na Mirni, Obrtno gradbeno opekarstvo podjetje na

Mirni, »Iskrin« obrat v Mokronogu, Ekonomija KPD Dob pri Mirni, obrat SGP Pionirja in prodajalna »Runo« v Mokronogu.

Izmed industrijskih podjetij je dosegla tovarna šivalnih strojev »MIRNA« na Mirni zelo slabo realizacijo: komaj 16,1 odstotka od plana, nasprotno pa je dosegla »DANA« na Mirni 26,8 odstotka letnega plana bruto proizvodnje. Naj podamo še oceno ObLO: ugotoviti je namreč treba, da je letos doseženi uspeh I. četrtletja v primerjavi z istim obdobjem lanskega leta lep napredek za našo občino: družbeni proizvod je v I. tromesečju večji za 34,7 odstotka v primerjavi z lanskim prvim četrtletjem, narodni dohodek pa celo za dobrih 40 odstotkov! Bil bi lahko še boljši, toda nekatera podjetja vlagajo v urešničenje sprejetih nalog le še premalo skrbno in resničnega napora, da bi premagala vse težave, ki se jim postavljajo po robu, ko izpolnjujejo svoje obveznosti do skupnosti! Zlasti zaostajamo v industriji, kmetijstvu in obrti.

Pohvaliti moramo pa obrt: Kovinsko podjetje v Trebnjem je doseglo na primer v I. tromesečju že 70,9 odstotka realizacije.

Razmerje med družbenim bruto proizvodom in narodnim dohodkom je skladno, premalo skrbi pa posvečajo organizacije delitvi čistega dohodka. Izplačane bruto plače naraščajo hitreje kakor povečanje proizvodnje.

Zanima nas tudi doseganje proračuna: od vseh deljivih dohodkov smo dosegli v občini v prvem tro-

mesecju 21,8 odstotka, pri nedeljivih dohodkih pa 17,50 odstotka ali skupaj, upoštevaje tudi obvezno proračunsko rezervo, komaj 23,03 odstotka. Doseči pa bi morali v tem času že 33,33 odstotka! Zaostajamo za dobrih 10 odstotkov, na kar vpliva: visok plan proračunskega prispevka iz osebnega dohodka, slaba izterjava dohodkov izven gospodarstva in prometnega davka (moženo trgovsko podjetje letos še ni plačalo davka od maloprodaje!). Zato bo treba takoj omejiti vse proračunske izdatke za 10 odstotkov vse dotlej, da bodo sredstva normalno pritekala v proračun, ki smo si ga določili za 1962. Da bi sproti izplačevali potrebne izdatke, smo se morali zadolžiti iz lastnega rezervnega sklada za 13.400,00 dinarjev; to bomo morali vrniti do konca leta. — Razprava na zboru je potrdila osnovno misel poročila: VSE SILE ZA URESNICEV NALOG LETOŠNJEGA PLANA!

Lani še vse živahno in razgibano, zdaj pa spet mrtvilo? Le čemu?

JE SPET NEKAJ ZASPALO?

Pred leti je bila v Trebnjem v zadržnem domu telovadnica in v njej vse polno rekvizitov. Društvo Partizan je imelo vse oddelke: pionirjev, mladincev in mladink, pa tudi člani so vadili. Pionirke so bile republiške prvakinje v igri »Med štirimi ognji«. Partizane vrste os doživljale nenehne uspehe. Danes pa telovadba v Trebnjem spi. Telovadnice ni, rekviziti so spravljani na podstrešje in se neizkoriščeni unicejujejo. Zakaj vse to? Kje in kaj dela društvo Partizan? Kaj delajo odbojkarji? Sedaj, ko je polno sonca in ko pomladno vreme kar vabi človeka v na-

ravo, lahko postane telovadno igrišče res privlačna točka mladim ljudem. Kje so ljudje, da bi mladino zainteresirali za vse to?

Naše mladinke so kljub temu vadile v sobi, ki za telovadbo ni primerna. Vse leto so se pridno pripravljale na Zlet bratstva v Prijedoru. Danes ugotovljamo, da vaje znajo, četravno zleta ne bo. Nastopile so na šolski proslavi. — Najbolj vztrajne: Mira, Ančka, Emilija, Milena, Slavka in Andrejka bodo z vajami nadaljevale. Postale bodo lahko dobre vodnice. B. M. B. M.

TREBANJSKE NOVICE

beni bruto proizvod dosežen v I. tromesečju v občini z 20,4 odstotka, družbeni proizvod z 20,7 odstotka, in narodni dohodek z 20,5 odstotka. Da plana za I. četrtletje nismo dosegli, je krivo zaostajanje v industriji, ki je najmočnejša gospodarska panoga v občini: dosegla je komaj 18,9 odstotka planirane proizvodnje! Res je, da smo letos program gospodarskega razvoja za našo občino sprejeli precej

Spet 4 stanovanja

ObLO Trebnje je začel z adaptacijo prostorov bivše banke v Trebnjem. S tem bomo pridobili še štiri stanovanja: tri dvosobna in eno enosobno. Delo opravlja gradbeno podjetje Remont z Mirne. Vrednost opravljenih del bo znašala 10 milijonov din dela pa bodo končali v juliju.

Novi organi samoupravljanja v »MIRNI«

29. aprila je kolektiv tovarne šivalnih strojev »Mirna« volil svoj delavski svet. Iz posameznih ekonomskih enot so izvolili 17 članov novega DS. Prvič so v njem tudi tri tovarišice. Novi DS čakajo obsežne naloge, saj je tovarna pred rekonstrukcijo.

DVE LETI JE DELALA, ZA PLAČILO PA MORA TOŽITI GOSPODARJA...

ZAPISKI O DELU PORAVNALNEGA SVETA V SENTRUPERTU

Med ljudmi pride marsikaj in marsikaj navzkriž. Prepirajo se med seboj, vendar velikokrat sami ne pridejo do konca. Sele nekdo drug mora povedati, da ima ta ali oni prav.

Preveč je takih nesporazumov (zlasti manjših), da bi lahko vse obravnavali na sodišču v Trebnjem. Pa tudi časa in denarja je škoda. Zato opravljajo to nalogo poravnalni sveti. Tudi v Sentrupertu ga imamo. Njegove člane so izvolili prebivalci na zborih volivcev. Zdaj že dobri dve leti skušajo pomiriti hudo kri med prebivalci Sentruperta in okolice. »Velikokrat uspemo, tožeči in toženi se pobotata, oba podpiseta zapisnik in stvar je urejena. Drugi pa celo pri malenkostih ne popustijo in tožba se nadaljuje v Trebnjem.« Tako je povedal predsednik poravnalnega sveta Bojan Brezovar, ko so 8. maja člani poravnalnega sveta končali delo.

Tisti dan sem poslušala, kako so skušali zadostiti pravici. Delo poravnalnega sveta je koristno, vendar tudi naporno. Poslušati morajo jokačoče, kričeče, razburjene ter ohraniti mirno kri.

Ljudje se še danes tožijo zaradi različnih stvari: tatvine, denarne zadeve, preklicane pogodbe, razžalitev časti, terjatev plačila za opravljeno delo in še marsikaj. Predvsem se kaže lakomnost na denar.

Neka stara ženica je dolgo čakala, da ji bo kmet, pri katerem je delala, dal zasluženo plačilo. Ni ga dočakala, čeprav je prosila samo za dve ruti, dve srajci in ene hlače ali pa 3000 dinarjev. Zato je vložila tožbo. Toženega ni bilo na poravnalni svet. Zato bo tožila v Trebnjem, pravzaprav njena zastopnica; ona, stara, zgarana od dela pa še duševno manj razvita, ve le to, da je delala in da mora vendarle nekaj dobiti. Se dobro, da so se tudi drugi potegnili zanjo.

Zal so še taki primeri, ki človeka zabolijo in nehote spomnijo na preteklost, na Cankarjevega hlapca Jerneja. D. Z.

Kje je čul odgovornosti?

Velike zaloge lesa, ki so pripravljene za odpremo poleg tovornega skladišča na železniški postaji Trebnje, zvbijajo vsakogar, da se ozre po njih. Občudovanja vredna je takšna količina lesa, vendar se to občudovanje kmalu spremeni v razočaranje. Na tem prostoru gradi KZ Trebnje montažno skladišče, o katerem je bilo v naši komunistki rubriki že napisano. Mimoidoči lahko opazujejo le cementne stebre in gradbeni material, ki pa se uničuje.

Prav bi bilo, da bi KZ le začela razmišljati o že začetem delu. Ljudje postajajo pozorni. Radi se ustavljajo ob začetnih delih ter se zamislijo v že vložena sredstva. Ne moremo reči, da je to v ponos KZ Trebnje! Dela se škoda!

Franceta Kalška ni več med nami

10. maja 1962 se je smrtno ponesrečil naš zvesti tovariš France KALŠEK, vodnik Ljudske milice v Trebnjem.

Rodil se je v kmečki družini 2. septembra 1928 v Stranica pri Celju. Že kot otrok je občutil grenkobe težkega življenja, posebno med okupacijo, ko je tujec zatiral slovensko ljudstvo. Kmalu po vojni je vstopil v službo industrijske Ljudske milice in varoval objekte — pridobitve NOB. Leta 1948, ko so bili naši narodi v najtežjem položaju po vojni, je vstopil v službo ljudstva — v vrste Ljudske milice in bil čuvar pridobitev NOB ter zakonitosti vse do usodnega dne, ko ga je smrt iztrgala iz naših vrst.

Bil je dober in iskren tovariš, vedno je bil pripravljen sprejeti nove naloge, ne glede na utrujenost, na prečute

noči in morebitno nevarnost, ki je pretila pri izvrševanju mnogih nalog. Predan je bil domovini, katere kipečo rast je budno varoval, kajti zave-

posebno občutimo vrzel, ki je nastala v naših vrstah z njegovo izgubo. — Pokojni France ni bil priljubljen samo med tovariši v kolektivu, pač pa tudi med prebivalstvom. Poznali so ga kot marljivega, veselega in prijaznega, res ljudskega milčnika. Kako cenjen je bil pokojni France, je pokazal veličasten pogreb, ki je bil v Trebnjem. Nad tisoč ljudi se je poslovilo od pokojnika na zadnji poti s številnimi vencji, spomladanskim zelenjem in cvetjem.

Pokojni France je v tem kraju služboval nad 12 let. Bil je član ZK, ZB, SZDL in različnih drugih organizacij. Z njim smo izgubili dobrega, skromnega in marljivega tovariša, žena in hčerki pa skrbnega moža in očeta.

France MASNIK
komandir PLM Trebnje

dal se je da je v službi ljudstva, da varuje koristi naše družbe, za katere je bilo prelite toliko krvi.

Vsi, ki smo z njim dolgo vrsto let skupaj službovali, še

Odkup krompirja še ni prenehal, čeprav je minilo že 7 mesecev, odkar so pospravili lanski pridelek, ki je bil prav lep. Pretekli teden je pred tehniko v Trebnjem čakala dolga vrsta vpreg, naloženih s krompirjem

25. maja: Pionirsko slavlje na Debencu

Mladinski šolski aktiv v trebanjski občini se pridno pripravljajo na sprejem pionirjev v LMS, ki bo 25. maja ob 11. uri na Debencu pri Mirni. Sprejetih bo 200 pionirjev. Navzoči bodo borci NOV, ki bodo mladino seznanili z dogodki iz NOV. Pripravljali odbor za proslavo dneva mladosti pripravljala kulturni program.

Mladinci in mladinke, v petek, 25. maja, vsi na Debencu! V primeru slabega vremena bo manifestacija v nedeljo, 27. maja ob 11. uri.

SOCIALISTIČNA ZVEZA O ŠOLSTVU

27. aprila je občinski odbor SZDL razpravljal na svoji seji o problematiki šolstva v naši občini. Seznanil je člane občinskega odbora z mnogimi perečimi vprašanji s tega področja, saj vsi sproti občutimo, da nas nerešena vprašanja šolstva teže in zaskrblijejo. — Več bomo o poteku seje, njenem gradivu in sklepnih poročilih prihodnjic.

Razveselite znance in svojce v tujini z DOLENJSKIM LISTOM!

VEČ PRIZADEVANJ ZA DVIG ŽIVLJENJSKE RAVNI

Precejšnje število delegatov in gostov se je zbralo na nedavnem občnem zboru Občinskega sindikalnega sveta v Vidmu Krškem. Z zanimanjem so poslušali poročilo predsednika občinskega sindikalnega sveta Slavka Šribarja, v katerem so bili navedeni uspehi in problemi sindikalnih podružnic in komune. — Ze v uvodu je razbrati, da je dobro gospodarjenje kolektivov omogočilo izpolnitev družbenega plana in povečanje vidnosti celopukne proizvodnje. Proizvodnja je v primerjavi z letom 1960 porasla za 17 odst., plan za leto 1961 pa je bil presežen za 6,8 odst. Tudi družbeni proizvod se je v primerjavi z letom 1960 povečal za 14 odst., narodni dohodek pa za 15 odst. V kolektivih, kjer so proizvajalec pravilno doumeli novi gospodarski sistem, je bil dosežen velik gospodarski napredek. Enako se je pokazalo tudi pri delitvi osebnih dohodkov.

Upravljanje je v rudniku in tovarni celuloze, Delavsko samoupravljanje v teh podjetjih je že doseglo svojo pravo funkcijo. Zanimivo pa je, da imata obe podjetji veliko težav: rudnik Senovo je trenutno v težkem gospodarskem položaju, tovarna celuloze in papirja pa je vsa svoja sredstva vložila v investicije. Nenehno prenašanje upravljanja na neposredne proizvajalce je hkrati terjalo tudi decentralizacijo upravljanja, ki je bila izvedena v večini podjetij.

Dvanajstletno obdobje delavskega samoupravljanja pa še ni predramilo nekaterih direktorjev in upravnikov. V podjetju »Dolomit« v Brestanici in v »Lipi« v Prekopi je imel kolektiv zvezane roke za delavsko samoupravljanje. Tu je vse preveč prišla v ospredje vloga nekaterih vodilnih ljudi v podjetju. V teh kolektivih je potrebno še veliko storiti za uveljavljanje delavskega samoupravljanja.

DOVOLJ IN PREMALO POZORNOSTI ZA SESTAVO PRAVILNIKOV

Vojni in delovni invalidi pa tudi zaradi bolezni za delo manj sposobni ljudje so pri nagrajevanju prikrasani. Upoštevati je se-

veda treba, da ti ljudje svoje invalidnosti niso sami krivi. Tudi njim je družba dolžna omogočiti tako delo, ki ga bodo lahko opravljali. V Brestanici sicer obstaja zavod za rehabilitacijo invalidov, vendar je njegova zmogljivost premajhna. Samo v rudniku na Senovem je preko 150 za težka dela nezmožnih ljudi. Tudi v tem pogledu bodo morale sindikalne podružnice še marsikaj storiti.

Novi gospodarski sistem je spodbudno nakazal perspektivo v novih načelih delitve dohodka v gospodarskih organizacijah. V kolektivih rudnika na Senovem, tovarne celuloze in papirja, kmetijske zadruga v Kostanjevici, konfekcije papirja, splošnega obrtnega podjetja v Vidmu-Krškem in v nekaterih organizacijah so pravilniki o delitvi čistega in osebnega dohodka sestavili na podlagi analiz in izračunov v podjetjih in razprav z zaposlenih. Dogodili pa so se tudi primeri, da so nekatere organizacije pravilnike kar prepisale od drugih in jim le dale svoj naslov. Zato so morale take organizacije pravilnike večkrat popravljati. Sestavi pravilnikov so premalo posvetili pozornosti kolektiv »Prekrbe« na Senovem, kmetijskih zadrugi v Krškem in Brestanici, tovarni čokolade in peciva, splošno kleparstvo v Kostanjevici, »Lipa« v Prekopi »Matija Gubec« v Leskovcu. Pri sestavljanju pravilnikov je bilo čutilo veliko zanimanje med člani kolektivov. Tudi komisije za sestavo pravilnikov, ki še niso prenehale delovati, še vedno spremljajo in registrirajo poslovne dogodke in gospodarske spremembe ter pravilnike izpolnjujejo. Način pa je, da so te komisije v Elektro-Krško in Mizarški delavnici v Brestanici prenehale delovati. Spričo dinamičnega izpopolnjevanja gospodarskega sistema je potrebno pravilnike še vedno dopoljevati in jih izpopolniti. Komisi-

je morajo končno onemogočiti nepošteno povišanje osebnih dohodkov, zlasti nekaterih vodilnih ljudi v podjetjih. Izkušnja je pokazala, da so družbeni odnosi najboljši v tistem kolektivu, kjer je tudi delitev osebnih dohodkov najbolj poštena.

S SKUPNIMI MOČMI REŠEVATI VSE PROBLEME

Rešitev problema zdravstva in šolstva terja od vseh sindikalnih podružnic in gospodarskih organizacij veliko naporov. Rešiti jih bomo mogoče le z združenimi močmi.

Za izobraževanje zaposlenih so bili v večjih gospodarskih organizacijah ustanovljeni izobraževalni centri, ki skrbijo za načrtno strokovno izobraževanje. Organizirane so bile tudi večerne politične šole, kjer so se mladi proizvajalci usposobili za upravljanje.

Za stanovanjsko izgradnjo je bilo lani vloženih 204 milijone dinarjev, vendar to še zdalej ne zadostuje za vse potrebe. Zato morajo sindikalne podružnice spremljati in podpirati akcijo kreditiranja izgradnje zasebnih stanovanjskih hiš zaradi cenejši izgradnje.

Sindikalne organizacije imajo v našem družbenem sistemu veliko in odgovorno nalogo: dvig proizvodnje in življenjske ravni. Pri uresničitvi teh nalog pa so dolžni sodelovati vsi člani delovnih kolektivov.

D. K.

Najboljši vozači iz Sovjetske zveze, Italije, Avstrije in drugih držav: v nedeljo na speedway dirkah v VIDMU-KRŠKEM!

20. maja ob 15. uri bodo na lepi stezi Stadiona Matije Gubca v Vidmu-Krškem zopet zabrneli dirkalni stroji. Na doslej največjih mednarodnih speedway dirkah pri nas bodo nastopali tekmovalci iz Sovjetske zveze, Italije, Avstrije, Zahodne Nemčije in Jugoslavije. Kar 17 prizanih mednarodnih tekmovalcev se bo nepopustljivo borilo za najboljšo uvrstitev.

Ze sama udeležba dirkačev iz Sovjetske zveze bo velika senzacija za gledalce. V Jugoslaviji so prvič nastopili v nedeljo v Osijeku, kjer so odnesli veliko zmago. Ruski vozači so znani po tehnično dovršeni in drzni vožnji, popolnoma obvladajo svoje stroje in znajo v odločilnih trenutkih dobro izkoristiti njihovo zmogljivost. Na dirkah v Krškem bosta ZSSR zastopala državna prvaka Igor PLEHANOVIČ in Vsevolod NJERITOV.

Ceravno je Italija znana po izdelavi motorjev, je v tej deželi speedway šport šele v razvoju. Ta država nima dovolj izkušenih vozačev. Na mednarodnih tekmovanjih doslej niso zabeležili vidnejših uspehov, vendar pa so že marsikdaj presenetili. Državo bosta zastopala Renzo TRAVAGINI in Mario RUPIL.

Tudi Avstrija želi doseči na dirkah najboljšo uspehe, zato je odredila kar pet znanih asov. Ti so: SCHWIENGENSCHLEGEL, RINZNER, TRONER, KANZ, PLATZER. Zelo drzni so tudi dirkači iz Zahodne Nemčije; Aleks JAKOP in Alfred WIESENT se bosta prav gotovo potegovala za prva mesta.

Kako pa je z jugoslovanskimi vozači? Težko je odgovoriti na vprašanje, kdo je najboljši. Mi imamo solidno reprezentančno ekipo. Vsi so dobri in enakovredni. Našo državo bodo zastopali: Franc BABIČ in Stane SALMIČ, člana Avto-moto društva iz Vidma-Krškega, Valentin MEDVED, član AMD iz Varaždina, Drago REGVART, član AMD iz Zagreba, Drago PERKO, član AMD Maribor-center, Franc VISOCNIK, član AMD iz Maribora — TAM. Trenutno sta v najboljši formi Regvart in Babič.

Domače avto-moto društvo kot organizator te velike mednarodne dirke upa, da bodo njegovi dirkači ugodno presenetili.

Ruski vozači bodo vozili na dirkalnih motorjih čeških proizvodov ESO, italijanski, nemški in avstrijski na angleških JAP, jugoslovanski pa na poljskih FIS in ESO. Rуска vozača sta dospela v Krško v ponedeljek zvečer in sta nastanjena v hotelu Sremič. Med tednom bosta večkrat preizkusila dirkalno stezo. Ostali vozači pa bodo dospeli v Krško v petek in soboto.

Velike mednarodne speedway dirke v Krškem bodo nedvomno zanimive. Dirkači iz petih držav bodo po vsej verjetnosti pripravili gledalcem več presenečenj, zato si jih je vredno ogledati.

Ustanovljene so podružnice krajevnih organizacij SZDL

Zadnji plenem občinskega odbora SZDL v Vidmu-Krškem je razpravljal o delu krajevnih organizacij SZDL in ugotovil, da so bile nekatere organizacije iz objektivnih razlogov premalo delavne. Predvsem manjka sposobnih ljudi za vodstvo organizacij. Zato je plenem predlagal reorganizacijo krajevnih organizacij in ustanovitev podružnic. Od sedanjih 42 krajevnih organizacij naj bi jih bilo v bodoče 25. Občinskemu odboru SZDL bi bilo tako delo olajšano, krajevnim organizacijam pa bi laže nudili več pomoči.

Po predlogu naj bi bila matična krajevna organizacija za Reštanj, Dovško in Mali kamen na Senovem, Dobrava naj bi se priključila organizaciji Brezje-Kališovec, Rožno k Presladolu, Raztez k organizaciji Stolovnik-Armeško, Dolenji Leskovec k Bresta-

nici, Veliki kamen in Mrčna sela k organizaciji Koprivnica, Kostanjek k organizaciji Zdole, Brege k Leskovcu, Smednik k Raki, Veliko in Malo Mraševo k Podbočju, Vodenice, Orehovec in Črneča vas pa h Kostanjevici. Nadalje naj bi ostale samostojne krajevne organizacije še: Sedem, Gornji Leskovec, Anpačno pa je, da so te komisije v Elektro-Krško in Mizarški delavnici v Brestanici prenehale delovati. Spričo dinamičnega izpopolnjevanja gospodarskega sistema je potrebno pravilnike še vedno dopoljevati in jih izpopolniti. Komisi-

Zadnje besedo o tem predlogu bodo izrekli občani na sestankih krajevnih organizacij.

Tekmovanje v počastitev dneva mladosti

Občinski komite mladine v Vidmu-Krškem je v počastitev dneva mladosti organiziral več športnih tekmovanj, na katerih je sodelovalo veliko mladine.

9. maja je bilo na Senovem športno srečanje mladine iz občine Videm-Krško s predstavnicami JLA. Rokometno tekmo so odločili mladinci v svojo korist z rezultatom 37:32. V odbojki so zmagali gostje s 3:2. V mlatem nogometu so zabeležili zmago mladinci s 3:1, v šahu s 5,5:4,5, v namiznem tenisu pa z rezultatom 5:1. Tega dne je nastopilo kar 74 športnikov.

13. maja je bilo v Krškem in Leskovcu zaključno atletsko tekmovanje. Nastopila je mladina s Senovega, iz Velikega Podloga, Mrčvic, Podbočja, Kostanjevice, Brestarice, Dolenje vasi, tehniške srednje šole in Leskovca.

Nekaj važnejših rezultatov: Tek na 100 m mladinci: 1. Lužar, Senovo, 11,8. 2. Otrin TSS, 12,5.

1500 m mladinci: 1. Stebernak, TSS, 5,27,5. 2. Breznikar, Senovo, 5,28,5.

Skok v daljino: 1. Derstvenšek, Senovo, 5,04 m. 2. Zibert, TSS, 5,02 m.

Skok v višino: 1. Sterle, TSS, 135 cm. 2. Planko, TSS, 135.

Krogla: 1. Bistič, TSS, 11,18 m. 2. Derstvenšek, Senovo, 10,70 metra.

Tek na 60 m mladinke: 1. Mla-

kar, Leskovec, 8,00. 2. Fila, Brestanica, 9,93.

Tek 400 m mladinke: 1. Raspotnik, Senovo, 1,05. 2. Salmič, Leskovec, 1,10.

Skok v višino: 1. Ferlin, Senovo, 130 cm. 2. Pintarič, Dolenja vas, 125 cm.

Skok v daljino: 1. Mlakar, Leskovec, 4,03. 2. Raspotnik, Senovo, 3,90.

Vrstni red tekmovanj v ostalih panogah pa je naslednji: V odbojki so prvo in drugo mesto zasedli mladinci iz Kostanjevice in Podbočja, v rokometu, namiznem tenisu, šahu in streljanju je prvo mesto zasedla mladina iz Senovega, drugo pa mladina iz Leskovca. Mladinke s Senovega in Leskovca so si v rokometu priborile prvo in drugo mesto.

Tudi brodarji so ponesli štafeto predstav

Člani Brodarske zveze Slovenije so s kajaki ponesli po narasli Savi Titovo štafeto. V nedeljo okoli 16. ure so prišli v Krško, kjer so prenočili. Pot do Hrvaske pa so nadaljevali v ponedeljek ob 10. uri dopoldne. Štafeto so predstavili in ji zavezeli srečno pot predstavnik mladinskega komiteja in drugih družbenih organizacij.

Uspešno delo Rdečega križa

V občinski organizaciji Rdečega križa Videm-Krško je vključenih 12 osnovnih organizacij, ki zastopajo preko 2 tisoč članov in 4 tisoč podmladkarjev.

Delo občinske organizacije RK je bilo v zadnjih dveh letih uspešno. Vse delo pa se je odvijalo preko raznih komisij. Komisija za podmladek je izdelala delovni program podmladka. V tednu borbe proti tuberkulozi so podmladkarji razprodali raznih značk in blokov za okoli 100 tisoč dinarjev. Ustanoviti bi se morala tudi komisija za zdravstveno prosveto, vendar do ustanovitve zaradi objektivnih razlogov ni prišlo. Zato je tajništvo občinske organizacije RK tesno sodelovalo z delavsko univerzo in z zdravstveno službo. Uspelo je organizirati preko 20 zdravstvenih predavanj in tečaj za žensko mladino na Senovem, v Podbočju, Koprivnici, na Raki in v Vidmu-Krškem.

Zlasti so bili marljivi člani komisije za krvodajalstvo. Akcija za odvzem krvi je vedno dobro uspela. Za odvzem krvi se je v tem obdobju prijavilo kar 913 oseb, kri pa je bila odvzeta 660 osebam. Kar 40 vztrajnih krvodajalcev je prejelo srebrno značko.

Komisija za borbo proti alkoholizmu je bila ustanovljena pri občinskem odboru SZDL, v njej pa sodelujejo tudi predstavniki RK. Ta komisija je delovala po svojem delovnem

programu. Na priporočilo občinskega odbora RK je komisija po vseh šolah izvedla akcije za vkuhavanje, sušenje in spravljanje svežega sadja. Tako je bilo za šolske mlečne kuhinje pripravljeno 2500 kilogramov marmelade, 1250 litrov sadnih sokov, 850 kilogramov posušenega sadja in vskladiščenih preko 2500 kilogramov jabolok.

Pri svetu za šolstvo je bila imenovana komisija za šolske mlečne kuhinje. Tudi ta komisija tesno sodeluje z občinskim odborom RK. Skupno so skrbeli za materialno pomoč šolskim mlečnim kuhinjam. Okrog 4300 otrok je redno dobivalo izdatne malice. Socialno šibki otroci so prejeli 200 paketov, kar 395 oseb pa je prejelo pomoč v hrani, obleki ali denarju. Na kopaljško in klimatsko zdravljenje je bilo poslanih 25 otrok. Osnovne organizacije RK so se izkazale tudi pri zbiralni akciji za pomoč prizadetim ob potresu v Makarski. Zbranih je bilo preko 5 milijonov dinarjev.

Občinski odbor RK namerava v bodoče predvsem povečati število članstva. Tudi vnaprej bo tesno sodeloval z zdravstvenim centrom in socialno službo. To sodelovanje je nujno spričo vse večje skrbi za človeka. Organizacija RK bo zato skrbelo za čimvečjo udeležbo pri različnih cepjenjih, še nadalje organizirala krvodajal-

ske akcije in se zavzemala za razširitev malih asanacij. Prav tako bo skrbelo za družine tuberkuloznih, alkoholikov in za socialno ogrožene in onemogle ljudi.

Vse akcije te človekoljubne organizacije so usmerjene samo v prid ljudstvu, zato je njihov uspeh že vnaprej zagotovljen.

S seje ObLO

15. maja je bila seja obeh zborov občinskega ljudskega odbora. Odborniki so poslušali poročilo o izvajanju načel o delitvi čistega dohodka gospodarskih organizacij in samostojnih zavodov ter o izvajanju drugih uredb, odredb in priporočil v zvezi z novimi gospodarskimi ukrepi. Nadalje so odborniki razpravljali in sklepali o potrditvi zaključnega računa in proračuna občine za leto 1961 in imenovali 5-člansko komisijo za izvajanje predpisov o delitvi čistega dohodka gospodarskih organizacij in zavodov. Podrobno bomo o seji poročali v prihodnji številki.

Likvidacija gostinskega podjetja »Pod lipo«

Gostinsko podjetje »Pod lipo« v Brestanici je moralo 6. maja zaradi poslovne izgube preko 3 milijone 700 tisoč dinarjev prenehati delovati. Preiskava o vzroku izgube je v teku.

Predstavljamo vam goste

V torek, 22. maja, se bo po uvodnih svečanostih s predstavo »Mirandoline« pričela V. revija dramskih skupin Slovenije. Z njo se bo predstavilo gledališče Svobode - Center iz Trbovelj. Le nekaj besed o njihovem dosedanjem delu in uspehih prvih petih skupin, ki sodelujejo na reviji.

Trboveljsko gledališče je lansko leto praznovalo 40-letnico obstoja. Samo po vojni je uprizorilo 98 del ter doseglo pomembne uspehe. Že 1948 je teknovalo na reviji v Mariboru. Potem je nastopilo na prvi in drugi republiški reviji. Z »Vojaškom Tanako« je 1959 nastopilo tudi na zveznem festivalu na Hvaru in se uvrstilo med osem najboljših amaterskih gledališč v Jugoslaviji. Svoj največji uspeh je doseglo lani prav tako na zveznem festivalu na Hvaru, ko je zasedlo prvo mesto in prejelo nagrado centralnega sveta Zveze sindikatov Jugoslavije. Gledališče šteje danes

40 aktivnih članov, med njimi 25 mladih, katerim posveča vso pozornost. Delo za revijo je režiral Karlo Malovrh.

Drugo bo na reviji nastopilo amatersko gledališče »Tone Cufar« z Jesenic. V sedemnajstih sezonah svojega delovanja je uprizorilo 133 iger z več kot 1350 predstavami. Poleg rednih predstav na Jesenicah gledališče veliko gostuje tudi po okoliških odrih. Na različnih tekmovanjih je doseglo že vrsto uspehov. 1948 je bilo prvo na republiškem sindikalnem tekmovanju amaterskih odrov. Istega leta je mladinsko gledališče doseglo drugo mesto na zveznem mladinskem festivalu v Beogradu, na sindikalnem tekmovanju 1949 in 1950 pa obakrat drugo mesto. Najvišji dosežek gledališča pa je lanskoletno uspešno zastopanje Jugoslavije na II. mednarodnem festivalu amaterskih gledališč v Monaku. Ansambel sestavljajo pretežno delavci in uslužbenci železarne, pa tudi dijaki jeseniških šol. Delo Saša Skufca »PUNČKA SANJA« je režiral Bojan Čebulj.

O gledališčnikih iz Velenja nismo dobili dosti podatkov. Vemo le, da je to ena najprizadenejših in najkvalitetnejših dramskih skupin v Sloveniji. Sodelovali so na zadnjih republiških revijah, in to z uspehom. Na njihovem repertoarju so dela, ki jih srečujemo v poklicnih gledališčih. Za letošnjo revijo so v režiji Avgusta Jerihe pripravili Jeana Paula Sartra »NEPOKOPANE MRTVECE«.

V četrtek, 24. maja popoldne, nastopi prva skupina iz našega okraja. Viktor Zemljak je z igralci PDP Svobode Videm-Krško pripravil komedijo Hansa Weigla »NAMISLJENI

ZDRAVNIK«. To je skromna gledališka skupina, ki deluje že vrsto let. Do sedaj je bil njen največji uspeh nastop mladih igralcev na mladinskem festivalu v Kranju. V zadnjih letih so se domačemu občinstvu predstavili z vrsto kvalitetnih uprizoritev. Upravičeno pa so ponosni na izvedbo dela, ki jim je omogočila nastop na letošnji reviji, saj so se s tem uvrstili med najboljše amaterske skupine in pričakujemo, da bodo naš okraj usešno predstavili.

Dramska skupina DPD Svobode »Slava Klavora« iz Maribora je v obdobju zadnjih let postavila na oder vrsto kvalitetnih predstav. Nastopala je na vseh štirih

okrajnih revijah dramskih skupin mariborskega okraja, kakor tudi na prvi in drugi republiški reviji. Na republiški reviji mladinskih gledališč na Jesenicah lani so se predstavili z Držičevo komedijo »Tripče de Utolče«. S tem delom so zastopali Slovenijo na zveznem festivalu na Hvaru in prejeli prvo nagrado za najbolje izvedeno delo iz kulturne dediščine jugoslovanskih narodov. Skupina nima svojega odra, zato pa veliko gostuje v raznih krajih mariborskega okraja in drugje. Kriminalko Agathe Christie »MISNICA« je režiral Janez Karlin.

Ostale skupine bomo predstavili v prihodnji številki našega tednika.

Razgovori med revijo

Koristna praksa, da se kritiki, režiserji in igralci na republiških revijah dramskih skupin srečajo in v razpravah razčlenijo svoje delo, se bo ponovila tudi letos. Med republiško revijo dramskih skupin Slovenije bo tokrat v Novem mestu tudi pet posvetovanj oziroma razgovorov:

V sredo, 23. maja, bo ob 10 uri govoril Janez Šmon o delu gledaliških amaterjev; 24. maja dopoldne bo Mirko Zupančič predaval o Sodobnem gledališču in gledališki izpovednosti, 25. maja bo prof. dr. Bratko Kreft obdelal dve temi: Slovensko gledališče nekoč

in danes in Odrski jezik. V soboto, 26. maja bo vodil razgovor Miloš Mikeln s temo: O uprizarjanju družbenoaktualnih sodobnih dramskih del, v nedeljo, 27. maja dopoldne, pa bo Dušan Tomše govoril o komornih gledaliških uprizoritvah.

Razgovori bodo zaključeni v nedeljo z oceno revije in zaključno razpravo. Razgovori bodo v dvorani okrajnega zavoda za socialno zavarovanje na Kidričevem trgu, torej v neposredni bližini Prosvetnega doma, kjer bodo vse predstave letošnje revije.

Henrik Smrekar: IVAN CANKAR — MUCENEC (kolorirana risba iz 1913)

Jutri otvoritev Smrekarjeve razstave v Kostanjevici

Jutri, to je v petek, bo v Kostanjevici na Krki zvečer ob 19. uri na Lamutovem razstavišču odprta zadnja razstava v tej sezoni — razstava originalnih karikatur velikega slovenskega umetnika HINKA SMREKARJA

Razstava bo prikazala 51 listov iz ustvarjalnega opusa tega izrednega ustvarjalca, ki je gorel za svojo umetnost in svoje umetništvo moral plačati v času italijanske okupacije pri nas — z življenjem. Smrekarjevo ostroumje in žgoča socialna, in politična ter kulturna kritika je posegla na vse področje našega javnega življenja. Skoraj 35 let je spremljal vse dogodke pri nas, in lahko rečemo, da je bil s svojo odlično karikaturo sredi vsega. Tudi ta razstava bo prikazala njegovo dejavnost od leta 1908 pa vse do tragične smrti. Na razstavi bodo upodobitve naših umetnikov Gerbiča, Milčinskega, Grudna, Jakopiča in drugih. Prav tako bo razstavljen znaten del njegovega ciklusa iz leta 1933 »Zrcalo sveta«, v katerem so znamenite upodobitve »Hvalnica prvi svetovni vojni«, »Bog naše dobe«, pa »Človeška menažerija« in druge. Vrh tega bodo razstavljeni tudi nekatere upodobitve iz cikla »Naglavni grehi«, ki jih je ustvaril v letu 1927. Razstava bo pestra tudi po tehnični plati, saj bo Smrekarjeva ustvarjalnost prikazana od risbe s svinčnikom, preko lavirane risbe, perorisbe, lesoreza, jedkanice pa vse do akvarela.

Izbor iz Smrekarjeve zapuščine je opravil ravnatelj Narodne galerije v Ljubljani dr. KAREL DOBIDA, ki je znan kot najboljši poznavalec Smrekarjeve umetnosti. Ravnatelj Dobida bo imel tudi uvodno besedo in spremstvo po razstavi, razen tega pa bo posebej predaval za mladino, kjer bo prikazal življenje in delo Hinka Smrekarja. Na predavanju bo pokazal tudi številne diapozitive, ki predstavljajo dela in dokumente o življenjski poti tragično preminulega ustvarjalca. Slikar Hinko Smrekar je med vojno upodabljal tudi okupatorje ter se v svojih karikaturah jedko posmehoval njihovemu klavnemu početju. Zato so ga aretirali in v Gramozni jami ustrelili kot talca. Ko so mu pred streljanjem hoteli

zavezati oči, je to ponosno odklonil, kakor bi hotel s tem pokazati, da gre zvestvo v smrt za svojo umetnost in domovino.

Razstava bo odprta od 15. junija vsako nedeljo od desetih do dvanajstih dopoldne ter vsako nedeljo od sedmih do osmih zjutraj, za obiskovalce iz drugih krajev pa ob vsakem času, treba se je samo javiti v Gorjupovi galeriji.

V juniju do Gorjupova galerija s pomočjo prosvetnega društva »Lojze Košaka pri-

pravljala retrospektivno razstavo del kostanjeviškega rojaka slikarja in kiparja Jožeta Gorjupa. Ta razstava bo potem odprta vse poletje. Že zdaj prosimo vse lastnike Gorjupovih del, naj ta dela prijavijo, da jih uvrstimo na razstavo in v katalog, ki bo ob tej priložnosti izšel, ker bo le tako mogoče dati temelje za monografijo o umetniku, ki naj bi kar se da hitro izšla ter se tako dostojno oddolžila spominu dolenskega slikarja in kiparja.

LADO SMREKAR

Večer prijetne glasbe

Pod gornjim naslovom je bil 26. aprila v Novem mestu v Domu ljudske prosvete koncert, k igla je priredil orkester Svoboda »Dušan Jereb«. Poslušavci je koncert navdušili zlasti zato, ker je bil izbor predvajanih del pester in je zadovoljili širši krog ljubiteljev glasbe. Program je obsegal tri dele: salonsko, operno in zabavno glasbo. Vsi zvoki, ki so jih člani orkestra izvedli svojim glasbilo, so nudili lep užitek, saj je bila vsaka kompozicija dobro naštirana in kvalitetno izvedena.

V prvem delu je orkester DPD Svoboda »Dušan Jereb« pod vodstvom ravnatelja glasbene šole tov. Draga Sproca zaigral 6 skladb v salonski zasedbi. Vse skladbe so bile dobro naštirane in lepo uredene, morda bi kazalo nekoliko

povečati le številno godal. Najlepše sta izveneli Brahmsov »Ogrski ples št. 5« in Ketelebeva »Vizija o ljubezni« — japonska predigra. Prav lepo so zaigrali tudi tango.

Nikoličev »Klasčni koncertno« je zelo hvaležna skladba, s katero se lahko solo violina ob spremljavi orkestra lepo izkaže. — Solo violino je igrala Majda Klemenčič, ki je koncertno lepo podala, le tempo je bil malo prepočasen.

V drugem delu je nastopila Pavla Svagelj — Posega, dramski sopran iz Maribora, ki je zapela pet arij tako kvalitetno, da nekaj spodrsnjajev distoniranja, ki so v tako občestnem programu nezbežni, niti ni motilo. Vsaka skladba je bila tehnično in melodično dobro podana. — Poleg zahtevnega Flašmanovega »Metuljčka« in

Pavičeve »Uspavanke« je bila najlepše zapeta arija iz Puccinijeve »Madame Butterfly«: Daleč kraj obzorja. Tu je dramatični sopran izvajavke prisel najbolj do izraza. Prav lepo je zapela tudi obe ariji iz Verdijeve opere »Aida«. Pri klavirju jo je lepo spremljal tov. Stane Fink; čeprav je na nekaterih mestih sledil pevki nekoliko okorneje, ga je le-ta vedno potegnila za seboj.

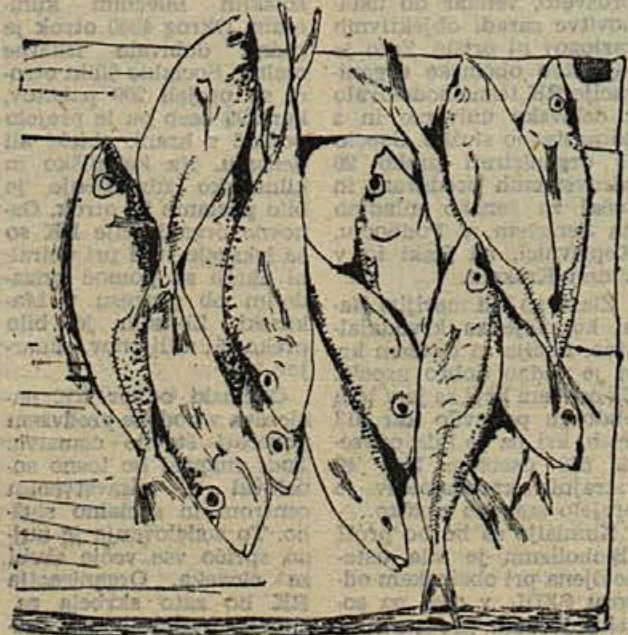
V tretjem delu programa se je prvič predstavil zabavni orkester glasbene šole pod vodstvom tov. Mihe Robka. Zaigral je 5 skladb, ki so v moderni pihalni zasedbi izzvenele prav dobro. Orkester sestavljajo instrumentalisti, ki igrajo le po nekaj let. Skladbe so bile nekoliko pretežke, ne toliko ritmično kot intonacijsko, zaigrali pa so jih kljub temu dobro, brez posebnih spetkijajev. — Kvaliteta pa se bo močno dvignila tudi, če bodo vsaj nekateri svoje slabše instrumente zamenjali z boljšimi.

Vsi, ki smo se zbrali v dvorani, si podobnih koncertov v Novem mestu še želimo.

B. E.

Pred revijo je bilo nad 200 dramskih predstav

Pred letošnjo republiško revijo dramskih skupin so bile v okrajih kar 104 predstave na okrajnih revijah, kjer so člani Svobod in prosvetnih društev uprizorili prav toliko dram, komedij, veseloiger in kriminalk. V celjskem okraju je sodelovalo na okrajni reviji 14 dramskih skupin, v koprskem 13, v kranjskem 24, v ljubljanskem 52, v mariborskem 53, v novogoriškem 15, v murskosoboskem 1 in v našem okraju 32.

Bogdan Borčić: SNJURI

Zabavni ansambel prosvetnega društva »Emil Adamič« iz Mokronoga je eden najmlajših ansamblov v okraju, saj dela šele leto dni

SPORED V. REVIIJE DRAMSKIH SKUPIN SLOVENIJE

Svet zveze Svobod in prosvetnih društev Slovenije in Svet zveze Svobod in prosvetnih društev okraja Novo mesto prirejata od 22. do 26. maja v Novem mestu

V. REVIIJO DRAMSKIH SKUPIN SLOVENIJE s sledečim sporedom:

TOREK, 22. maja: ob 20. uri otvoritev revije, po njej: Carlo Goldoni — Krčmarica Mirandolina (gledališče Svobode Center, Trbovlje).

SREDA, 23. maja: ob 15.30: Saša Skufca — Punčka sanja (gledališče »Tone Cufar, Jesenice«); ob 20.00: J. P. Sartre: Nepokopani mrtveci (DPD Svoboda Velenje).

ČETRTEK, 24. maja: ob 15.30: Hans Weigel — Namisljeni zdravnik (DPD Svoboda Videm-Krško); ob 20.00: Agathe Christie: MISNICA (DPD Svoboda »Slava Klavora«, Maribor).

PETEK, 25. maja: ob 15.30: Makarenko-Stehlik — Začenjamo živeti (Oder mladih — Prešernovo gledališče, Kranj).

SOBOTA, 26. maja: ob 15.30: Atomski vek (MKUD »Ivan Cankar«, II. gimnazija, Maribor); ob 19.00: Heinrich Kleist — Razbit vrč (DPD Svoboda iz Mežice).

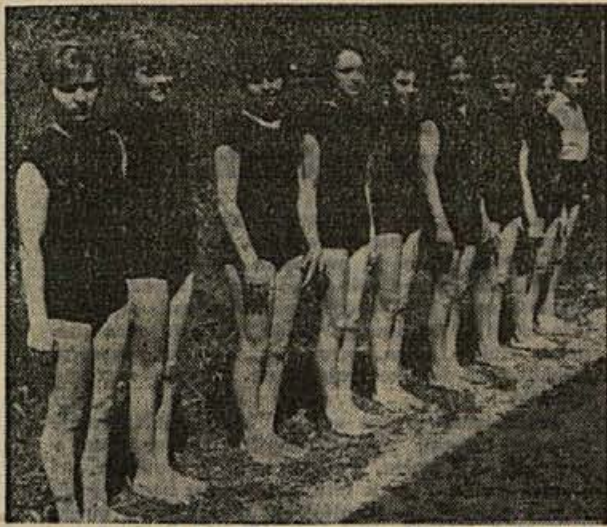
Verska vzgoja razdvaja mladega človeka

Nič novega ne povemo, če v naših krajih vedno znova ugotavljamo, da glavni vzrok za idejno desorientacijo šolske mladine nikakor ni v pomanjkljivi ideološki vzgoji v šoli, temveč v nevarni dvotirnosti: cerkev in starši, ki so ji naklonjeni, uče otroka eno, šola pa drugo. Otrok potem zares večkrat ne ve, komu bi verjel: ali omahljivim staršem, ki mu vsiljujejo versko vzgojo brez znanstvenih resnic, ali šoli, kjer se mu odpira svet in kjer dobiva svoje poglede na družbo. Taka vzgoja ruši avtoriteto staršev in učiteljev; krhajo se odnosi med domom in šolo. — Do takih in podobnih ugotovitev pritačajo zadnje čase znova občinska politična vodstva, o tem pa so razpravljali tudi na seji okrajnega odbora SZDL v ponedeljek. Odločili smo se, da spregovorimo o tem važnem vprašanju resno, tehtno besedo tudi na straneh našega lista. Ponatisnili bomo članek Franca Stručnika iz znane revije »OTROK IN DRUŽINA«, ki jo toplo priporočamo vsem našim bralcem in prijateljem!

Niš novega ne povemo, če v naših krajih vedno znova ugotavljamo, da glavni vzrok za idejno desorientacijo šolske mladine nikakor ni v pomanjkljivi ideološki vzgoji v šoli, temveč v nevarni dvotirnosti: cerkev in starši, ki so ji naklonjeni, uče otroka eno, šola pa drugo. Otrok potem zares večkrat ne ve, komu bi verjel: ali omahljivim staršem, ki mu vsiljujejo versko vzgojo brez znanstvenih resnic, ali šoli, kjer se mu odpira svet in kjer dobiva svoje poglede na družbo. Taka vzgoja ruši avtoriteto staršev in učiteljev; krhajo se odnosi med domom in šolo. — Do takih in podobnih ugotovitev pritačajo zadnje čase znova občinska politična vodstva, o tem pa so razpravljali tudi na seji okrajnega odbora SZDL v ponedeljek. Odločili smo se, da spregovorimo o tem važnem vprašanju resno, tehtno besedo tudi na straneh našega lista. Ponatisnili bomo članek Franca Stručnika iz znane revije »OTROK IN DRUŽINA«, ki jo toplo priporočamo vsem našim bralcem in prijateljem!

loga, ki jim starši sami ni so kos. Z dolžnostmi so pa vselej povezane tudi pravice. Ena izmed teh pravic in dolžnosti družbe je tudi ta, da nudi mladini tako vzgojo in izobrazbo, ki sta v skladu z njenim razvojem. Naša mladina ima srečo, da se vzgaja in izobražuje v družbi, katere interesi so interesi večine delovnih ljudi, v družbi, ki visoko ceni znanstvene in kulturne dosežke človeškega duha. Zato je dolžnost naše šole, ki mora služiti družbenim interesom, da posreduje mladini le tista znanstvena in kulturna spoznanja, ki so znanstveno neoporečna in utemeljena. Le taka vzgoja in izobrazba oblikujeta široko razgledane resnicoljubne in kritične ljudi, kakršne potrebuje naš demokratični družbeni razvoj. Spričo teh družbenih vzgojno-izobrazbenih nalog je razumljivo, da v naših šolah ni mesta za krkrsen kolli neznanstven pouk, pa zato tudi ne za verouk, ki uči prav nasprotno tistemu, kar je dognala znanost v svojem dolgotrajnem razvoju. Verskih »resnic« znanost ni potrdila pa jih zato tudi ne priznava.

(Nadaljevanje sledi)

Vrsta orodnih telovadk iz Brezic je na okrajnem prvenstvu osvojila drugo mesto za Novomeščankami

Boljši časi za orodno telovadbo?

Orodna telovadba postaja tudi pri pionirjih in pionirkah našega okraja vse bolj priljubljena, žal pa jo lahko gojijo le v večjih društvih in občinskih središčih, kjer imajo kolikor toliko ugodne pogoje za redno delo: telovadnice, orodje in sposoben strokovni kader.

kah pa domača tekmovalka Urbasova pred Vebletovo iz Brezice.

REZULTATI:

Pionirji — vrste: 1. Partizan Novo mesto 307,15 točke (91,10 odst.), 2. Partizari — Sevnica 302,55, 3. Partizan — Brezice 296,0, 4. Partizan — Crnomelj.

Posamezniki: 1. Jože Benkovič (Brezice II.) 47,05 točke (94,10 odst.), 2. Borut Bizjak (Sevnica) 46,85, 3. Marijan Kopač (PNM) 46,60.

Pionirke — vrste: 1. Partizan Novo mesto 369,0 (82,90 odst.), 2. Partizan Brezice 338,30, 3. Partizan Brezice II. 332,90.

Posameznice: 1. Cvetka Urbas (PNM) 58,8 točke (96,60 odst.), 2. Marija Vebli (Brezice) 56,40, 3. Nataša Petrov (PNM) 55,40.

Zelo razveseljuje je, da se je prav pionirski orodni telovadbi pričela posvečati večja pozornost. Le z načrtno vadbo v rani mladosti nam lahko zrastejo novi Cerarji, Sroti, Stražišarji. V našem okraju že dalj časa uspešno deluje komisija za orodno telovadbo pri OZTK, ki ima precej zaslug za to, da se orodna telovadba širi tudi na podeželje in da tudi v večjih krajih izven Novega mesta raste nov kader orodnih telovadcev in telovadk. Razumljivo pa je, da je glavno žarišče orodne telovadbe prav Novo mesto, saj ima v tej panogi že veliko tradicijo, razen tega pa tudi ugodne pogoje za delo.

LEPI USPEHI JUGOSLOVANSKIH PIONIRSKIH IGER V NOVESKI OBCINI

Najboljša: šentjernejska osnovna šola

O tem, da je bil v Novem mestu ustanovljen poseben občinski odbor Jugoslovanskih pionirskih iger, ki vodi letošnja akcija v novomeški občini, smo že poročali. Tokrat je naš namen nekaj več povedati o delu odbora, o prvih tekmovanjih, o poteku akcije na posameznih šolah itd.

Takoj po ustanovitvi je ob-

čine, med njimi tudi odredi iz majhnih krajev, kot so Laze, Bela cerkev, Prečna, Prevole, Birčna vas, Kočevske Poljane, Globodol, Soteska, Karteljevo itd. Brez dvoma je bil doslej najboljši pionirski odred »Katja Rupena« na osnovni šoli Novo mesto, ki pa dela tudi v najboljših pogojih. Na šoli imajo delavno šolsko športno društvo, ki se je tudi vključilo v akcijo in zabeležilo pomembne uspehe. Izvedli so vrsto tekmovanj v različnih panogah, ustanovili nove sekcije, njihovi treninji so redni in tudi uspehi na različnih tekmovanjih niso majhni.

Pionirski odred »Milana Majnana« na osnovni šoli v Skočanju je izvedel prvenstvo v namiznem tenisu, srečanje z osnovno šolo Smarjeta, razredno in šolsko prvenstvo v krosu, opravili so več pohodov po partizanskih poteh in obiskali Klevčev ter Trebelno, vključili so se v akcijo za varnost prometa in v krožkih posredovali pionirjem prometno vzgojo. Pri njih je delaven tudi modelarski krožek, ki izdeluje letalske modele.

Akcija povsod uspešno teče

Podobno je tudi v Zužemberku. Tudi tam uspešno teče letošnja akcija. Pozimi so imeli vrsto športnih predavanj, preko televizije pa so skupno spremljali nekatere pomembnejše športne dogodke. Organizirali so izlete na Frato in v druge partizanske kraje, priredili tekmovanje in smučanju in sankanju, uredili športno igrišče, obdelali vrt, pripravili tople grede itd. Mladi dramatik pripravljuje igrico »O bogatstvu in zdravilnem kamnu«, foto krožek pa razstavo fotografij. Seveda niso pozabili izvesti tudi sektorskega prvenstva v krosu, namiznem tenisu in streljanju.

Tudi iz Prečne je prišlo razveseljivo poročilo, da je pionirski odred »Matije Gubca« izvedel medrazredne tekme v sankanju in pomladanskem krosu. Po razredih izvajajo tudi korektivno gimnastiko za otroke s slabo držo. Zdravniško so bili pregledani že skoraj vsi pionirji in pionirke, dalje so uredili in počistili športno igrišče, uredili gradnje pri šoli in posejali površino ter ovietice. Tudi na prometno vzgojo niso pozabili. Sodelovali so v Titovi štafeti, opravili pa so tudi delovno akcijo na družbenem posestvu v Zalogu. V načrtu imajo še ogled športnih filmov.

Toliko zaenkrat o delu posameznih pionirskih odredov, ki so se vključili v tekmovanje v okviru JPI. Ustavimo se pri občinskih tekmovanjih, ki jih

je v zadnjem času priredil občinski odbor JPI.

Zaradi velikega števila prijavi je občinski odbor JPI sklenil, da bo vsa tekmovanja izvedel najprej po sektorjih, najboljši pa se bodo udeležili občinskega prvenstva. Celotno občino je razdelil na 8 sektorjev, ki so izvedli samostojna tekmovanja. Sektorska tekmovanja so bila v Brusnicah, Dolcijskih Toplicah, Mizi pri Novi, Novem mestu, Slopičah, Šentjerneju, Smarjeti in Zužemberku.

Na občinskih tekmah najuspešnejši Šentjernejski!

Prvi se na občinskih tekmah nastopili mladi šahisti. Sredi aprila so se v Novem mestu merili za naslove občinskih prvakov. Nastopilo je 12 ekip, kar je za prvo leto občinskih šahovskih tekmovanj zelo razveseljiva številka.

Pri mlajših pionirjih so zmagali pionirji novomeške osnovne šole. Zelo močna je bila konkurenca pri starejših pionirjih, kjer je nastopilo kar šest ekip. Najboljša je bila ekipa PO »Katja Rupena« Novo mesto s 16 točkami pred osnovno šolo Smihel (13 točk) in osnovno šolo Slopičje (11 točk).

Pri starejših pionirskih so zmagale pionirke iz Šentjerneja, ki so v dvokrožnem dvoboju premagale pionirke iz Slopič s 4,5:3,5. Pri mladincih je bila konkurenca prav tako močna, mladinci pa niso nastopile. Najboljša je bila mladinska ekipa novomeške osnovne šole, druga je bila ekipa osnovne šole Smihel, tretja pa ekipa iz Slopič.

Tudi mladi strelci in strelke so tekmovali na občinskem prvenstvu. Pri pionirjih je v ekipni konkurenci prepričljivo zmagala ekipa osnovne šole Šentjerneje z nič manj kot 52 krogi prednosti pred ekipo novomeške šole. Vrstni red: Šentjerneje 165 krogov, Novo mesto 133 krogov, Dol. Toplice 110 krogov, Brusnice 92 itd. Med posamezniki je našov občinskega pionirskega prvaka v streljanju z zračno puško osvojil Jože Jordan (Šentjerneje) s 67 krogi pred Dularjem (Šentjerneje) in Špearjem (Mali Slatnik).

Pri pionirkah so nastopile le tri ekipe, zmagala pa je spet šentjernejska ekipa s 145 krogi pred ekipo iz Dol. Toplic in Smihela. Med posameznicami je postala občinska pionirska prvakinja Marija Vončina (Šentjerneje), čeprav je imela enako število krogov kot drugoglasirarica sošolska Gašpirova (53). Tretja je bila Šentjernejska Vrhovškova z 38 krogi.

V namiznem tenisu prvi Novomeščani

Tudi v namiznem tenisu je bila udeležba na občinskem tekmovanju zelo velika. Pri pionirjih se je prijavilo 3 ekip, pri pionirkah pa dve. Občinsko prvenstvo so osvojili pionirji novomeške osnovne šole, ki so prijavili tri ekipe. Zmagala je prva ekipa v izkušeni tekmovalci (Somrak, Gunde), ki tudi v članski konkurenci v okrajnem merilu velik pomenijo. V finalu so premagali ekipo iz Smihela (Beričina, Retelj) s 3:0. Tretja je bila novomeška tretja ekipa, četrta pa druga ekipa.

Pri pionirkah sta nastopili le ekipi šmarješke in novomeške osnovne šole. Presenečljivo dobro sta se odrezali pionirki iz Smarjete (Jegličeva in Pavlinova), ki sta prav dobro igrali in s 3:0 premagali zastopnici novomeške osnovne šole Rajičevo in Skofovo!

Na pionirskem prvenstvu v krosu, ki je bilo združeno s članskim prvenstvom občinske zveze za telesno kulturo, je bila prav tako kot na ostalih tekmovanjih udeležba prav dobra. Skupno je nastopilo preko 120 pionirjev in pionirk ter

Občni zbor odbora za košarko

V nedeljo se je v Novem mestu zbralo nekaj pristašev košarke, predstavnik republiške košarske zveze in predstavnik okrajne zveze za telesno kulturo Novo mesto, da bi ustanovili odbor za košarko. Za pa ni bilo vabiljenih predstavnikov iz zunanjih centrov. Ker je košarka posebno med mladino zelo priljubljena, ji bo potrebno v bodoče posvetiti čimveč pozornosti. Predvsem so težave glede igrišč, vodnikov in finančnih sredstev za redno delo aktivov, sekaj in klubov. Novi odbor, ki ga bo vodil

Novo pri okrajni zvezi za telesno kulturo

Da bi se telesnovzgojna dejavnost in njene panoge čim bolj uveljavile, so bili pri okrajni zvezi ustanovljeni odbori: za kegtjanje, nogomet, šah, strelstvo, balinanje in košarko, in komisije: za atletiko, namizni tenis, orodno telovadbo, splošno telesno vzgojo in rekreacijo. Vse komisije in odbori bodo v kratkem sklicali občne zbere, ki bodo potrdili ustanovitve odborov in komisij ter delovne programe. Nameravajo ustanoviti tudi odbor za rokomet in za odbojko. St.

mlajših mladincev in mladink.

Pri mlajših pionirjih je na 400 m dolgi progi zmagal Gregor Grein iz Novega mesta, med ekipami pa je bila najboljša novomeška. Pri mlajših pionirkah je občinska prvakinja postala Močnikova iz Prečne, med ekipami pa je bila prva ekipa novomeškega centra (Prečna, Smihel). Pri starejših pionirkah sta prvi dve mesti zasedli tekmovalki iz Šentjerneja Metelkova in Martincičeva, ki sta Šentjerneja pripomogli tudi do zmage med ekipami. Med 21 staršjsimi pionirji je bil najboljši Danilo Miklavčič iz Smihela.

Mlajših mladink je nastopilo 16, najboljša pa je bila spet Šentjernejska Terezija Martincič. V ekipni konkurenci je zmagal Šentjerneje pred Smarjeto in novomeškim učiteljskim ščem. Pri mlajših mladincih je zmagal predstavnik šmarješke osnovne šole Jarec Marlin pred Tomštom (Šentjerneje) in Gregorčevim (Smarjeta), v ekipni razvrstitvi pa so bili spet najboljši Šentjernejski.

Tako je Šentjernejska osnovna šola po pravici dobila naslov doslej najuspešnejše šole v letošnjem tekmovanju JPI, saj je samo na občinskem tekmovanju v krosu, streljanju in namiznem tenisu osvojila skoraj dve tretjini vseh diplom za prva, druga in tretja mesta. Mladim Šentjernejskom iskrene čestitke z željo, da se podobno izkažejo tudi na prihodnjih tekmovanjih. fm

ov. dr. Franc Grandovec, je izdelal program dela, ki bo v letošnjem letu obsegal predvsem utrjevanje odbora in organizacij na terenu, vzgojo vodniškega in sodniškega kadra in organizacijo prijateljskih, propagandnih in prvenstvenih tekmovanj.

Vsi, ki se za košarko zanimajo, in bi želeli sodelovati na tekmovanjih, poslati ljudi v seminarje ali potrebovali drugo pomoč, naj se obračajo na naslov: Okrajna zveza za telesno kulturo — odbor za košarko — Novo mesto, p. p. 65.

Tokrat: odbor za splošno telesno kulturo

Na zadnji seji izvršnega odbora Okrajne zveze za telesno kulturo v Novem mestu so sklenili, da je treba takoj sklicati občne zbere strokovnih odborov. Odbor za splošno telesno vzgojo je predlagal, da bi imel svoj občni zbor 20. maja ob osmih v partizanovi dvorani na Loki. Udeležili se ga bodo tudi vsi predsedniki društev Partizan v okraju in predstavniki odborov za splošno telesno vzgojo pri občinskih zvezah za telesno kulturo. Občni zbor bo moral jedro razprave posvetiti predvsem telesni vzgoji šolske mladine in delavcev v podjetjih.

Republiška ženska odbojarska liga

OK ISENICE : TVD PARTIZAN — NOVO MESTO 2:3 (16:18, 16:18, 15:6, 15:6, 13:7)

Preteklo nedeljo so se odbojkarice TVD Partizan iz Novega mesta na Jesenicah pomerile z domačo žensko ekipo. Srečanje je bilo izredno zanimivo, saj so domačinke hotele za vsako ceno premagati boljše gostje. Novomeščanke so v začetku igrale nepazljivo, tako da so vodile domačinke, kasneje pa so dobile tri sete in s tem tudi igro.

Tudi na tej tekmi se je pokazala stara slabost naših odbojkaric, ki so že v vrsti srečanj dovolile naproticam, da vodijo z 2:0, da bi kasneje dobile vse težke sete in tako zmagale. S. D.

Dva poraza odbojkarjev

Ponovno gostovanje novomeških odbojkarjev v severnem delu Slovenije (tokrat so morali potovati v Mežico in Ravne) se je končalo z dvojnimi porazom — obakrat z rezultatom 1:3.

Živahna razprava na občnem zboru ObZTK

Preteklo nedeljo je ObZTK Novo mesto pred okoli 50 delegati osnovnih organizacij in gosti položila obracun svojega enoletnega dela. Po poročilu predsednika ObZTK Alojza Serinija se je razvila živahna in plodna razprava, ki se je dotaknila res vseh najbolj perečih problemov telesne kulture v novomeški občini.

Po razpravi so delegati sklenili, da se razformira športno društvo Elan Novo mesto, ker nima pogojev za delo, in da se ostanke nogometnega kluba Elan priključijo NK IMV, rekviziti pa se razdele šolskim športnim društvom. Občni zbor je sklenil sprejeti v ObZTK doslej samostojni občinski strel-

Zmagovalcem in drugim najboljšim je takoj po tekmovanju razdelila predsednica občinskega odbora JPI tov. Nuša Smerdu lične diplome S. D.

činski odbor JPI Novo mesto pod vodstvom podpredsednice ObZTK Nuše Smerdu razpisal tekmovanje pionirskih odredov v okviru Jugoslovanskih pionirskih iger. Očivid je bil kar dober, saj se je za tekmovanje prijavilo nič manj kot 17 pionirskih odredov novomeške občinskega odbora, ki ima v svojem sestavu 13 strelskih druščin. Med važnejšimi skledi je bil tudi ta, da se pri ObZTK osnuje gradbeno-gospodarska komisija, ki bo uredila pereč problem vzdrževanja in popravilnjata obstoječih športnih objektov in gradnje novih igrišč in telovadnic.

Ko so sprejeli še nova pravila ObZTK iz bogat delovni plan za letošnje leto, je predsednik ObZTK razdelil še 30 priznanj in medalj najzaslužnejšim telesnokulturnim delavcem in najboljšim športnikom, ki niso bili nagrajeni za lanski občinski praznik — 29. oktobra 1961.

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

Tedenski koledar

Cetrtek, 17. maja: Mojca Petek, 18. maja: Erik Šobota, 19. maja: Vlasta Nedelja, 20. maja: Bernard Ponedeljek, 21. maja: Dan JVL Torek, 22. maja: Milan Sreda, 23. maja: Zeljko

ČESTITKE

Francu Klemenčiču iz Regerče vasi voščilo za 74-letnico: hčerki Jožica in Vera iz Ljubljane ter sinu Drago iz Regerče vasi z družinami.

Katici Kulovec iz Novega mesta želi za dvajseto pomlad vse najboljše teta Režka.

PREKLICI

Preključujem izgubljen kmečko zdravstveno izkaznico št. 339921, Katarina Rožič, Loka 94, p. Crnomelj.

Preključujem izgubljeno zdravstveno izkaznico št. 309943, Janez Koradin, Dol. Kamence 12, Novo mesto.

Preključujem izgubljeno zdravstveno izkaznico št. 303953, Bojan Florjančič, Otočec ob Krki 23.

ZAHVALE

Ob bridki izgubi našega draga sina

MILETA ŠKRJANCA

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so z nami sočustvovali in ga spremili na njegov zadnji poti. Zlasti se zahvaljujemo ravnateljici šole tov. Smrekarju iz Kostanjevice ter vsem učencem in učenkam.

Zalujoča družina Škrjanc

Ob prerani in nenadomestljivi izgubi nepozabnega moža iz očeta

FRANCA PILETIČA

iz Gradišča

se najiskrejeje zahvaljujem vsem sorodnikom, sosedom in prijateljem, ki so ga v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti ter mu darovali vence in cvetje. Posebna zahvala podjetju »Kremen« in Gasilskemu društvu za izročene poslovljne besede.

Zalujoča žena in otroci

Ob bridki izgubi mame, stare mame, brata in strica

MARIJE ANTONA ROGELJ

iz Gor. Nemške vasi

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so jo spremili na zadnji poti, z nami sočustvovali in ji darovali vence in cvetje. Zahvaljujemo se tudi duhovščini za spremstvo ter pevcem za poslovljne pesmi.

Zalujoča hčera Pepca, Anj, Minka, Vilka ter ostalo sorodstvo

Ob nenadomestljivi izgubi naše drage mame iz stare mame

MARIJE CERKOVNIK

roj. FERKOLJ

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem ter vsem, ki so jo spremili na njeni zadnji poti in ji poklonili vence in cvetje. Posebno se zahvaljujemo obč. krajnemu odboru ZB NOV mesto, krajevni odboru ZB NOV Sotjerneja in Orehovica, Zahvaljujemo se tudi godbenikom iz Sotjerneja, pevcom iz Orehovice in tov. Rudiju Pušenjaku, kakor tudi tovarišema Janezu Zupančiču in Ljetzetu Škrbcu za poslovljne govore. Hvala vsem, ki so nam kakor-

koli pomagali in z nami sočustvovali.

Mihovo, Veterinik, Grabrovec, Zalujoči: sin Jernej in hčerka Anica por. Banič z družinama in ostalo sorodstvo

MALOGLAS

Ugodno prodam v Novem mestu 160 kosov opeke (24x24x5 cm), primerne za tlakovanje veže in pod., vrtno garnituro (klop in 4 stole) ter dvodelna železna vrata (2x1,5 m), primerne za vhod na vrt ali pod. Naslov v upravi lista.

Dekle dobi hrano in stanovanje za pomoč v gospodinjstvu v Novem mestu. Naslov v upravi lista (614-62).

Gumi voz (16 col), odlični, nosilnost 1,5 t, ugodno prodam. Slavko More, Novo mesto, Muzejska 4.

Prodajam motorno kolo MZ 125 cm v dobrem stanju. Prevzelih 1000 km. Crtalič, Dobrava 1 pri Kostanjevi, Pojasnila v Komisiji trgovini v Novem mestu.

Prodajam motorno kolo »Colibri«, Pevec, Partizanska 13.

19. aprila je bila na železniški postaji v Kandiji najdena ženska torbica, več kosov otroškega perila in manjša vsota denarja. Najdene predmete dobi na železniški postaji v Kandiji.

Izurnjeno šiviljo sprejemam na dom v središču mesta. Lahko za ves dan ali samo po urah. Po potrebi nudim tudi starovanje in hrano. Naslov v upravi lista.

Sobo v Novem mestu išče mlad zakonski par za čas avgust-december 1962. Plača do 8000 din mesečno. Naslov v upravi lista (615-62).

Prodajam 50 jutastih vreč z močno papirnato podlogo, dobro ohranjenih in primernih za ogije ali drugo blago. - Rojc, Velika čolnarska 15, Ljubljana.

Prodajam kuhinjsko kredenco, hrastovo jedilnico, samsko spalnico, stružnik (Hobelbank) in vzhidljiv štedilnik. Naslov v upravi lista (625-62).

Iščem enosobno stanovanje ali večjo sobo v Novem mestu ali bližnji okolici za dobo enega leta. Najemno plačam vnaprej. Naslov v upravi lista (626-62).

KINO

Crnomelj: 18. in 19. maja polj. barvni film »Križarji«, 22. in 23. maja ameriški film »Črna orhideja«.

Dol. Toplice: 19. in 20. maja ameriški film »Dvajset tisoč milj pod morjem«, 23. maja francoski film »Vprašanje ljubezni«.

Kostanjevica: 20. maja ameriški barvni film »Mlada kraljica«, 23. maja nemški film »Trije iz varieteja«.

Metlika: 19. in 20. maja jugoslovanski film »Kapetan Leš«, 23. maja jugoslovanski film »Prvi mešanč maleda mesta«.

Novo mesto »Krka«: od 18. do 22. maja ameriški barvni film »Salomon in kraljica iz Sabee«, od 23. do 24. maja italijanski film »Drzni podvig«.

Mokronog: 19. in 20. maja italijanski film »Hercule in kraljica Lidija«, 23. maja indijski film »Večna žej«.

Semič: 20. maja jugoslovanski film »Vojna«.

Sevnica: 19. in 20. maja francoski film »Notredamski zvonar«, 23. maja ameriški film »Polkovnik in jaz«.

Trebnje: 19. in 20. maja ameriški film »Jahali so na zahod«, 23. maja poljski film »Človek na proci«.

GIBANJE PREBIVALSTVA

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

Pretekli teden so v novomeški porodnišnici rodile: Marija Plut s Starihovega vrha - deklčo, Cvetka Novak iz Sred. Grčevja - dečka, Ivanka Brečko iz Gaberja - dečka, Rozalija Sitar iz Gotne vasi - dečka, Ana Mrvar iz Gotne vasi - deklčo, Marija Kumež iz Mirne peči - deklčo, Ana Podpadec iz Dol. Nemške vasi - deklčo, Katarina Vlahovič iz Nove Lipe - deklčo, Franciška Mar iz Dol. Lenje vasi - deklčo, Ana Rapuš iz Gorenje vasi - deklčo, Rozalija Lavrič iz Zeljn - dečka, Jožefa Kuhar iz Volčkove vasi - deklčo, Ivanka Progar iz Starega trga - dečka, Lucija Markovič iz Stefana - dečka, Marija Kovač iz Ponikve - deklčo, Ivarica Stefančič iz Dol. Dobravice - deklčo, Karolina Čeh iz Kamnega potoka - deklčo, Jožefa Stefančiča z Belega grida - deklčo, Marica Skučka iz Straže - deklčo, Milka Cesar iz Gotne vasi - deklčo, Franciška Puc iz Koluđerjev - deklčo, Angela Rom iz Obrha - dečka, Stefica Srebrnjak iz Malih Brusnic - dečka, Ivanka Lopatič iz Crnomlja - deklčo.

KRONIKA NESREČ

Pretekli teden so se ponesrečili in iskali pomoči v novomeški bolnišnici: Janez Zeljko, kmet s Sel, se je zbedel v desno roko. Miran Vančič, sin prevoznika iz Vidma-Krškega, je padel na beton in si poškodoval glavo. Ivan Unetič, traktorist iz Smarja, si je na cirkularni poškodovao desno ramo. Marija Jenič, žena cestarja iz Dol. Lokvice, je padla z voza in si poškodovala desno roko. Anjo Anžiček, kmetico iz Zagorice, je ugriznil konj v palec desne roke. Ibrahim Murninovič, delavec z Grma, je padel in si poškodovao desno ramo.

BREŽIŠKA KRONIKA NESREČ

Pretekli teden so se ponesrečili in iskali pomoči v brežiški bolnišnici: Milan Iljaž, sir kmetovalca iz Podgorja, si je pri igri poškodovao palec na desni nogi. Franjo Postružin, delavec iz Sibic, je padel iz avtomobila in si poškodovao hrbet in desno nogo. Alojz Mrš, kmetovalec iz Lokev, je padel po stopnicah in si poškodovao hrbet. Marija Poč, upokojenka iz Vidma-Krškega, je padla in si poškodovao levo nogo v kolku. Antonija Broz, kmetovalka iz Razborja, je padla po stopnicah in si poškodovao desno nogo. Jože Vranetič, tekar iz Bojsnega, si je pri oranju s traktorjem poškodovao levo nogo.

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

Pretekli teden so v brežiški porodnišnici rodile: Jožefa Seriča iz Mrzlave vasi - dečka, Ivanka Klavžar iz Dečnih sel - dečka, Jožefa Mimarič iz Vel. Trna - dečka in deklčo, Ivanka Gabron iz Bizeljske vasi - dečka, Terezija Godlar iz Dečnih sel - deklčo, Karolina Santej iz Razborja - dečka, Cecilija Popovič iz Vel. Doline - deklčo, Marica Todorovič iz Brezic - deklčo, Antonija Sinkovec iz Goleka - deklčo, Viktorija Verstovšek z Blance - deklčo, Marija Hotko iz Glob-

OBJAVE - RAZPISI

Razpis prostih delovnih mest

Upravni odbor Cestnega podjetja v Novem mestu razpisuje naslednja prosta delovna mesta:

- šefa gospodarsko-računskega sektorja z ekonomsko fakulteto in prakso na vodilnih delovnih mestih ali z ekonomsko srednjo šolo in 8-letno prakso na vodilnih delovnih mestih;
- dva samostojna gradbena inženirja;
- referenta za asfalt z visoko strokovno izobrazbo ali srednjo strokovno izobrazbo in daljšo prakso;
- pravne referenta s prakso v zemljiškoknjižnih zadevah, po možnosti z odvetniškim izpitom;
- referenta za mehanizacijo - strojni tehnik s 5-letno prakso;
- šefa strojnega obrata - strojni tehnik ali gradbeni tehnik s 5-letno prakso na vodilnih delovnih mestih;
- šefa terenskega obrata v Kočevju - gradbeni tehnik s prakso;
- dva gradbena tehnika;
- referenta za kadrovsko-socialno službo in delovna razmerja s srednjo strokovno izobrazbo;
- več gradbenih delovnih za nizke gradnje;
- tehničnega risarja;
- več kvalificiranih strokovnjakov za gradbeno mehanizacijo.

Razpis veterinarske inšpekcije

Komisija za uslužbenške zadeve občinskega ljudskega odbora Trebnje razpisuje delovno mesto veterinarskega inšpektorja.

Pogoji: visoka izobrazba z opravljenim strokovnim izpitom in 3-letno prakso. - Plača in položajna plača po zakonu o javnih uslužbenicah in dodatnih predpisih. - Nastop službe s 1. junijem 1962.

Prošnje pošiljate v 15 dneh po objavi na ObLO Ljubne.

OBČINSKI LJUDSKI ODBOR TREBNJE

Razpis javne licitacije

Zavod za upravo nepremičnin v Novem mestu razpisuje po podlagi 48. člena Temeljnega zakona o graditvi investicijskih objektov (Ur. list FLRJ št. 45/61)

I. JAVNO LICITACIJO

za oddajo gradbenih, obrtniških in instalcijskih del za gradnjo stanovanjske stavbe v Novem mestu, Prešernov trg. Predračunska vrednost je 24

20.30 Radijska igra: Čudoviti prah - 23.05 Zaplešite z nami! SREDA, 23. MAJA: 8.55 Pisan svet pravilic in zgodb - 9.45 Nekaj domačih viš - 11.00 Mali klub ljubiteljev popevk - 12.15 Kmetijski nasveti: inž. Franjo Urlep: Podružbljenje gozdne proizvodnje v zasebnem sektorju - 14.00 Za vsakogar nekaj - 15.20 Mladen Pozajlič: Mali koncert - 17.05 55 minut za ljubitelje operne glasbe - 18.10 Portreti jugoslovanskih skladateljev zabavne glasbe - 20.00 Pojoči mozik - 22.15 Melodije v noči - 23.05 Pies ob radijskem sprejemniku.

TOREK, 22. MAJA: 8.55 Radijska šola za srednjo stopnjo - 10.15 Izberite melodijo tedna - 11.30 Napredujte v angleščini! - 11.30 Naši pevci v Verdijevih operah - 12.15 Kmetijski nasveti: inž. Janez Verbič: Izvensezonsko siliranje trav in detelj - 14.05 Radijska šola za višjo stopnjo - 15.20 Carlo Savina s svojim orkestrom - 17.05 Izbor iz Cajkovskega - 18.10 Kotiček za mlade ljubitelje glasbe - 20.00 Iz arhiva naših malo znanih zborovskih posnetkov -

Virusno obolenje oči med šolsko mladino - vendar brez preplaha!

Na področju občine Novo mesto se je pojavilo virusno obolenje očesne veznice, ki ne pušča posledic. Neprijetno je predvsem zato, ker se kot epidemična bolezen zelo hitro širi in napada zlasti šolske otroke. Predšolski otroci in odrasli se z njo teže okužijo. Bolezen po 10 do 14 dneh sama preneha. Kužno klicno, virus, ki bolezen povzroča, strokovnjaki še preiskujejo, da bi našli ustrezno zdravlilo.

Zdravstveni organi so, da bi preprečili večje širjenje bolezni, začasno zaprli osnovne šole v Stopičah, na Dolžu, Podgradu in v Smihelu pri Novem mestu, kjer je bilo med učenci ugotovljenih največ obolenj. V Stopičah je okuženih 60 otrok, v Smihelu pri Novem mestu 70, na Dolžu 7, na Podgradu 15 in v Novem mestu 50. Vsak preplah je odveč, ker so ekipe zdravstvenih strokovnjakov stalno na terenu in okužena področja kontrolirajo, razen tega pa sistematično pregledujejo šolske otroke po vseh šolah. Prej našteje šole so začasno zaprli samo zato, da bi preprečili nadaljnje širjenje bolezni. Zdravstveno osebje brez pomoči staršev v svojem trudu za omejitev bolezni ne bo želo uspehov, zato starše pozivamo, naj v okuženih področjih, pa tudi drugod otrok, ne puščajo iz hiš. Preprosto, toda učinkovito sredstvo je čim pogostejše umivanje rok in izolacija otrok. Zdravstvena služba bo preventivno zapiranje šol kar najbolj omejila, ponovno pa poudarjamo, da je to v mnogočem odvisno od staršev. Če bomo vse primere obolenj takoj prijavili zdravstvenim organom in jih izolirali, šol ne bo treba zapirati in pouk ne bo trpel.

Da bi širjenje okužbe preprečili, so zdravstveni organi do nadaljnjega prepovedali zbiranje mladine na zborovanjih in prireditvah, priporočljivo pa je, da starši otrok ne puščajo v kino.

milijonov 366.670 din. Zapečaten pismene ponudbe dostavite po pošti ali osebno najpozneje do sobote, 26. maja 1962, do 10. ure Zavodu za upravo nepremičnin v Novem mestu. Novi trg 5, kjer bodo isti dan ob istem času odprli ponudbe v prisotnosti ponudnikov. Ponudbi mora biti priložen baričarček v višini 100.000 din kot varščina. Rok za popolno dopreditev objekta je 1. december 1962. Investicijska dokumentacija je na vpogled vsak dan med 8. in 12. uro na Zavodu za upravo nepremičnin, Novo mesto, Novi trg 5.

ALKOHOL ZA KRMILOM

Pri nadvozu nad avtomobilsko cesto blizu Bele cerkve sta v nepreglednem ovinku obšla motorist Ivan Vrbine iz Novega mesta in njegova sopotnica. Ker je bil voznik v njeni, je motorno kolo zaneslo v stran in zadelo ob občestni kamen. Potnika sta padla. Sopotnica si je pri padcu pretresla možgane, na vozilu pa je za 35 tisočakov škoda.

Tega dne se je z motornim kolesom peljal tudi Florijan Čušnik iz Regerče vasi, ki je vozil po sredi ceste. Po sredi ceste je vozil tudi kolesar Ciril Bršan iz Hraštja, zato sta se vozniška zalelela. Pri tem so bili težje poškodovani motorist, njegov sopotnik in kolesar. Ugotovili so, da je bil glavni vzrok alkohol.

PREKLUČAJI PO NASIPU

13. maja se je pri nadvozu v Kronovem po nasipu prekučnil osebni avtomobil s štiriimi potniki. Voznik Asil Sarajlić iz Zagreba ceste ni poznal, zato je precej hitro vozil v ovinku. Zavil je preveč na levo in vozilo je zaneslo na nasip, kjer se je dvakrat prekučnilo in ostalo pod nasipom. Voznikovi sopotniki so bili poškodovani in so jih morali prepeljati v bolnišnico, na avtomobilu pa je polmilijonska škoda.

NESREČE

NE PREHITEVAJ V OVINKU! 7. maja je avtomobil, ki ga je vozil Karel Blatkovič, v ovinku prehitel dva kolesarja in zapri pot motoristu, ki je prihajal naproti. Motorist je zapeljal v občestni jarek in se prevrnil. Pri padcu je bilo poškodovano motorno kolo.

Istega dne se je proti vasi Zelezno peljal z osebnim avtomobilom Ludvik Slak iz Novega mesta. Ko je vozil mimo vprežnega voza so se konji splašali. Slak se je hotel izogniti nesreči, toda zavil je preveč na desno in zdrsil po nasipu. Pri tem je bilo na avtomobilu za okrog 50 tisočakov škoda.

ANTON LUZAR VOZIL BREZ IZPITA

Anton Luzar iz Cerovega loga se je 13. maja brez izpita peljal z motornim kolesom. V nepreglednem ovinku je srečal Martina Srebrnjaka in se zaletel v

TOBACNA TOVARNA LJUBLJANA - skladišče NOVO MESTO prodajalna št. 9 v TREBNJEM p r o d a

motorno kolo »Moskito« 0,49 rabljeno, toda v voznem stanju. Cena 50.000 din. Ogled in prodaja bo v prodajalni v Trebnjem štiri dni po objavi.

DOLENJSKI LIST

LASTNIKI IN IZDAJATELJI: občinski odbori SZDL Brežice, Crnomelj, Metlika, Novo mesto, Sevnica, Trebnje in Videm-Krško ter Otrajni odbor SZDL v Novem mestu - IZDAJATELJSKI SVET: Milan Baškovič, Tone Gošnik, inž. Davorin Gros, inž. Jože Legan, Franc Molan, prof. Ema Muser, Maks Pogačar, Miran Simič, prof. Tone Trdan, Janez Vitkovič in Viktor Zupančič.

UREJUJE UREDNIŠKI ODBOR: Tone Gošnik (glavni in odgovorni urednik), Miloš Jakec, Drago Kastelic in Ivan Zorjan.

IZHAJA vsak četrtek - Posamezna številka, 20 dinarjev - Letna naročnina 900 dinarjev, polletna 450 dinarjev; plačljiva je vnaprej. Za inozemstvo 1800 dinarjev - Tekoči račun pri podružnici NB v Novem mestu 606-11-3-24 - NASLOV UREDNIŠTVA IN UPRAVE: Novo mesto, Glavni trg 3 (vhod iz Dilančeve ulice) - Poštni predal 33 - TELEFON šte. 127 - Rokopisov in fotografij ne vračamo - TISKA: Časopisno podjetje »DELO« v Ljubljani.

SPORED RADIO LJUBLJANA

Vsak dan: poročila ob 5.05, 6.00, 7.00, 8.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.30, 22.00 in 24.00. Pisan glasbeni spored od 5.00-8.00.

PETEK, 18. MAJA: 8.05 Komični operni prizori - 8.55 Pionirski tehnik - 11.35 S prijetnimi melodijami vam želimo dober tek - 12.05 Vaški kvintet z Režko in Sonjo - 12.15 Kmetijski nasveti: vet. Vlado Srečko: Načrti za prasičerejsko proizvodnjo na Dravskem polju - 14.05 Radijska šola za nižjo stopnjo - 15.20 V tritretinjskem taktu - 17.05 Igrajo simfonični orkestri naših radijskih postaj - 18.10 Petkovih 35 minut domačih viš - 18.45 Iz naših kolektivov - 20.00 Veliki zabavni orkestri tega tedna - 21.15 Oddaja o morju in pomorskih - 22.15 Od včeraj do danes.

SOBOTA, 19. MAJA: 8.05 Poštarček v mladinski glasbeni redakciji - 10.15 Od tod in od onod - 11.15 Seznaniti se s Parkerjevimi - 12.05 Makedon-

ske narodne pesmi - 12.15 Kmetijski nasveti: prof. France Vardjan: Kakšne naj bodo zelenjadne semenice - 13.30 Izberite si svojo melodijo! - 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 17.05 Grebo v kino - 18.10 Od plesišča do plesišča - 18.45 Okno v svet - 20.00 Za prijeten konec tedna - 22.15 Oddaja za naše izseljence - 23.05 Želimo vam prijetno zabavo.

NEDELJA, 20. MAJA: 8.45 Zabavna glasba - 10.00 Se pomnite, tovariši... Naš tovariš Tito - 11.30 Nedeljska reportaža - 12.05 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 14.00 Slovenske narodne peje Komorni zbor RTV Ljubljana - 14.15 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 16.00 Humorska igra: Therese Raquin - 18.30 Sportna nedelja - 19.05 Od melodije do melodije - 21.00 Iz glasbene geografije Evrope - 22.15 Orkestri in solisti RTV Ljubljane.